Képes melléklet nélkül ne fogadja el a lapot — 40 oldal, ára 20 fill.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-99. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYEDÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGŐ. EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XIII. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM. *Debrecen, 1936 január 19 vasárnap* ÁRA 20 FILLÉR.

Érik a vetés

Bethlen István gróf után most már 30 Nep képviselő memorandumban kéri a biztosítás államosítását.

Lapunk már több, mint egy évtizede küzd azért, hogy a csonkaország minden lakóját érintő biztosítási üzlet kivétessék a magánvállalkozás köréből és államosíttassék. Bizonyos büszkeséggel gondolunk arra, hogy

Magyarország első államférfia, Bethlen István gróf már a debreceni beszédében, később nagykanizsai beszédében is visszatért arra, hogy az állam a mai nehéz helyzetében kell, hogy hozzányuljon a biztosítótársaságok kiváltságához és hatalmas jövedelemre tehet szert akkor, ha a biztosítási üzletet kiveszi a magánvállalkozás köréből és államosítja.

Most aztán örömmel olvastuk, hogy 30 NEP képviselő közös memorandummal fordult illetékes helyre és a tüzkárbiztosítás államosítását követelik. Sajnos, ma még csak 30-an, de reméljük, hogy rövid időn belül már az egész Nemzeti Egység Pártja egyhangulag fogja követelni ezt a törvényjavaslatot, amely semmi körülmények között nem késhetik sokáig.

Bethlen István a marostordai példára hivatkozott debreceni beszédében, mi legutóbb egy községnek a példáját mutattuk be, hogy milyen fényes eredményeket értek el azok, akik kisebb területen maguk vállalkozásakként szabadították meg az egyesülésben résztvevőket azoktól a sulyos terhektől, melyeket a tüzbiztosítás díja ma minden egyes emberre nézve mint adóteher jelent.

Számos cikkünkben rámutattunk már arra, hogy az 50 százalékos illeték, sőt, ha halasztott díjfizetést köt ki magának a fél, 60 százalékos illeték, miyen sulyos igazságtalan tehertétel, amelynek alkalmazása tisztán a háborús viszonyokban nyerte annakidején létjogosultságát és ma, amikor már a háború minden füstje elszállt, mikor értékálló aranypengőnk van és amikor a pengő minden vonatkozásban megállja a helyét, akkor a biztosítótársaságok ezt a háborús esökevényt és külön adót nem akarják levenni a gazdatársadalom és a háztulajdonosok válláról, hanem továbbra is a legnagyobb igazságtalansággal terhelik ezzel az amúgy is minden oldalról agyonterhelt gazdatársadalmat és háztulajdonosokat. Nem győzünk elégszer rámutatni arra az igazságtalanságra és arra a kirívó példára, hogy

amig az összetartást fel nem ismerő háztulajdonosok és gazdatársadalom ki van szolgáltatva ennek az 50 százalékos illetékfizetési kötelezettségnek, addig a jó, kartellben szervezett iparvállalatok már 15 százalékra tudták ezt a sulyos terhet a maguk javára esökkenteni.

Rámutattunk arra, sőt illetékes helyre is eljuttattuk azt a tervezetünket, amely a biztosítás államosítása esetén megoldaná az állástalan diplomásoknak a kérdését is, mert éppen abban az irányban nyerhetnének elhelyezkedést, ahol a legkivánatosabb a működésük, a falu kulturájának az emelésénél.

De rámutattunk arra is, hogy amennyiben a biztosítás államosítása megtörténne, abban az esetben egyetlen egy tisztviselő sem fogja a biztosítótársaságnál állását elveszíteni, mert a biztosító társaságoknál a leépített tisztviselőkarra szükség van. Hiszen amikor a biztosítási üzlet védelmére legutóbb a biztosítási törvényt meghozták, ezt a törvényt a biztosítótársaságok nem arra használták fel, hogy immár a védettség folytán is elsőrendű stabil üzletállományukat gyarapítsák, hanem ehelyett meglévő biztosítási stokkjukra ültek rá, elbocsájtották a tisztviselői karnak egy nagy hányadát. Ott, ahol **30—40 tisztviselő dolgozott a biztosítási főügyuökségeknél, ott ma 4—5 tisztviselő dolgozik és visszasülyesztették a biztosítási üzlet szerzését** abba **a Bach korszakbeli állapotba**, amikor nem komoly, értékes szakemberekkel igyekeztek a biztosítási üzletet fejleszteni, hanem azt úgy eszközölték, hogy állandóan alkalmaztak tisztviselőket, akiknek összeköttetéseit kihasználták és mint a kiesavart citromot dobták azután ezeket félre. Ma is, amikor látjuk azokat a hirdetéseket, hogy üzletszerzőt keresnek a biztosítótársaságok, tisztán ezért van ez, mert arra a Bach korszakbeli állapotra helyezkedtek vissza, hogy jó összeköttetésü urakat keressenek, akiknek összeköttetését azután a vidéki vezérképviselőségek kihasználják, de komoly existenciát nyujtó üzletszerzői és szervezői gárdát ma már a biztosítótársaságok csak nagyon szórványosan állítanak be.

Az az antiszociális intézkedés, mellyel ők az új biztosítási törvény alapján ráültek a biztosítási stokkjukra és szélnek eresztették a tisztviselők ezreit, meg kell, hogy bosszulja magát és ez már mutatkozik is, mert folytonos panaszok hangzanak a biztosító társaságok körében arra vonatkozólag, hogy üzletállományuk visszafejlődőben van, de azt nem akarják belátni, hogy ennek ezen az antiszociális intézkedésen kivül az oka az a lelketlen igazságtalanság is, amely az 50 százalékos illetékekkel még ma is terheli a gazdatársadalmat és a háztulajdonosokat.

Érik tehát a vetés.

Érik a biztosítás államosításának a gondolata és mi ennek a 30 képviselőnek csak gratulálhatunk, hálabdaszerüen szerezzenek képviselőtársaik közül egyet-egyet ennek a gondolatnak a megvalósításához küzdőtársaknak és akkor reméljük, hogy még ebben az esztendőben eljön a biztosítás államosításának a megvalósulása.

—

Általános rosszabbodás állott be az angol király állapotában

A szívgyöngeség és vérkeringési nehézségek aggodalomra adnak okot - Két legkedvesebb unoka a nagybeteg király ágyánál

London, január 18. György angol király súlyosan megbetegedett. A király már *hetvenegyedik* évében van és idős kora miatt aggodalmat keltő szívbetegsége.

A királyi család tagjai közül állandóan a sandringhami királyi kastélyban tartózkodik a királyné, a velszi hereceg, a yorki hereceg, továbbá Erzsébet és Margaret-Rose hercegnő.

A sandringhami kastélyból reggel kiadott hivatalos orvosi jelentés a király állapotáról a következőket mondja:

A király állapota éppúgy, mint a tegnap esti orvosi jelentés kiadása idején továbbra is nyugtalanító.

Sir Maurice Cassidyt, a király rendkivüli orvosát, Sandringhambe hívták. Az orvos igen híres szívspecialista.

London, január 18. A királyné, valamint a velszi és a yorki hereceg állandóan a király betegágya mellett tartózkodik. A kis Erzsébet és Margaret hercegnők, akik karácsony óta nagyszüleiknél tartózkodnak, délelőtt látogatást tettek a beteg uralkodónál.

— *A nagyapa* — mondották a kis hercegnők — *nagyon beteg.*

Estére valószínüleg újabb hivatalos jelentést adnak ki, amelyet a Sandringhamban tartózkodó négy orvos ir majd alá.

A gloucesteri herceg sem hagyta még el szobáját, mert állapota még nem javult.

London, január 18. Sir Maurice Cassidy szívspecialistán kivül, akit a beteg királyhoz rendeltek Sandringhambe, három kiváló specialista orvos van a betegágy körül.

Délben a kezelőorvosok megállapították, hogy a király állapota nem rosszabbodott, de javulás sem mutatkozik.

London, január 18. Az angol sajtót mélységesen aggasztja a király újabb komolyabb természetü megbetegedése. A hajnali három órakor kiadott orvosi jelentés szerint az uralkodó az éjszaka nyugodtan aludt. Reggel 7.45 órakor jelentették az orvosok, hogy a király állapota változatlan.

London, január 18. A legutóbbi hivatalos jelentés a következőket mondja. A király néhány órát nyugodtan aludt. *A szívgyengeség és a vérkeringési nehézségek kissé növekedtek és aggodalomra adnak okot.* Mary királyi hercegnő az uralkodópár leánya férjével a sandringhami kastélyba sietett, ahova *a yorki herceg is elhozta két leányát, a király két legkedvesebb unokáját.* A király első magántitkára ugyancsak a kastélyba útazott. Baldvin miniszterelnök lemondott hétvégi pihenő útjáról és *a miniszterelnöki palotából sürü telefonösszeköttetést tart fenn a királyi kastéllyal. Anglia valamennyi templomában könyörgő istentiszteletet tartanak vasárnap a király felgyógyulásáért.* A kastély előtt hatalmas csoportok állanak.

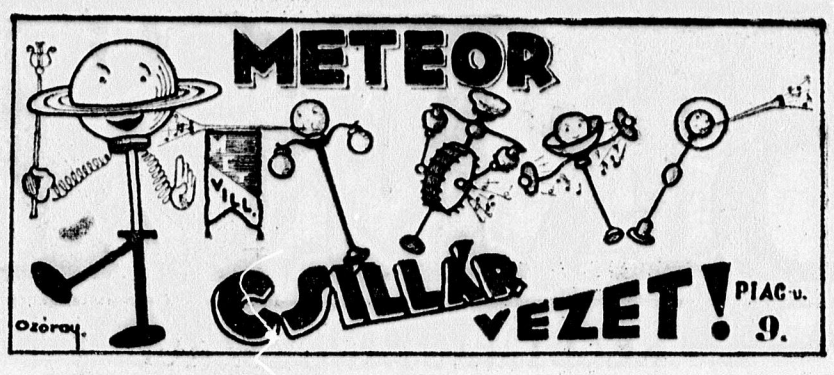
nak és aggódva érdeklődnek a kastély személyzeténél az uralkodó hogylétéről.

London, január 18. A király egészségi állapota Londonban igen nagy izgalmat kelt. Egész délután nagy néptömeg gyült össze a Buchingham palota kerítésrácsainál, ahol a király egészségi állapotáról szóló orvosi jelentéseket függesztik ki.

London, január 18. *Este 8 óráig nem adtak ki újabb orvosi jelentést a király állapotáról, de a délután kiadott orvosi jelentésből arra következtetnek, hogy a király állapotában általános rosszabbodás következett be.*

London, január 18. *Este 10 órakor a király állapota változatlan. A kastélyon az uralkodó lobogója leng, amelyet csak akkor távolítanak el, ha a király távol van a kastélytól, vagy meghal. A szombati napon a brit birodalom valamennyi zsinagógájában imát mondtak a királyért.*

Éjjel 11 órakor azt jelentik, hogy a király állapotában nem állott be változás.

200 kilométerrel nyomultak előre az olasz csapatok a déli fronton

Róma, január 18. *Badoglio* tábornagy távíratozza:

Graziani tábornoknak a Ganale Doria mellett aratott nagy győzelme *egyre határozottabb alakot kezd ölteni. Csapataink tegnap folytatták az ellenség üldözését. Hadoszlopaink kétszáz kilométernyire nyomultak előre. Az etiópok tegnapig ötezer embert vesztettek.*

Róma, január 18. Az olasz sajtó Graziani tábornok legutóbbi hadműveletéhez fűzött megjegyzéseiben kiemeli, hogy az olasz előrenyomulás teljesen megbénította az abesszin hadsereget, mert Deszta herceg nagylétszámú csapataitól az abesszinek igen nagy eredményeket vártak. Deszta herceg csapatát az abesszinek döntő tényezőnek tekintették, mivel a herceg serege igen fontos állásokat tartott elfoglalva és ezenkívül hadianyaggal is bőségesen el volt látva.

UJABB MOZGÓSITAST RENDELT EL A NÉGUS

Aszmara, január 18. Addisabebai jelentés szerint a négus azt a parancsot adta Makonnen Musenik volamei kormányzónak, hogy Volamo, Bako, Konszo tartományok területén rendeljen újabb mozgósítást. Ennek az újabb mozgósításnak az a célja, hogy a mozgósított csapatok azonnal Deszta herceg seregeinek megerősítésére küldessenek. Hír szerint Deszta herceg csapatainak megerősítésére küldendő csapatok létszáma mintegy 30 ezer ember.

EZER HALOTT EGY BOMBATÁMADÁSNÁL?

Addis-Abeba, január 18. Olasz repülők pénteken bombázták Koram nyilt várost. Ez már a második nyilt város, amelyet olasz repülőgépekről bombáztak. Valdia bombázásakor abesszin jelentés szerint állítólag több mint ezer polgárember halt meg.

ABESSZIN CSENDŐRÖK LÁZADÁSA

Aszmara, január 18. Azok a csendőrcsapatok, ameyek a vasútvonal egyik legfontosabb pontját, Diredauát őrzik, fellázadtak, mert már régóta nem kaptak zsoldot. A csendőrcsapatok belga parancsnoka egyenesen a négusnak táviratozott, hogy a csendőrök követelik elmaradt bérüket, különben elszélednek, ő pedig ebben az esetben nem vállalja a felelősséget a vasútvonal őrzéséért.

Fantasztikus hirek Ausztriából

Ottó visszahozatala küszöbön áll?
Starhemberg herceg hivei államcsinyre készülnek.

Bécs, január 18. Vasárnap országos értekezletre gyülnek össze a hazafias arcvonal csoportvezetői és megbízottai. Az országos gyülekezővel kapcsolatban feltűnést keltő híreket terjesztettek. A híresztelés szerint az országos gyülekezőt Starhemberg herceg hivei államcsiny megvalósítására akarják felhasználni. A kormányban változás történnék és Starhemberg Ausztria kormányzója lenne. Más hírek arról tudnak, hogy *Ottó visszahozatala küszöbön áll*. A herceg a külföldi sajtó képviselői előtt ismételten nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a vasárnapi gyülekező semmiféle politikai szenzációval nem szolgálhat. Ausztria bel- és külpolitikai irányításában nem készül változás.

Rendeletileg eltiltják az értékpapir behozatalt

Budapest, jan. 18. A 33 tagu országos bizottság kedden délelőtt ülést tart. A tárgysorozaton szerepel: **A részvénytársaságok és szövetkezetek mérlegének készitéséről** és üzleteredmény felhasználásáról szóló kormányrendelet. — **A kormnáy rendelete az értékpapir behozatal eltiltásáról, a részvények osztalékszelvényei, a záloglevél és kötvények szelvényei beváltásának ujabb szabályozásáról és a külfölddel szemben fennálló áru, vételár tartozásoknak pengőben való lerovásáról.**

Pekk
takarmánykiegészítő
Anya- és növendék állatoknak továbbá a gyors és express hizlalásnál nélkülözhetetlen!
CHINOIN-UJPEST
Főlerakat a Tiszántúl részére:
Konfsek Géza K.R.T.

Vincs többé szeplő és májfolt, mert a „Rózsa Arckenőcs" teljesen megszünteti, 1 doboz 1·20 fillér
Kapható a
Jósa és Jóna
drogériában.
Kossuth ucca 6. szám alatt.

VASZONBAN
LEGTÖBBET — LEGOLCSÓBBAN.
Kardos Lászlónál
Alapitva 1831.

DÉLUTÁNI ÉS TAVASZI RUHÁJAT készittesse
ÁCS ETA SZALONJÁBAN
Piac ucca 45—47. szám alatt.
Elsőrendű munka! Szolid árak!

E héten tárgyalják a pénzügyminiszteriumban a város költségvetését

Debrecen város költségvetését a belügyminiszterium már letárgyalta és átküldte a pénzügyminiszteriumba. Itt ezen a héten veszik tárgyalás alá a költségvetést. A tárgyaláson a város részéről felutazik báró *Vay* főispán, *Kölcsey* polgármester, *Ary* főszámvevő és *Zöld* helyettes polgármester, ki pénzügyi előadó is. Ha a pénzügyminiszterium lényeges változtatást nem tesz a költségvetésen, úgy az már márciusra leérkezik a jóváhagyással.

FATÜZELÉSÜ AUTÓK ÉS TRAKTOROK

Dr. vitéz Erdey János gazd. akad. tanár előadása a Déri muzeumban.

Olaszországban, de más országokban is rohamosan szerelik át a benzintüzelésü autókat, autóbuszokat fatüzelésüekre. Nem tudni, hogy az olajzárlattal való fenyegetésből mi lesz s ezért nemzetvédelmi okokból már most berendezkednek az olaszok a hazai származású szilárd tüzelőanyagnak, a fának mótorikus célokra való felhasználására. Ausztriában pedig éppen a közelmultban létesült egy gyárvállalat, amely fatüzelésü autókat és traktorokat kíván gyártani. Ausztriában is és sok más nagy erdősségekkel rendelkező államban nem is annyira honvédelmi célokból, hanem inkább gazdaságossági okokból térnek át a fatüzelésü autókra. Ezeknek az üzembentartása ugyan is lényegesen olcsóbb, mint a benzinüzemü autóké.

Magyarországon is megjelentek már az első fatüzelésü autók és traktorok. Ezek nagy szenzációt keltettek még szakkörökben is. — Ezekről a gépekről tart vetíttt képekkel előadást f. hó 21-én, kedden délután 6 órakor dr. vitéz Erdey János okl. gépészmérnök, gazd. akad. műszaki tanár. A díjtalan előadásra mindenkit örömmel hív a Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztályának vezetősége, amely az előadást rendezi.

IDŐJÁRÁS

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése:

Közép-Európában borult és ködös az idő. Az Alpok környékén havazik és sok helyen esik az eső. A hőmérséklet az enyhe óceáni levegő beáramlása nyomán emelkedett. Hazánkban ismét igen enyhére fordult az idő. — Éjjel fagy csak talajmentén volt. — Délnyugatról megindult esőzés a délután folyamán kiterjedt az egész országra. A hőmérséklet legalacsonyabb értékei 1.5, a legmagasabbak nyugaton és északon 1.3, délen és keleten 4.8 fok között váltakoztak. Az időjárási elemek debreceni értékei: Minimum 4.0, maximum 7.2, este hat órakor a hőmérséklet 2.3 fok a tengerszintre átszámított légnyomás 753.8 emelkedő irányzattal. Csapadék 1 mm.

Időprognózis: **Élénkebb szél, nyugati, majd északi irányból változó felhőzet, eső, esetleg havaseső. A hőmérséklet csökken, főként a nappali meleg.**

Szombat délután hirtelen elhunyt lovag Chylinsky György

Szombaton délután elterjedt a városban a hír, hogy *lovag Chylinski György*, a békebeli Debrecen egyik legérdekesebb és legismertebb alakja tragikus hirtelenséggel meghalt. Halála a legmélyebb gyászba döntötte feleségét, Ch. Perczel Karola táncművésznőt és nevelt leányát, Perczel Csárikát, aki Papp László budapesti csendőrszázados felesége. De a legszélesebb körökben is osztatlan részvétet váltott ki lovag Chylinski György halála.

Az elhunyt nagyműveltségű és előkelő családból származó férfiú volt. Családfája úgy apai, mint anyai részről a legrégibb történelmi multba nyulik vissza.

Apai ágon ősrégi lengyel nemesi család sarja, egyik közeli rokona jelenleg is aktiv lengyel miniszter. Anyai ágon pedig éppoly régi erdélyi familia leszármazottja. Egyik erdélyi őse, gróf Korniss János, az erdélyi nagyfejedelemség királyi kormányzója volt. *Édesanyja báró O'Naghten Mária, ir fejedelmi család sarjadéka,* akinek őse az irországi katholikus üldözések idején jött Magyarországra s Pócspetrin volt magyarországi birtoka. De rokonságban állt az elhunyt anyai ágon a gróf Bethlen, báró Splényi, gróf Földvári és gróf Haller családokkal.

Lovag Chylinski György katonatiszti családból született. Édesapja, nagyapja, fivére mind katonatisztek voltak. *Ómaga a pécsi Theresianumban nevelkedett, majd dragonyos tiszt lett.* Mint ilyenről írta róla annakidején a báró Vay Sándor álnéven író írónő, hogy »az ármádia legfessebb tisztje volt«. Debrecenben több, mint 35 éve élt s mindenki szerette és becsülte. Végtelen nemeslelkü, magasan gondolkodó ember volt. *Tiz évig vezette a béke utolsó idejében és a háborús évek alatt Debrecen mozijait;* majd később az Apolló mozgót s csak a konzorcium idején lépett ki a mozik vezetéséből.

Az elhunyt hetvenegy éves volt és a legutóbbi időkig kitűnő egészségnek örvendett. Mintegy hete annak, hogy szívbaj jelei mutatkoztak nála s szombaton délben hirtelen olyan mérvű rosszabbodás jelei álltak be lovag Chylinskinél, hogy mentőt kelett hívni, akik kiszállították a belgyógyászati klinikára. Itt azonban a megérkezés után percek mulva elhunyt.

Lovag Chylinski halála teljesen lesujtotta özvegyét, de városszerte nagy részvétet keltett. Temetése felől még nem történt intézkedés.

— **Közgazdasági előadás a Reform Társaságban.** Jövő esütörtökön délután egynegyed 7 órakor a kollégium disztermében Kun Zsigmond budapesti közgadasági iró, a Pénzintézeti Tisztviselők Országos Egyesületének titkára fog előadást tartani a gazdasági krizisről. Előadásában rámutat arra, hogy a jelek szerint a gazdasági liberálizmus hanyatlóban van, ellenben az állami beavatkozás, az intervencionizmus elve rohamosan nyer tért és egészen az állami mindenhatóságig akar emelkedni. Kun Zsigmond e kérdésről legutóbb érdekes könyvet irt és ennek kapcsán szivesen vállalkozik arra, hogy a nehéz problémát megvilágitja a Reform Társaságban. Az előadás, mint mindig, teljesen nyilvános és ingyenes.

Szép is, jó is?

?

Igen, igen mulatságos!

!

A Címzett ismeretlen, a Vigszinház uj magyar filmje Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétfőn 5, 7 és 9 órako

Féláron

7 csoport

például: 95 fill.től

1.90 .95 piros file házicipő, párnázott sarok, puha talp

2.90 1.45 bőr házicipő hajlékony bőrtalppal.

3.90 1.95 prima file házicipő krümer gallérral és sarokkal, sarkos bőrházicipő különféle szinekben.

10.80 5.40

12.50 6.25

14.50 7.25

Jóminőségü cipők nagy választékban

Minden időre és minden alkalomra.

Ezenkivül dús választék jóminőségü bőr- házi- és gummicipőkben, harisnya és fehérnemüekben mélyen leszállított áron!

Delta garanciát jelent

Megostromolták a Böszörményi uti vendéglőt a záróra miatt kitett vendégek

Tegnap éjjel a Böszörményi ut 86. szám alatt levő Sarkady-féle vendéglőben megjelentek Sz. Molnár Mihály és Sz. Molnár Imre. Testvéries egyetértésben ültek le idogálni. Pár liter bor elfogyasztása után a kocsmaros felszólította őket, hogy miután zaróra van, távozzanak a helyiségből. A két fivér azonban kijelentette, hogy most van a legmagasabb kedvuk és eszük ágában sincsen távozni, ellenkezőleg, **még több italt kérnek. A kocsmáros megtagadta az ital kiszolgalását, mivel már záróra volt s egyébként is eléggé italos állapotban voltak mar mind a ketten.**

Sz. **Molnár Mihály** és Sz. **Molnár** Imre azonban nem nyugodtak meg ilyen könnyen a vendéglős szavaiban, hanem **bicskát és botot szedtek elo, hogy nagyobb nyomatékot adjanak a kivánságuknak, sőt Sz. Molnár Mihály a kezében levő bottal Sarkadi Geza hugán végig is vágott.** Erre nagy dulakodás támadt, amelynek során Sarkadi vendéglősnek sikerült őket kituszkolni a vendéglőből és bezárni a helyiség ajtaját. A dulakodás során azonban **Sz. Molnár Imre elesett és a fejét bezúzta.**

Ennek ellenére sem nyugodtak bele a távozásba, hanem az ajtót és az ablakot botokkal beverték. A vendéglős végül kénytelen volt a közeli vonatosztagtól segitséget kérni s megtekezték a legényeket, akiket a **rendőrök** előállitottak az ügyészségre. Előbb azonban a mentők kötéssel látták el őket, mert a verekedés hevében mind a ketten hatalmas sebeket szereztek. — Reggel a klinikára utasitják őket tetanus-oltásra. Az éjszakai verekedés ügyében Sz. Molnár Mihály és Sz. Molnár Imre ellen eljárás indul.

„Debrecen iparának, kereskedelmének és irodalmi életének védettsége"*

Minden jóravaló magyar ember egész hazájának sorsát szívén viseli s annak nemcsak fővárosát, de legelesettebb tanyáját is féltő gonddal szereti és lelkében átöleli. Ennek hangsúlyozása és kijelentése mellett is kell azonban egy fokozottabb lelkiismeretet tanusítani közvetlen otthonunk és fészkünk iránt, főként mikor látjuk és érezzük, hogy az élet küzdelmes versenyében elbukik az, ki mint máglya elég és csak másoknak ad világosságot és meleget, szükebb családjának azonban nem biztosítja az élet és haladás feltételeit. Ma már ezer és ezer debreceni lélek dermedten állja a gazdasági krizis megpróbáltatásait, itt is, ott is felcsukló sírás hallatszik és az ajkakon ott ég a segélykiáltás néma, de megkondulásra váró jajszava! A gazdasági élet egy elsőrangú tényezőjével folytatott eszmecserém from le következőkben, nem mintha ez írás elég volna, vagy orvosságul szolgálna, hanem hogy kiinduló pontja legyen egy gazdagabb eszmecserének, mely végül is tettekbe olvadva meghozza városunknak, lakóinak a gazdasági gyógyulást és esengve várt talpraállását.

Szomorú és lehangoló jelensége városunknak, hogy ipari és kereskedelmi vállalkozásainak, építkezéseinek a fővárosi verseny állandó kerékkötője és bénító erővel semmizi ki, vagy szorítja legalább is háttérbe a helybeli ipart és kereskedelmet a főváros mozgékony és magát előtérbe helyező hasonló vállalkozása. E jelenségnek több oka van, melyek közt vannak el nem eminálhatók, mint a legnagyobb nyilvánosságot kívánó versenytárgyalások, a tőke kellő hiánya s vannak igenis megszüntethetők, mint a közönyösség, a lassú megmozdulások, modern és praktikus tervek és végül árakban a budapesti árakkal való bátor, de nem sötétbe ugró verseny felvétele.

Ipari s kereskedelmi szakközegeink, azok magas képzettsége biztosíték arra, hogy mi igenis egy megengedhető zárt, védett területté formáljuk a Tiszántult, építészeink, mérnökeink elgondolásai és tervei a haladás tekintetében kiállják a főváros hasonló terveivel a versenyt. A kereskedelem ugyanazon minőségű, ízlésű és árú portékáival igazságtalanul szenvedi, hogy a bevásárlások 50 százalékát helybeliek is a fővárosban eszközlik, akkor, mikor készleteit a debreceni kereskedő is Budapestről szerzi be.

Ezek ellen a védekezés csak egységes s jól átgondolt tervvel lehetséges, melyhez alábbiakban szeretnék néhány gondolattal és eszmével hozzájárulni.

1. Minden építkezés és létesítmény versenytárgyalásánál első sorban a debreceni tervek és pályázatok részesítessenek előnyben. Ha ezek titkosak is, jelöltessenek meg „Debreceni" jelszóval. Természetesen ezen elsőbbséget csak addig és akkor élvezhetik, ha árajánlataik a más ajánlatokkal a versenyt állják.

2. Minden helybeli vállalkozáshoz helybeli pénzintézetek adják a tőkét — kellő garancia mellett — s ha ehhez egy intézet kevés, az összintézetek közösen álljanak a vállalat mellé.

3. Építkezésekhez anyag és ipari munka — ha helyben rendelkezésre áll — itt szerzendő be, itteni iparosok foglalkoztatásával. Az iparkamara gondoskodjék, hogy az ipar árakban, nívóban a felkarolást kiérdemelje s a mintaszerű helytállást lapok, hirdetmények örökítsék meg, hozzák a közönség tulomására.

4. Az ipar helybeli és környékbeli munkásokat kell hogy kenyérhez juttasson s amint a vállalat nem uzsorázhatja ki a munkást, az sem szabhat s kérhet az országos átlagáraknál, napszámnál többet. A visszaélők — mindkét oldalról — kizárandók azon bizottság által, melynek felállításáról, működéséről legvégül leszek bátor szolani.

5. A kereskedelem tüntesse ki árjegyzékeiben, kirakataiban, hogy árui honnan származnak, hogy így ok nélkül ne szaladjon senki a fővárosba ugyanazokért, mit itt is megkaphat — az utiköltség stb. figyelembevételével ép oly olcsón, mint Budapesten.

6. Minden cég vezesse be a készpénz mellett vásárlók részére a jutalomrendszert, mely akként formálódnék, hogy 10—20—30—50 stb. pengő vasárlás esetén bizonyos százalékárut ingyen kap abból, mire szüksége van s amit kiválaszt a vásárló.

7. A kereskedelem kellő hitellel megerősítendő a pénzintézetek által, mely azonban csak akkor és ezokkal szemben nyujtandó, melyek biztosítékot nyujtanak.

8. A kereskedelem közvetve támogassa a helybeli irodalmat, művészetet, szinházat úgy, hogy állandó mindennapos vevőit ajándékozza meg egy külön bizottság által kiadandó könyvek, folyóiratok példányaival, rendeztet külön díszelőadásokat és erre legjobb vevőit jegyekkel lepi meg.

9. A helybeli irodalmi társaságok helybeli írókat és művészeket tüntessenek ki előadásaikra való meghívással, felléptetéseikkel, s külön bizottság dönti el, kik azok az igazi tehetségek, kik azok az igazi tehetségek, kik alkotásaikkal erre tényleg érdemesek és a művészi érték nyujtására képesek.

10. Kiállításaink alkalmával minden debreceni származású termék értékesítését külön erőkkel segíti elő.

11. Országos propagandát folytat a Tiszántúl minden vonatkozásának állandó ismertetésére.

12. Mindezek megvalósítására a főispán, polgármester elnöklete alatt oly bizottság alakul, melyben benne foglaltatik:

a) a Keresk. és Iparkamara vezetősége,

b) a legelső iparosok és kereskedők 3—3 tagja,

c) minden szakma 1—1 delegáltja,

d) a helyi lapok szerkesztői,

e) a helyi irodalmi társaságok ügyvezető elnökei,

f) a szinház igazgatója és 1 tagja,

g) az összes pénzintézetek kijelölt egyénei,

h) a máv. által erre kijelölt egy aktiv, egy nyugdíjas tisztviselő,

i) a jóléti intézmények, MANSz stb. elnökei, vagy elnöknői,

j) az egyetemi ifjuság 3—4 erre kijelölt tagja,

k) minden felekezet egy papja, egy tanítója, egy tanítónője vagy tanárnője,

l) írók és művészek közül 2—3 olyan egyén, kit propaganda céljából a bizottság meghív.

13. Ennek a nagybizottságnak munkálkodó albizottsága végzi díjtalanul a tervezéseket, az elbirálásokat és minden néven nevezendő munkát.

14. Ez a nagybizottság összeköttetést keres és tart fenn a város építészetf osztályával, minden üzemmel, hogy a létesítendő alkotások tervét ismerje, azok megvalósítását szorgalmazza, a város ízléses és egyöntetü fejlődését elősegítse. Javaslatot tesz és sürgeti a szükséges intézmények: vásárcsarnok, városi szegényház, üdülőház, uj hangversenyterem, stb. felállítását.

15. A Debrecent védő és fejlesztő egyesület nagybizottsága megalakulása után minden műkedvelő és más ünnepély bevételéből adminisztrációs költségekre félezreléket kap.

Mindezek után ismétlem, nem akarnak e tervek mást, mint megvédeni a debreceni ipart, kereskedelmet, szellemi megmozdulást, hogy ezek védettsége és megerősödése áldásos hatással legyen első sorban Debrecen polgáraira s közvetve magára az országra is, mert mindkettőnek öröme és gazdagodása egy Debrecen fejlődése és gyarapodása s mindkettőnek vérvesztesége egy haldokló Debrecen csendes sorvadása és tisztán csak vegetálása.

Az országnak is jót tesz, ki Debrecennel jót tesz és annak életlángját erősíti és lobogtatja!

Bot Andor.

* Bár nem értünk mindenben egyet e cikkben foglaltakkal, de közöljük annál is inkább, mert jellemző a mai gazdasági életre és arra, hogy menynyire az autarkiában, az elzárkózás politikájában látják minden vonalon a bajokból kivezető utat.

Aszmann Ferenc aranyérmet nyert az antwerpeni nemzetközi világkiállitáson

Több, mint ötezer beküldött kép közül, melyek öt világrészből valók voltak, Aszmann Ferenc »Párbaj« című képe győzött.

Most fejeződött be Antwerpenben az a hatalmas világkiállítás, amelyen *öt világrész legjobb amatör fényképezői vettek részt és több mint ötezer képet küldtek be.* Ezen a kiállításon részt vett *Aszmann* Ferenc debreceni uridivatkereskedő, az egész *országban ismertnevű amatör fényképész*, akinek munkáira már nem egy külföldi állam el fogulatlan zsürije mondta ki a győzelmet jelentő ítéletet.

Legújabb győzelme valóban *világra szóló sikert jelent*, mert hiszen az ábrázolásnak egészen új módját dolgozta fel. A »Párbaj« című képe sokkal több, mint egyszerü fotografálás. *Ez már gondolat és eszme kifejezésre juttatása olyan erővel, amelyre eddig csak a festőművészetben volt példa.* Aszmann Ferenc bátor úttörése teljesen sikerült. Az antwerpeni fényképész kiállítások különben is a világ legfényesebb kiállításai szoktak lenni, nem csak külsőségei, hanem értéke miatt is.

Párbajt már sokan fotografáltak de még senki sem gondolt arra, vagy legalább is senkinek sem sikerült *azt is lefényképezni és kifejezésre juttatni, hogy miért is történik a párbaj. Aszmann Ferenc képét éppen ez teszi szenzációssá és rendkivül érdekessé.*

A kép megalkotása *nem véletlen műve*, mint ahogy ez a jól sikerült képeknél jelentékeny segítő társ szokott lenni, hanem itt *egészen komoly konpozicióval állunk szemben. Aszmann* Ferenc párbajozó alakjai minden idők legnagyobb ideáljáért, a nőért párbajoznak. Ami a képben a budapesti kiállítás alkalmával a közönség százait az első pillanatra megragadta, az, hogy amint rátekint az ember a képre, rögtön »látja« a párbaj lélektani okát. *Aszmann* Ferencnek tehát éppen abban nyilatkozik meg a zsenialitása, hogy *kifejezésre tudta juttatni azt a tényt, hogy ez a nő egy kicsit démon, nem érdemli meg, hogy esetleg két jóbarát vérét ontsa egymásnak érte.*

A kép maga az előtérben éles konturokban és mesteri vonalvezetéssel ábrázolja a párbajozó férfiakat, akik közül az egyik mesteri oldalvágással már el is döntötte a küzdelmet. Fent a háttérben, szinte az égből a nő hatalmas arányu feje bontakozik ki, mintegy fantáziában megjelenő lénnyé. Arcának kifejezése itélet önmaga ellen. A kép elgondolása tökéletesen *Aszmann* érdeme, de a kivitelben része van *Gellért Marikának is, aki megértette a célt és szándékot és sikerült a mester által kivánt arckifejezéssel* a gép elé állania. A férfi főszereplők szintén képességük javát öntötték a jelenetbe: Németh András és Marx Lóránd szerepelnek rajta.

Kétségtelen, hogy ezzel a képpel *Aszmann Ferenc Debrecen városára is dicsőséget hozott*, még pedig annak ellenére, hogy budapesti kiállításon — amint ezt már megszokhattuk — a »vidéki« művet *nem bírálták el olyan elfogulatlanul*, mint a külföldön és nem adták meg a méltó kitüntetést. Annál nagyobb most a debrecenieh öröme, mert *ez a siker egyuttal Magyarország győzelmét is jelenti és ezt a fényes eredményt most az egyszer nem Budapest, hanem Debrecen szerezte meg az országnak.*

Főlerakat a Tiszántúl részére:

Konisek Géza K. RT.

WIPLA MŰFOG

nem törik, nem feketedik, színét, fényét megtartja, de csak védjeggyel valódi.

GRAMOFONT, lemezeket, rádiót kölcsönöz
Soltész – Kálvin tér 2

SZINHÁZ

HETI MÜSOR.

Január hó 19-én, vasárnap délután fél 4 órakor, olcsó helyárakkal **Luxemburg grófja.** — Este 8 órakor **Bécsi tavasz.**

Január hó 20-án, hétfőn este 8 órakor **Bécsi tavasz** (A 15. bérlet).

Január hó 21-én, kedden este nyolc órakor **Bécsi tavasz.** (B. 15 bérlet).

Január hó 22-én, szerdán délután fél 4 órakor, ifjúsági előadás **Nagymama,** vígjáték. — Este 8 órakor **Bécsi tavasz.** (C. 15 bérlet).

Január hó 23-án csütörtökön délután fél 4 órakor, zóna helyárakkal **PITYU. Halassy Mariska.** — Este 8 órakor **Orosz Julia, Laurisin Lajos, Erdy Pál, dr Dalnoky, Vermes és Komor Vilmos felléptével BOHÉMÉLET.** Opera.

Bécsi tavasz

Bemutató.

Kedves, hangulatos, hamisithatatlanul bécsi darab. Annak idején nagy sikert aratott, mint film, s most igen kellemes meglepetéssel fogadta a debreceni közönség a bemutató alkalmával. Nem nagy igényü, nem tulméretezett meséjü, de szellemesen triss, ötletes, eleven és Stella Adorján lüktető sziporkázása, Török Rezső operettesitése és Komjáthy Károly hangulatos muzsikája kiemeli a tömeg operettek hétköznapi sorából. A bécsi operaház kis ballettáncosnője a véletlen kegyéből emelkedik a mulatós hangulatu főherceg közelébe, akitől előbb protekciót akar kérni, aztán elveszti a fejét, végül pedig a szivét is. Erről szól tulajdonképpen a mese három felvonásban, nyolc képben. Mindvégig fordulatos, temperamentumos, a szokványos operettek fölött álló elevenséggel.

Gellért Marika végtelen bájjal és pompás megérzéssel játszotta meg a szivét elveszitő bécsi kis leányt. Egyik-másik jelenetében igen-igen tényes alakitó művészetének legjavát szólaltatta meg, a második felvonás nagy táncszámában pedig csillogott kivételes tánctudásának szépsége is, ahogy még debreceni szereplései között soha. Nagy Gábor a vidám, elegáns főherceget szólaltatta meg. Lelket adott szerepének és derüs jókedve sikerre vitte a szive után főherceget ugy, hogy az eddigi, már-már elcsépelt főhercegi figurák helyett ujat adott. Halassy Mariska Sacherné alakjában csillogtatta meg szépségesen nagy művészetét. Selmeczy kifogyhatatlan volt a magyar birtokos tul figurává irt alakjában, de amit a harmadik felvonásban adott, feledhetetlen volt. Pillér marokbamászóan hü karrikaturáját adta a minden hájjal megkent világvárosi „főurnak", Kassay Károly, Kovács László, Hajnal Mária, László Ila alakitottak még egy-egy sikerült figurát és járultak hozzá a szép sikerü bemutatóhoz.

Pompás uj diszletek, gondos rendezés jellemezte az előadást, mig a Komjáthy muzsikát maradék nélkül hozta ki Bethlen B. György karnagy.

sz. r. i.

SZENZÁCIÓS A CSOKONAI-SZINHÁZ E HETI MÜSORA

A legnagyobb igényeket is kielégíti a Csokonai szinháznak az e heti műsora. **Ma vasárnap délután a »Luxemburg grófja«** kerül színre, Lehárnak ez a legszebb nagyoperettje, **olcsó** helyárakkal, **mig este az idei szezon slágeroperettje, a »Bécsi tavasz«** kerül előadásra. Ugyancsak a **»Bécsi tavasz«** kerül színre **hétfőn, kedden és szerdán este A, B és C bérletben. Szerdán délután ifjusági előadás** keretében a **»Nagymama«** kerül előadásra, mely előadás előtt **dr. Péterffy László** tanár fog bevezető beszédet mondani. **Csütörtökön este Puccininek a legszebb nagyoperája, a »Bohémélet«** kerül színre olyan szereposztásban, **amilyenre még példa nem volt Debrecenben. Orosz Julia,** az Operaház primadonnája, **Laurisin Lajos,** az Operaház első tenoristája, **Érdy Pál,** a müncheni Opera első baritonistája, **dr. Dalnoky Viktor,** az Operaház baritonistája, **Vermes Jenő,** a Városi Szinház basszistája és **Komor Vilmos,** ez a kiváló operakarnagy felléptével. Dacára a hat vendégnek, a helyárak 40-től 380 fillérig terjednek (II—IV. sor). A szinház szenzációs heti műsorát **szombaton este, vasárnap délután és vasárnap este Gombaszögi Ella** vendégszereplésével fejezi be Kardoss Géza igazgató. **Gombaszögi Ella ma az ország legkiválóbb komikája, a hangosfilmek dédelgetett kedvence.** Ezt a kiváló művésznőt a **»Koutusovka«** operettujdonság címszerepében vendégszerepelteti a szinház, hogy nemcsak a mozik vásznáról, de a szinpadról is élve megismerje a debreceni közönség kedvencét, **akinek ez lesz első debreceni vendégszereplése.** Ezekre az előadásokra a helyárak 20-tól 230 fillérik terjednek (II—IV. sor).

Hisszük, hogy ezzel a heti **bombaműsorral** olyan látogatottságnak fog örvendeni a Csokonai szinház, amilyennek talán egy héten sem eddig. És hisszük, ogy a debreceni közönség méltányolja **Kardoss Géza** színigazgatónak ezt az áldozatkészségét, hogy mindig csak a legjobbat, a legdrágábbat nyujtsa, igazán olcsó helyárak mellett a debreceni közönségnek.

OROSZ JULIA — ÉRDY PÁL — LAURISIN LAJOS — DR. DALNOKY — VERMES — KOMOR karnagy. — Csütörtök este!!

Bohémélet

Január 23.

METEOR MOZI MÜSORA

Vasárnap: **FEHÉR APÁCA.** Helen Hayes, Clark Gable világfilmje. — Megelőzi: **FÁRAÓK BIRODALMA.** — Előadások: 3 5 7 és 9 órakor.

Tűzifa és szén
legmegbizhatóbb és legolcsóbb beszerzési forrása
Békési és Lőw
Telep: Bánffy u. 4. Hugária malom mellett. — Telefon: 19-45.

Kiosztották az idei Baumgarten dijakat

A vidékieket megint nem vették figyelembe a dijak odaitélésénél

Budapest, január 18. A Baumgarten Ferenc irodalmi alapitvány szombaton este ülést tartott, amelyen ünnepi keretek közt kiosztották az 1936. évre megállapított irodalmi díjakat. A Baumgarten alapból 4000 pengős évdíjat kap Schöpflin Aladár történetiró, fejenként 3—3000 pengős évdíjat kap Illyés Gyula és Veörös Sándor költő, Kárpáthy Aurél, Cs. Szabó László kritikusok és essay irók, valamint dr Ortutay Gyula etnográfiai kutató és iró, egyenként 1—1000 pengős évdíjban részesülnek Fodor József, József Attila költők, valamint Prahács Margit zenekritikus és zeneesztéta.

A díjak odaitélésénél **megint** nem vették figyelembe a **vidéket,** ahol pedig egy Oláh Gábor, Juhász Gyula, Berczeli Anselm Károly és mások szintén megérdemelték volna az egy évi anyagi függetlenséget jelentő támogatást.

Érdekes volt a Baross Gábor Kör társelnökeinek ülése

Nem adták meg a hivatalos helyiséget a Körnek — Felállitották a munkahivatalt — Ingyenes könyvelői tanfolyam — Ingyenes fütőanyag és segitség

Tegnap este folyt le a Baross Gábor Kör debreceni kerülete társelnökeinek összejövetele az iparkamara tanácstermében. Az ülésen *Sesztina Jenő* elnök bejelentette, hogy ifj. Tóth Pál nyiregyházi társelnök betegsége és Váczi József hajdúböszörményi társelnök elfoglaltsága miatt kimentették magukat. Ismertette a kisvárdai »Vulkán« vasöntöde és gépgyár rt. főmérnöke, Harmath Ferenc levelét, melyben hathatós támogatásáról biztositotta a Kör vezetőségét. Majd bejelentette Sesztina elnök, hogy elfoglaltsága miatt nem vehet részt tovább az ülésen és átadta az elnöki széket *Kárpáthy Elemérnek*, a Hitelbank igazgatójának.

Az ülés megnyitása után az elnök átadta a szót dr *Zsögöd Andor* ifjúsági elnöknek, aki felkérte dr *Trapp Ferencet*, a Kör ügyészét, előterjesztésének előadására. Dr *Trapp* ismertette a Kör eddigi munkáját és előterjesztette az 1936. évi előadássorozatok tervezetét. *Majd bejelentette a Kereskedő Társulat elutasitó végzését, melyben megtagadja a Kör részére a helyiség átadását*, de ezt irásban nem adták ki. Erre *Láng Miklós* szén- és fakereskedő kijelentette, hogy mint a Kereskedő Társulat választmányi tagja, oda fog hatni, hogy ez a kérés békés elintézést nyerjen.

Kifejtette dr Trapp, hogy *ez a Kör felekezeti különbség nélkül akar Debrecenben dolgozni*, de sajnos, azt kell látni, hogy nem nagy készséget mutattak eddig a keresztény ifjúság elhelyezésére. Ezért mi, akik ódiumot vállaltunk — mondotta — ezért a közeledésért, hogy *a régi felekezeti villongásokat megszüntessük és azt a nagy ürt, mely öreg és fiatal között van, szükebbre szoritsuk, szomoruan kell hogy megállapitsuk, hogy nem kaptunk semmit.*

Bejelentette, hogy *Somlyai József*, a debreceni Kölcsönös Segélyző igazgatójának elgondolása szerint a Kör felállította *a Baross munkahivatalt* a Kálvin tér 5. sz. alatt, ahol mindenki akár egy napra is, tisztviselőt, könyvelőt, gyors- és gépirót társadalmi egyesületeknek bálrendezőt kaphat. Ezt a bejelentést a társelnökök nagy tetszéssel fogadták és egyhangulag jegyzőkönyvbe véve magukévá tették.

Bejelentette továbbá dr Trapp, hogy Somlyay igazgató úr háromhónapos ingyenes könyvelői tanfolyamot rendez kizárólag a Baross tagok részére.

Ezután dr *Zsögöd Andor* ifjúsági elnök köszönetet mondott Láng Miklós szén- és fakereskedőnek azért az odaadó áldozatkészségért, hogy egész télre ellátja a Kör helyiségét fütőanyaggal és anyagilag is támogatja a Kört.

Roppant megdrágult a nyersanyag, az
Arany Bika ebédje mégis olcsó.
Egy nagy családi ebéd P **1.90**
hazaszállitva „ **2.—**
Egy kis családi ebéd „ **1.30**
hazaszállitva „ **1.40**

Megköszönte az elnök Kárpáthy Elemérnek és Somlyay Józsefnek a bejelentett előadásaik megtartását a bankkérdéssel kapcsolatban. Köszönetet mondott az áldozatkészségükért Horváth István vegyészmérnök is, mint tb. társelnök a társelnökség nevében.

Láng Miklós tb. társelnök, szén- és fakereskedő sajnálattal állapitja meg mint zsidó ember — úgy mond —, hogy a zsidóság egyrésze a mozgalomért se anyagi, se erkölcsi támogatást nem hozott még. En tudatában vagyok annak — mondotta —, hogy nekünk zsidóknak áldozatot is kell hoznunk s oda kell hogy hatni, hogy ennek a mozgalomnak a legnagyobb eredménye legyen és a jövőben én magam veszem a kezembe, hogy barátaim is tettekkel bizonyitsák be áldozatkészségüket.

Székrekedés? DARMOL a kedvelt és bevált hashajtó.

Somlyay József még nagyon sok komoly és megszivlelendő javaslatot terjesztett elő, ezeket a Kör kidolgozás végett a szakosztályi elnököknek kiadta.

Kárpáthy Elemér elnök ezután az ülést berekesztette.

Kitünően sikerült a Mansz tea-estély

Fényes keretek között és szép siker mellett zajlott le tegnap az Arany Bika dísztermében a MANSz teestélye. Nagyszerű látványt nyujtottak a szebbnél szebb toalettek, melyekbe mindinkább vegvül a magyaros motivum.

Több mint ezerfőnyi közönség jelent meg az estélyen Ott volt a MANSz egész tisztikara, báró **Vay Lászlóné** vezetésével, továbbá számos katonai és polgári előkelőség. Kilenc órakor szolgálták fel a teát. Teázás alatt **Racz Károly** cigányzenekara szolgáltatott zenét. Teazás közben báró **Vay Lászlóné Bissingen Margit** grófnő a vezetőségi hölgyekkel sorba felkereste az egyes asztaloknál elhelyezett társaságokat. Fél 11 órakor a cigányzenekar csárdásra zendített és megkezdődött a tánc, mely aztán felváltva cigany- es jazz-zenekar hangjai melett a legjobb hangulatban tartott hajnalig.

A megjelentek névsora a következő:

Báró Vay Lászlóné asztala: Báró Vay László,, gróf Bissingen Erzsébet, Vitéz Nagy Pál és neje, báró Wangenheim Gyuláné, szádeczky Kardos Dezső ezredes és neje, Lukács Ernőné, Steinfeld Istvánné, özv. Domokos Gézáné, vitéz Tookos Gyula ezredes és neje, dr Balogh Gyula és neje, Makáry Károly püspökhelyettes, özv. Sipos Miklósné, dr Hüttl Tivadarné, dr Des Combes László és neje, Vitez Czeglédy Béla és neje, Businszky Béla és neje, Megay-Meissner Károly és neje, Csepei Zoltán Pál, Pass László, Hodássy István és neje, ifj. dr Benkő Géza.

Rásó Istvánné asztala: Rásó István, Szilágyi Sándor és neje, Uray Sándor és neje, dr Rásó Sándor és neje, Király Zoltán, Egyed János és neje, dr Gärtner István, dr Herpay Gábor és neje, Herpay Borbála, Surgoth Jenő, Vecsey Zoltán, Payer Dezső.

Dr Kocsis Ferencné asztala: Dr Fornét Béláné, dr Fornét Béla, dr Nyilassy Zoltánné, dr Jeney Endre, dr Jeney Endréné, dr Külevás Ferenc, dr Nagy Mihály, dr Szentmihályi János, Körmendy János, dr Gergely Jenő, dr Szilay Zoltán, dr Kovács Ferenc, dr Benedek László, Krausz Kázmér, dr Gartner István.

Dr Dölle Jenőné asztala: Czinai Hugóné, Vitéz dr Király András és neje, Kántra Dadi, Dölle Attila, Polin Olga.

Dömsödy Elza asztala: Németh Dánielné, Stuhl Mária, Tóth Emmi, Tóth T., Pócs Vilmos, Németh Dániel, Gáli Viktor, Megyaray Miklós, Rusnyak Béla.

Wirth Irén asztala: Wirth Irén, dr Balogh Zoltánné, dr Balogh Zoltán, Thuránszky Lili, Bihari János, Wirth Mária, Thuránszky Zsigmondné, Molnár Erzsébet, dr Schmidl Sándor, Kemenes Ernő, dr Thurzó Imréné, dr Thurzó Imre, Boda Lászlóné, Boda László.

Özv. dr Szabó Mihályné asztala: Szabó Károlyné, dr Lengyel Józsefné, Miszti Lajosné, Bartók Baba, Miszti Margitka, Szabó Baba, Szabó Karoly, Réthy István, Rácz Gábor, Báthory Barna, Szabó Pál.

Veress Zoltánné asztala: Kele Loli Kele Gizi, Veress Zoltán, Várady Sandor, Kele Lajos, Kovács Béla.

Dr Szabó Istvánné asztala: Nagy Sándorné, Szabó Zoltánné, Nagy Sándor, dr Szabó István, Szabó Zoltán, Hegedüs József, Kiss Tibor.

Özv. Mucsicska Béláné asztala: Dr Kovács Károlyné, özv. Pőczi Dezsőné, Kovács Margit, Pőzel Klári, Bátori Jóska, Komka Tibor. Mucsicska Dody, dr Száty János, Trattus István, dr Balassa Gyula, Sotány Gáborné, Sotány Gábor.

Báthory Józsefné asztala: Báthory Józsefné, Szelei Sándorné, Fekete Lajosné, Soltész Antalné, Báthory Matild Szelei Kató. Fekete Julia, Soltész Annuska.

Szegedi Gyuláné és Egyed Sámuelné asztala: Özv. Karász Istvánné, Bálint Józsefné, Katona Istvánné, Cseh Lajosné, Tóthfalussy Gézáné, Tóthfalussy Géza, Szénási Imréné, Katona Böske, Egyed Sámuel,, Bálint Józsefné, Bálint József.

Dr Kesserű Lajosné és dr Mező Sándorné asztala: dr Kesserü Lajos es neje, dr Szirmay Istvánné, dr Mező Sándor és neje, dr Jeney Gábor es neje, dr Tóth János és neje, dr Horkay Gyula és neje, dr Csath Kálmán és neje, Kesserű Gyula.

Rickl Antalén asztala: K. Tóth Mihályné, Koncz Lajosné, Baltazár László, dr Pauchly Gézáné, Kardos Zoltánné, Mariska Györgyné, Bay Barnáné, Zoltán Baba, Bay Irénke.

Dr Tatay Zoltánné asztala: Dr Tatay Zoltán, dr Balla Bertalanné, dr Balla Bertalan, dr Benkő Gezane, dr Benkő Géza, dr Balogh Sándorné, dr Balogh Sándor, özv. Szuchányi Andorné, Kuntze Gusztávné, dr Des Combes Lászlóné, dr Des Combes Laszlo, Szabó Elekné, Szabó Elek, Buzinkay Gyula, Szabó Magda, dr Csóka Lászlóné, dr Csóka László, Jármy Györgyné, Sántha Imréné, Sántha Imre, — Dömsödy Imre, dr Baranyi János, Ary Lajos, Zöld József, dr Reke Gusztavné, dr Reke Gusztáv, dr Pajor Győzőné, dr Pajor Győző, dr K. Nagy Zoltánné, dr K. Nagy Zoltán.

Vitéz Berényi Istvánné asztala: Vitéz Ádám Endréné, vitéz Suby Pálné, Vitéz Szegedy Gyuláné, Vitéz Lépes Győzőné, Vitéz dr Balogh Janosne, Vitéz Borbély Imréné, Vitéz Ádám Endre, Vitéz Suby Pál, Vitéz Szegedy Gyula, vitéz dr Balogh János, Vitéz Borbély Imre, Vitéz Berényi István.

A Szent Erzsébet Egyesület asztala: Özv. Achácz Imréné, Kovásy Kálmánné, Kazinczy Gáborné, Suhajda Béláné, dr Budaházy-Bruckner Ernőné, Nagy Józsefné, vályi Nagy Frigyesne, Horvay Róbertné, Czenky István, Kovaltsik Klári, Rutfy Varga Kálmán, dr Budaházy-Bruckner Ernő, Suhajda Béla, dr Kovácsay István, ifj. dr Budaházy-Bruckner Ernő.

Balogh Istvánné asztala: P. Nagy Zoltánné, Barra Gyuláné, Dömsödy Ferencné, Simon Miklósné, Vargha Lászlóné, dr Ballay Béláné, dr Boér Károlyné, dr Kubinyi Andrásné, Sarody Józsefné, Balogh Etelka, Bacsó Rózsika, Stuhl Mária, ifj. Balogh Istvánné, ifj. Balogh István, Sarody József, Rankay Jenő, Horváth Pal, Ratkóczy Tibor.

Horváth Andrásné asztala: Özv. Major Mihályné, Barsay Erzsike. Major László, Berks Judit, Gombkötő B., Zöld János, Horváth András, Horváth László, Horváth Ferenc.

Zsákay Józsefné asztala: Dr Nagy Józsefné, Szentkirályi Kálmánné, Vitéz Boskó Mihályné, Bársony Györgyné, Tolmácsy Józsefné, dr Fehérváry Józsefné, Tolmácsy Sárika, Grèger L. Ujhelyi Nóra, Nagy Baby, Aberle Hédi, Zsákay Sára, Zsákay József, dr Fehérváry József, dr Görgey József, dr Kiss Gábor, Répay Zoltán, Kiss Sándor, Béky Albert, Németh László, dr Nagy Sándor, Kovács Lajos, Hecy Lajos, Szeivert Ede, dr Vajna István.

Bartha Istvánné asztala: Csáky Imréné, Molnár Ferencné, Kónya Mária, ifj. Csáky Imréné, Bartha Emma, Bartha István, Csáky Imre, Molnár F. ifj. Csáky Imre, Ormós József, Fazekas József.

Micsky Imréné asztala: Dr Zolnay Kornélné, dr Zolnay Kornél Micsky I. dr Ásvány Ernő, dr Ásvány Ernőné, Bódy Pál, Bódy Pálné, Rusznyak Andor, Gömbös Endre, Hodászy István, Hodászy Istvánné.

Ilnitzky Antalné asztala: Vitéz Csillik Györgyné, Czeglédy Istvánné, Mikes Ica, Czeglédy István, dr Kelemen Géza, Pálffy Józsefné, Czeglédy Gyula, Csiky Mészáros Pál, Zöld László, Papp Gyuláné.

Pethő Lajosné asztala: Jeney Kálmánné, Kovács Mihályné, Kovács Jánosné, Vértessy Mancika, Boór Józsefné, Pethő Lajos, Jeney Kálmán, Pásztor Ferenc, Vértessy Ferenc, Kovács Mihály, Boór József, Kovács János, Vajda István Etey Ferenc Molnár József.

Özv. Katona Lajosné asztala: Katona Emmy Skonda Istvánné, Skonda Joly, Ötvös Jánosné, Soós Manci, Ötvös Rózsika, Soós István.

Dr Nagy Endréné asztala: Halász Gáborné,, dr Szabó Gusztávné, Lovag Vidoni Jánosné, dr Kaizler Miklósné, Kovács Lajosné, dr Szendrődy Pálné, ifj. dr Nagy Endréné,, dr Mallinger Józsefné, dr Mihálka Béláné, Váczy Károlyné, Lovag Vidoni János, dr Nagy Endre, dr Szabó Gusztav, dr Kaizler Miklós, dr Mallinger József, dr Mihálka Béla, dr Vidoni Jenő, ifj. dr Nagy Endre, Váczy Károly.

Schmürer Mária asztala: Dr Erdélyi Lászlóné, Szitha Jolán, Fráter Éva, Rajczy Gitkó, Szitha Margit, Szitha Olga, dr Erdélyi László, Gunya M., Gábor Gusztáv, Peley Barna, Körössy László, dr Nagy Zsolt, Kovács György.

Dr Sallay Lajosné asztala: Andrássy Béláné, Abonyi Gyuláné, dr Horváth Gyuláné, Both Andorné, Schmürer Józsefné, Bartha Jánosné, Telek Mihályné, Szitha Jolán, Halmos Rezsőné, Szitha Margit, Szitha Olga, Rajczy Katica (Kassa), Schmürer Marika, Sallay Margit, Both Andor, dr Horváth Gyula, Abonyi Gyula, Körösi László, Gábor Gusztáv, dr Peley Barna, dr Sallay György, dr Nagy Zsolt.

Miért ne!?!

vásárolna Ön pesti utazása előtt

PROVINCIA pengőszelvényt,

hiszen a fővárosban minden lépésénél

sok pénzt takaríthat meg

kényelmesen, alkudozás és utánajárás nélkül

HOGYAN?

Ugy, hogy a **temérdek kedvezményt nyujtó** pengőszelvényeket teljes névértékű készpénzként fogadják el Öntől a legjobbnevű **fővárosi szállodák, penziók, kávéházak, sörözők, éttermek, szinházak, kabarék, tánchelyek, sporttelepek és autótaxik.**

Ingyen szórakozhat Budapesten

abból a pénzből, amit a pengőszelvények fehasználásával megtakarit.

Ön egyetlen fillért sem kockáztat,

mert felhasználatlan pengőszelvényeit a debreceni kirendeltség vagy Budapesten a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja bármikor visszaváltják.

A Provincia Utazási és Jegyiroda debreceni kirendeltsége a Belvárosi Takarékpénztár Piac-utca 53.

Hungária

Műzor:

„Szudáni őrjárat"

a legizgalmasabb filmattrakció

Ma: 3, 5, 7 és 9 órakor

hétfőn 5, 7, 9-kor

A gazdatartozások rendezése tárgyában 10000—1935. M. E. sz. alatt kibocsátott rendelet 25. §-a lehetőséget nyujt arra, hogy az a gazdaadós, akinek ingatlanáról a megszabott szolgáltatások elmulasztása okából a védettséget törölték, a védettséget visszaszerezheti. A kérelmet a gazdatartozások rendelkezése tárgyában kibocsájtott 10000—1935. M. E. sz. rendelet 25 § a 1. bekezdését módosító 11100—1935. M. E. sz. rendelet 1. §-a értelmében legkésőbb 1936. évi március hó 31. napjáig, annál a bíróságnál kell előterjeszteni, mely a védettség megszüntetése kérdésében I. fokon határozott. Ugyanakkor elő kell terjeszteni azokat a bizonyítékokat, amelyek igazolják, hogy az adós az elmulasztott szolgáltatásokat utólagosan teljesítette. Az utólagos teljesítés helyett annak igazolása is elegendő, hogy a hitelező az elmulasztott szolgáltatásról lemondott, vagy hogy annak teljesítése nélkül hozzájárult a védettség visszaállításához. Ha az adós több mint egy évi szolgáltatást mulasztott el, a bíróság a védettséget akkor is visszaállíthatja, ha a gazdaadós csak egy évi szolgáltatás pótlását, illetőleg elengedését igazolja. Ebben az esetben a biró az elmulasztott szolgáltatások többi részének a megfizetésére, legfeljebb 9 hónapig terjedhető halasztást, vagy részletfizetési kedvezményt adhat.

A védettség visszaállítását a volt védett birtokos örököse is kérheti. Nincs helye a védettség visszaállításának, ha a gazdaadós jelzálogos tartozásai a volt védett birtok kataszteri tiszta jövedelmének 200-szoros szorzatát meghaladják, vagy ha 1000 holdnál nagyobb olyan védett birtokról van szó, amelynek kataszteri tiszta jövedelme a 7000 koronát meghaladja.

A védettségel járó azokat a szolgáltatásokat azonban, amelyek a kérelem előterjesztése és annak jogerős elbirálása közötti időben válnak esedékessé, a gazdaadósnak feltétlenül teljesíteni kell majd, mert ha ennek teljesítését az adós elmulasztja, akkor nincs helye a védettség visszaállításának.

A fentieket azon figyelmeztetéssel teszi közhirré a városi adóhivatal, hogy a határidő további meghosszabbítását a kormány nem fogja engedélyezni. Érdeklődők a szükséges részletes felvilágosítás elnyerése végett, akár szóval, akár frásban forduljanak a helyi bizottsághoz.

Városi adóhivatal.

Keleti és magyar perzsák

különféle mintákkal **nagy választékban** kaphatók. — **Olcsó árak!**

Kedvező fizetési feltételek.

Izsák Szőnyegház

Piac ucca 68. Killer bútorüzlet.

Javításokat legolcsóbban vállalok.

„A DEBRECZEN" képes melléklete szenzációs

A Szülők Iskolája

legközelebbi előadását január hó 21-én, kedden este 6 órakor a város háza közgyűlési termében tartja. Török Tibor beszél a középiskola hajótöröttjeiről. — A Szülők Iskolája 1936. évi programját január hó 14-én kezdte meg dr. Illyés Endre értékes, minavégig lebilincselő előadásával. A hálára való nevelésről beszélt az előadó. A legközelebbi előadás is érdekesnek, hasznosnak igérkezik. A középiskola hajótöröttjei. Égető problémára világit rá az előadás. Két részre tagolódik. Szól azokról a fiatal lelkekről, akiket a középiskola állít félre az útról és azokról a középiskolát vézettekről, akiket az élet győz le. Részben folytatása lesz az előadás dr. Csűrös Ferenc ny. városi kulturtanácsnok elhangzott szavainak, mert kiterjeszkedik a hivatásos nevelők és a szülők szerepére, rá mutat a felelősség kérdésére, amely ebben a vonatkozásban a szülőket terheli. Igyekszik a veszedelmekre rámutatni, ami a fiatal lelkek reményvesztettségének, ellanyhulásának okozóivá lehetnek. Azzal is foglalkozik az előadás, hogy a gyermek tehetsége, érdeklődése milyen kötelességet ró a nevelőre a pályaválasztás, a pályára nevelés ma igazán sorsdöntő tényeiben. Példák, megvilágító illusztrációk díszítik a problémák megfejtését.

A Szülők Iskolájának rendezősége ez úton is felhívja az érdeklődő nevelő-szülők figyelmét erre az érdekes előadásra. Belépti díj nincs. Ez alkalommal a Világítási Vállalat énekkara működik közre.

SCHRICKER RUDOLF, A „VOLK IN KETTEN" (LÁNCRAVERT NÉP) CIMÜ MAGYARBARÁT KÖNYV SZERZŐJE ELŐADÁST TART DEBRECENBEN

Legutóbb egy bátorhangú és első lapjától az utolsóig magyarbarát könyv jelent meg a német könyvpiacon „Volk in Ketten" (Láncravert nép) címmel, amelynek szerzője Schricker Rudolf, a szudetanémetek vezére. Schricker a nagyműveltségű zsurnaliszta éleslátásával itéli meg a magyarság helyzetét s könyvének értékét nemcsak a tények meglepően pontos ismerete, hanem az ezekből levont következtetések alkotják. A riportszerű szellemességgel előadott mondanivalói egy csapásra ismertté tették nevét nemcsak Németországban, hanem Magyarországon is.

A Magyar Revizió Liga debreceni osztályának sikerült megnyerni előadás tartására a kiváló zsurnalisztát, aki február első napjaiban érkezik Debrecenbe, mint a Revizós Liga vendége. A külföldön nagy népszerűségnek örvendő politikus hirlapíró előadására már most felhívjuk városunk művelt közönségének a figyelmét.

Külföldi tanulmányutamról hazaérkeztem, ujdonságaim tartós hullám, hajfestés. estélyi frizurák. Polgár fodrász Svetits palota

Menyasszonyi kelengyét

nálunk szépet, jót, olcsón vásárolhat.

Vászonáruk len és pamut fonalból.

Mindenre kiválóan alkalmas mosott siffon 0.88	0·78
Cégünk kelengye különlegessége mosott 1.28	0·98
Kelengyére 90 cm. széles prima mosott extra minőség 1.45	1·35
Selyemfényű damaszt csodaszép mintákban 1.95	1·60
Szines damaszt ágyhuzatra pazar mintákban 2.40	2·20
Paplanlepedőre 180 cm. széles kiváló minőség 2.78	2·58
Alsólepedőre 145 cm. széles bőr erős minőség 1.78	1·48
Tiszta len alsó lepedő vászon bámulatos olcsó ára 4.20	3·80
Pehely paplanhoz toknak való finom sürü szálu 150 cm. széles 4.50, 3.50	3·20
Angin toll toknak a legmegbizhatóbb minőségben 1.30, 1.10	0·88

Damaszt étkészletek.

Damaszt abrosz 6 személyes virágos és kockás 4.20, 3.20	2·80
Kávés garnitura 6 személyes bordürös és szines 7.80	5·20
Étkészlet 6 személyes csodaszép mintákban 9.50, 8.50	7·50
Damaszt salvéta selyemfényü prima minőség 0.78	0·68
Damaszt törülköző virágos és kockás mintával 1.20, 0.88	0·78
Frottir törülközők csodaszép szines bordürrel 1.80, 1.20	0·98
Tarkánszőtt abrosz garantált szintartó óriási választékban 3.50, 3.20	2·60
Tiszta len salvéta szines és fehér 0.48, 0.38	0·25
Pohártörlő piros és kék kockával kiváló minőség 0.56, 0.48	0·39
Tányértörlő szines széllel prima minőség 0.88	0·78

Paplan és Szőnyeg.

Személyzeti paplan kevert gyapottal töltve	6·50
Dupla cloth paplan mindkét oldalán használható 10.80	9·80
Cloth paplan mindkét oldalán használható hófehér vattával töltve 14.80	12·80
Brokát saten paplan extra fehér vattával 19.50	16·80
Selyembrokát paplan sodrott szálu müselyem fonalból fehér vattával 23.50, 19.50	16·80
Futószőnyeg modern csikos 90 cm. 1.80 60 cm.	1·20
Mintás futószőnyeg kiváló minőség 90 cm. 2.20, 65 cm.	1·65
Bukle futószőnyeg csodaszép mintákban 90 cm. 3.40, 65 cm.	2·60
Karamániai perzsa szezlon átvető uj mintákban 16.80	15·80
Goblein ágy és asztal garnitura csodás mintákban 23.80	19·50

Menyasszonyi koszoruk, fátyolok nagy választékban olcsó árakon.

Csillag Testvérek

a jó minőségek áruháza

Piac és Simonffy u. sarok.

Emberhalál az eltünt pumpa miatt

A debreceni ítélőtábla Barankay Miklós tanácselnök vezetésével tegnap tárgyalta Mészáros Bertalan sárii lakos szándékos emberölési bünügyét. Felsőábrányban történt a múlt év július 28-án a kora déltutáni órákban, hogy Mészáros a község egyik korcsmájában italozott s mikor megtudta, hogy a korcsma előtt álló kerékpárjáról eltünt a pumpa, éktelen haragra gerjedt. A kerékpárt bevitte a korcsmába, lecsapta a földre és káromkodások közt ezt kiáltotta a szomszéd asztaloknál ülő ábrányi legények felé:

— *Amíg elő nem adják a pumpámat, senki nem megy el innen élve, mindenkit leszúrok!*

Erre azután előrántotta a biskáját és hadonászva ugrált ideoda, miközben a vendéglős kezét is megsértette. Majd felugrott a lócára és onnan hadonászott tovább a késsel. A legények védekezni akartak a veszedelem ellen, de Mészáros már *ráugrott hátulról ifj. Szekeres Jánosra és teljes erővel hátbaszúrta.* Majd Szekeres Pált is karon szúrta és az időközben feltápászkodó Szekeres János felé fordult, aki székkel ütötte le a késelő embert. *Mészáros elesett, de fekvő helyzetből ismét megszúrta Szekeres Jánost a combján, mikor pedig felkelt a földről, utoljára még szemben mellen szúrta ifj. Szekeres Jánost.* Mészáros a férfi összeesése után még tovább vagdalózott egyre gyengülő erővel, majd az asztal alatt bujkált, mígnem kimenekült a korcsmából.

Ifj. *Szekeres János közben a helyszínen meghalt* és az elfogott Mészárost a miskolci törvényszék 10 évi fegyhára ítélte, mert bár ittas volt, nem volt beszámithatatlan.

A debreceni táblához került ügyet a bíróság abból a szempontból vette vizsgálat alá, hogy mi okozta Szekeres halálát elvérzés, vagy légmell-e és ha a hátszúrás alkalmával ez utóbbi lépett fel, akkor is képes volt-e a megszúrt olyan erőkifejtésre, hogy székkel támadjon Mészárosra. Ennek megállapítása végett a tábla bizonyitás kiegészitést rendelt el az ügyben.

Katonai bevonulásra olcsó árak

Figyeljen a cimre. Hivatkozzon erre a hirdetésre.

Sárkefe, ruhakefe, fényesítőkefe	most	24 fillér
Körömkefe, bekenőkefe	most	16 fillér
1 Borotva készülék 10 pengével	most	96 fillé
6 darab Balaton penge	most	28 fillér
Férfi hajkefe	most	36 fillér

KISS FERENC illatszertára Csapó u. 34

Műasztalosnál elsőrendű

műbutorok

olcsó árban kaphatók, asztalosmunkák olcsón, izlésesen készülnek

Kiss Testvérek

műasztalos műhelyében,

APAFFY UCCA 131. SZÁM.

Debreceni uriasszony sikere egy pályázaton

A mult évben a Szinházi Élet pályázatot hirdetett »Megehetné a velszi herceg« cimmel. A pályázat tétele volt, hogy olyan vacsora menüt kell összeállítani, hogy azt a velszi herceg is megehesse. A pályázaton az ország legkiválóbb háziasszonyai vettek részt és örömmel hallottuk, hogy a sok pályázó közül a nyertes *Krisháber Gyuláné Tihanyi Eta debreceni úriasszony lett.* A »Szinházi Élet« közölte a pályázat eredményét: az első díjat, egy arany karórát meg is küldte a nyertesnek. A nyertes vacsora menüt a charming prince legközelebbi budapesti tartózkodása alkalmával fel fogják tálalni.

Schlesinger főrabbi előadása palesztinai utjáról

Dr *Schlesinger Sámuel* főrabbi szombaton este tartotta meg nagy érdeklődéssel várt előadását az OMIKE első idei kultúrdélutánján, az izraelita hitközség dísztermében.

Az előadáson igen nagyszámú és előkelő közönség jelent meg a hitközségi vezetőséggel az élén. A felolvasást dr *Barts Gyula* OMIKE elnök szavai vezették be. Majd felkérte Schlésingert előadásának megtartására. A főrabbi »Palesztina, a biblia országa« cimmel igen lebilincselő, szellemes és kiváló előadást tartott, melyben párhuzamosan mutatta be az ősi történelmi földet a jelenkori, épülő országgal, vetített képekkel kísérve.

Végigvezette a hallgatóságot zarándokútján Ráchel sírjához, József samaritánus, a Messiás előhírnöke, történelmi előhelyeihez. Előadása nemcsak útleirás volt, hanem a régi zsidó történelem alakjai éledtek újra benne. Bemutatta a Jordán alsó folyását a Holt-tengerrel, tevekaravánokkal, a tropikus datolyapálmákkal. Majd Jerikó következett sorra. A régi Jordán fölött ma gátak és turbinák, áramfejlesztők és kémiai gyártelepek állnak és 2000 év után a maláriás mocsaraknak a zsidók itt csoda orvosai lettek. Bemutatta a kiásott Jerikó falait, mely stratégiai szempontokból a hegyen épült és látta a közönség a mai kis Jerikót is, mely sík vidéken álló falu. Telaviból útazott Jeruzsálembe, ahol a panaszfal állott, bemutatta Dávid tornyát, az egyedül fennmaradt bástyát a jaffai kapunál, éppúgy, mnti a modern város szépségeit. Lenyügözőleg hatott a nézőkre a modern zsidó egyetem hatalmas épülete, könyvtára, melynek olvasótermeiben a világ összes fontosabb lapjai megtalálhatók és a prófétajelöltek készülnek hivatásukra. Pompás látványt nyujtott a telavivi kikötő tiszta zsidó hajóival, melyekkel a személyzete a parancsnoktól az utolsó matrózig zsidó.

A közönség viharos tapssal köszönte meg ezt az előadást, mely a zsidóság vallási, kultúrális, régi és új intézményeit állította a publikum elé és hozta közel az ősi földet a mai emberhez.

—

Szorul a hurok a ref. egyház betörői körül

A rendőrség erélyes eljárással nyomában van a tetteseknek — Egy vándorköltő kihallgatása a rendőrségen — Társát keresik

A református egyháznál történt betörés ügyében a rendőrség továbbra is erélyesen folytatja nyomozását. A tegnapi nap folyamán több új adat került a rendőrség birtokába, melynek alapján kétségtelennek látszik, hogy a vakmerő kasszafúró rövidesen kézrekerül esetleges tettes társaival együtt.

Az este folyamán *a Kálvin téri betörés ügyében előállítás is történt a rendőrségen. Egy budapesti illetőségü férfit állítottak elő, aki másodmagával érkezett nemrégiben Debrecenbe. Előzőleg a Nyírségben jártak s több helyén megfordultak az országnak. Utjukban mindenütt abból éltek, hogy kinyomtatott költeményeiket árulták.*

A két vándorköltő egyike azonban a pénteki nap folyamán *eltünt Debrecenből.* Erre nézve hallgatták ki előállított társát, aki elmondotta, hogy *barátja valóban rejtélyes körülmények között, teljesen váratlanul hagyta el Debrecent.* Távozásáról neki sem volt tudomása s elútazásakor magával vitt egy csomót verseik kézíratából. A rendőrség kihallgatás után elbocsájtotta a vándorköltőt, miután kellően igazolta magát. Rejtélyesen eltünt társa ellen azonban tovább kutatnak.

A károsult ismeretlen, — a tetteseket elitélték

Vadházastárs az ágy alatt és egyéb furcsaságok a Borz uccai házban

A debreceni járásbíróságon dr *Gyöngyössy József* tárgyalta Tardi Róza pincérleány és két társa bünügyét, akik ellen lopás miatt indult meg az eljárás. A rendőrségnek tudomására adták, hogy a Borz uccai egyik házában ellopták 80 pengőjét egy állatkereskedőnek.

Kiderült a kihallgatásokon, hogy Tardi Róza pincérleányt elhívták az egyik vendéglőbe mulatni egy állatkereskedőhöz. Egész nap folyt a vídám lumpolás, reggeltől éjszaka 12-ig. Az ismeretlen állatkereskedőt lecsalták a Borz uccai házhoz, ahol Tardi Róza kellemes pihenőt igért neki.

Az állatkereskedő aludt is eleget, de míg ő aludt, a tolvajok dolgoztak és kiloptak a zsebéből 80 pengőt.

Az történt ugyanis, hogy Tardi Róza még a vendéglőben megállapodott Horányi Jánossal és annak vadházastársával, Libik Kálmánnéval az italos ember kifosztására. A megbeszélés szerint

a vadházastársak előrementek és bebujtak az ágy alá, melyre a gyanútlan állatkereskedő lefeküdt.

Igy lopták el az ismeretlen ember pénzét. A zsákmányból Tardi Róza csak öt pengőt kapott.

A bíró elítélte. Tardi Rózát 21 napi, Horányit 14 és Libik Kálmánnét 6 napi fogházra. A zsákmányból vásárolt ruhaneműeket a bíróság lefoglalta és majd kiadja a károsultnak, ha majd megtalálják. A károsult különben feljelentést nem is tett, nyilván meg volt az oka rá.

A pincérleányt és két társát a jogerős ítélet után visszavitték a fogházba.

A KIE mentőmunkája az uccagyerekek érdekében

Napközi gyermekmelegedőt nyitnak a bábaképzőben, ahol kosztot is kapnak a gyerekek — Tanyai neve lőintézetet és városi tanoncotthont létesítenek az elhagyott uccagyerekek részére

Az elmúlt télen a KIE 6—8 vezetővel 80—100 uccagyerek részére tartott fent melegedőt az Erzsébet uccán, a város tulajdonát képező 54. számú rozoga házban, ahová *minden kényszer nélkül, önként jöttek a gyerekek.* Ezt a munkát a KIE e tél folyamán szélesebb keretek között fogja végezhetni, amennyiben *dr Kölcsey Sándor polgármester nagy megértéssel erre a célra négy nagy szobából és mellékhelyiségekből álló hatalmas otthont bocsátott rendelkezésére, fütéssel, világitással és népkonyhai étkeztetéssel együtt a régi bábaképzőben.*

Ma, vasárnap délután vonulnak át a gyerekek vezetőikkel együtt Erzsébet uccai régi melegedőjükből pompás új otthonukba, amely folyó hó 20-án, hétfőn reggeltől kezdve minden nap reggel 8 órától este 7 óráig nyitva lesz. *A gyermekek ingyen ebédet és vacsorát kapnak.*

Az uccagyermekek otthona két állandó felügyelőt kap: előreláthatólag egy fiatal segédlelkészt és egy fiatal okleveles tanítónőt. *A felügyelők díjazására a Városi Takarék- és Hitelintézet vezérigazgatója, ifj. dr Magoss György egyelőre 100 P-t helyezett kilátásba a bank részéről. Minden remény megvan arra, hogy az ő nemes példáját a többi pénzintézetek, egyházak, vallásos, társadalmi és jótékony egyesületek és magánosok is követni fogják.*

Itt említjük meg, hogy a KIE kérelme most van elintézés alatt egy olyan városi birtok bérlete iránt, amelyet *a város semmire sem tud használni, de amely a KIE által tervbe vett nevelőintézet céljaira kiválóan alkalmas volna.*

Reméljük, hogy a KIE emc nagy jelentőségű tervének megvalósulása nem fog fennakadni egy olyan birtok miatt, amelyért a város mindössze évi 80 pengő bért kap, amelyet viszont a KIE is hajlandó mefizetni. (E. M.)

A Debrecen felett húzó vadludak nem a tavaszt, hanem a beálló hideg iaőt jelezték

Csak most utólag vettem észre, hogy a „Vadludak mint időjósok" cimü közleményembe, igen sajnálatos sajtóhibák kerültek, amelyek, az egész közleményemnek az értelmét megzavarják. Ugyanis két helyen is Észak helyett Dél került a közleményembe, amit itt ezennel utólag ki kell javitanom. Az egész közleményemnek az indító oka az volt, hogy a Debrecen egyik számában három Észak felé vonuló libacsapatról van szó, amely tényből a cikkíró mindjárt a tavasz közeledtét jósolja, mert a libák bizonyára már érzik a tavasz közeledtét és azért mennek fel Északra. És ezt a cikket azután mint tavasztsejtő kívánatos ujságcsemegét meggondolás nélkül átvették a budapesti lapok is. Ennek a valószinüleg helytelen megfigyelésből származó és helytelenül következtető közleménynek az ellensúlyozására és kiigazitására irtam én a multkori közleményemet, amelyben leszögeztem a tényt, hogy január 11-én a ludak **nem Északra, hanem igenis Dél felé vonultak** és ezzel nagyon is helyesen jelezték a bekövetkező hidegebb idők beállását. Tehát nem a tavaszt jelentették azok a libák, hanem épp ellenkezőleg a beallott telet. Tehát a libáknak igazuk volt, amint azt már a multkori közleményemben is kimutattam, csak helytelenül magyarázták a megjelenésüket. Most azután már csak arra kérem a budapesti lapokat, hogy ezt a helyesbítést is vegyék át, annyival is inkább, mert ennek a helyességéről már maguk is meggyőződhettek, mert január 11 óta beálltak a hidegek.

Dr. Nagy Jenő.

A GAZDÁLKODÓ IFJUSÁG FARSANGI MULATSÁGA

A debreceni gazdálkodó ifjúság január 25-én a Korona vendéglő dísztermében a Kis Kopasz zenekara közreműködése mellett tánccal egybekötött zártkörü családias farsangi batyus mulatságot rendez. Kezdete este 8 órakor. Belépőjegy személyenként 1 pengő. Lehet kapni a rendezőség tagjainál és este a pénztárnál. Rendezőség: id. Aszalós József pénztárnok, Kovács László, Kovács István, Szabó József pénztári ellenőrök, Benczc Mihály vígalmi intéző, Kozák Ferenc rendezőségi felügyelő, Lakatos Mihály vígalmi gazda, Burai Lajos, ifj. Kovács István, Lakatos István, Luczi János névsorvezetők, Burai János, Aszalós József jegyvizsgálók Schaff János tánctanár, Kovács József cigányvajda. Rendezőség: Jenei Sándor, Jenei István, Szabó Gábor, ifj. Csonka Ferenc, Csonka László Tordai Ferenc, Rózsa János, Sarkadi Ferenc, Bakk Imre, Burai Sándor, Csige Sándor, Végh András, Tokai Gergely, Somogyi Mihály, Somogyi László, Nagy Ferenc, Tamás István, ifj. Tömösvári Mihály.

A gazdálkodó ifjúság mindent megtesz, hogy a mulatság minél inkább sikerüljön és a közönség kitünően érezze magát.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Tormay államtitkár az idegenforgalom élén

Mint ismeretes, legfelsőbb helyen Tormay Géza államtitkárt nevezték ki az ujonnan felállított Idegenforgalmi Hivatal vezetőjének. Olyan férfiú kerül erre a mai napság oly fontos pozicióba, akiben tehetség és energia párosul szivvel és lélekkel. Megfelelő férfiú megfelelő helyre!

Mi debreceniek annál is inkább örömmel vehetünk tudomást Tormay államtitkár kinevezéséről, mert a hajduság szülötte, tehát joggal remélhetjük, hogy idegenforgalmi tekintetekben nem lesz mostoha gyermek a Hajduság és Debrecen.

Debrecen és a Hortobágy idegenforgalmi viszonylatban még mindig nem érte el azt a helyet, melyet megérdemel érdekességénél és specialitásainál fogva. Azt az eredetiséget sehol nem találhatja meg az idegen, mint nálunk. Az Idegenforgalmi Hivatal fejétől várjuk, hogy erre ráterelje a külföldiek figyelmét. Debrecen és a Hortobágy megérdemli, hogy az a vonzóerő, melyet képvisel, mentől inkább érvényesüljön is és megfelelő támogatást nyerjen.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Szenes László. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kolozsváry Kiss László, 11 órakor Csánky Gábor, délután 5 órakor Szabados László. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Ignác, délután 5 órakor Baja Mihály. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 3 órakor Bittó Zoltán. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Mezey Béla. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Szenes László, délután 3 órakor Kovács József. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor vitéz Huszár Endre, délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Nagy Dezső, délután 3 órakor Papp Imre. Csapókertben délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 3 órakor Pataki László th. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Belsőhatonban délelőtt 8 órakor Siposs Imre. Nagyhegyesen délelőtt 10 órakor és Kunpálhalmon délután 2 órakor Halász András. Ebesen délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan. Macson délelőtt 10 órakor és Szikgáton délután 2 órakor Kántor József. Ohattelekházán délelőtt 11 órakor Siposs Imre. Kismacson délelőtt 9 órakor Mezey Béla. Sámsoni uton délután 4 órakor Magyar Bertalan. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Bánkon délelőtt 10 órakor Kiss Ferenc. Ifjusági istentisztelet a Kossuth uccai templomban délelőtt fél 9 órakor Papp Imer.

Magyar népdalhangverseny

Ma lesz a piarista reálgimnázium dísztermében fél 6 órai kezdettel »Magyar népdalhangversenyünk«, amelyen *Halassy Mariska*, a Csokonai-színház színművésznője, *Neuwirth Márta* szigorló orvosnő, *Rácz Lilike* úrleány, a *Szent László Dalárda*, *Rácz Jancsi* és zenekara, dr *Tiborc Lajos* piarista tanár fognak közreműködni. Belépődij nincs, de önkéntes adományokat a csapókerti róm. kath. templom javára köszönettel fogadunk. Pontos megjelenést kérünk, mert hangversenyünket fél 6 órakor megkezdjük. Magyar népdalhangversenyünk két részből áll: a mai hangversenyünkön a XVI. és XVII. századból mutatunk be nép- és kuruc dalokat, majd a február 16-án rendezendő hangversenyünkön a XVIII. és XIX. század legszebb nép- és műdalai fognak szerepelni.

Krummergruber Emil
piarista tanár.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a Szent Anna uccai róm. kath. templomban és kápolnákban.** Rendes szentmiserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Féltiz órakor nagymise. Misét tart dr Beöthy György apátplébános. Szentbeszédet mond Pflaum József káplán. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél egy órakor. Auguszta szanatóriumban dr Varasdy László. Csapókertben dr Kummergruber Emil piarista tanár, a Katholikus Otthon igazgatója, Homokkertben dr Rassovszky Kálmán piarista tanár. Nyilastelepen dr Hanzély Lajos egyházmegyei levéltáros. Szegényházban Tóth István. Józsán Szabó Imre püspöki tanácsos. Hajdusámsonban Novák Gyula káplán. Klinikán Béres Endre. Szent László kollégiumban Hutay Ferenc.

— **Vasárnapi rend a gör. szert. róm. kath. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos s. lelkész tartja. Háromnegyed 12 órakor az egyetemi hallgatók miséje, délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

— **Az evangélikus templomban** (Miklós ucca 3. szám) vasárnap délelőtt 9 órakor egyházi énekóra Elefánthy Sándor karnagy vezetésével. Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor gyülekezeti istentisztelet igehirdetéssel. Igét hirdet Pass László alesperes.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos utca 23. alatt levő imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-től 12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és énekszámokkal.

— **NyUKOSz közlemény.** A NyUKOSz debreceni főcsoportja f. hó 25-én délután 5 órakor tartja rendes évi közgyülését Miklós utca 1. sz. I. emelet alatt levő irodahelyiségében, amelyre tagjait ezennel meghívja és megjelenésüket kéri. Elnökség. — Hivatalos órák ezentúl minden szombaton délután 5 és 6 óra között.

x Ramminger hölgyfodrász, Szent Anna ucca 10—12. Divatos vízhullámok, tartós géponduláslásban 10 éves hajfestésben 20 éves gyakorlat. Elrontot hajakat is javitok.

A VIZHATLAN
PALMA OKMA
TARTÓSTALP
VÉD A HIDEG
A CIPŐ ÁTÁZÁSA
ÉS A MEGHÜLÉS ELLEN
VIGYÁZAT! CSAK OKMA VÉDJEGY
GARANTÁL OKMA MINŐSÉGET

— **Vallásos estély az ispotályi templomban.** Az ispotályi templomban ma délután 5 órakor tartandó estélyen a gyülekezeti énekek után kátét olvas és imádkozik Meggyessy István IV. é. hittanhallgató. Kátét magyaráz Mezey Béla v. o. lelkész. Szólóéneket ad elő saját orgonakísérete mellett Musza Ferenc lelkész, orgonista karnagy. A vallásos estély Kulcsár Dezső segédlelkész imádságával és gyülekezeti énekekkel ér véget.

— **A Debreceni Iparos Dalegylet teaestélye.** A közismert régi multu Iparos Dalegylet f. hó 25-én este 8 órakor tartja meg szezonnyitó teaestélyét az Ipartestület dísz- és az Iparoskör termében (Simonffy utca 1-c. szám II. emelet.) Ugy az elnökség, mint a vigalmi bizottság most is azon fáradozik, hogy kedves vendégeinek egy feledhetetlen kellemes estét szerezzen úgy mint a multban. Felkérjük dalegyletünk alapító, pártoló tagjait és dalegyletünk barátait és ösmerőseit, hogy estélyünkön minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Belépő díj nincs, csupán a teáért kell fizetni. Olcsó és jó eledelekről és italokról gondoskodva van. Az elnökség.

HERMANN fodrászata 4 pengőért garanciával villanyondulál. Ondulálás 50 f, hajmosás + ondulálás 80 f, női hajvágás 40 f. Piac u. 69 Vármegyeházalszemben

— **Nyugalmazott Máv. főtisztviselők mulatsága.** A Debrecenben lakó államvasuti nyugalmazott főtisztviselők egy csoportja, családtagjaik bevonásával, tánccal egybekötött, zártkörü összejövetelt rendez az Ujságíró Club kellemes helyiségében f. hó 22-én, szerdán este fél 9 órakor, melyre a Máv. kötelékébe tartozó tisztviselőket s családtagjaikat ezuton is meghívja a rendezőség, amelynek élén dr. Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, főorvos áll. Bájos leányok, szép asszonyok és jó táncosok részvétele már előre is biztosítja e házias jellegű mulatság sikerét. Megjelenés egyszerű ruhában.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya** január 21-én, kedden délután 6 órakor az Arany Bika olvasótermében tartja szokásos heti összejövetelét, amely alkalommal dr Benkő Géza ügyvéd, vármegyei tiszti főügyész tart „Birák és köztisztviselők magánjogi felelőssége" cimen előadást, amelyen a kartársak minél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség.

— **A kerekestelepi hivek** január 19-én, ma, vasárnap este 6 órai kezdettel **müsorral** egybekötött szeretetvendégséget rendeznek. A szeretetvendégségen megnyitót mond vitéz Szabó Endre lelkész. Előadást tart Veressné Főző Erzsébet. A müsor többi számát a leánykör tagjai fogják előadni.

x Komárominé Inectóval, Hennával fest. Elrontott, kiszáradt hajakat teljesen rendbehoz párisi olajgőzkezeléssel. — Olajdauer, Paróka készités, Bikabérház. Telefon: 19—56. szám.

— **Kertészeti előadások a telepek és kertségek lakói részére, a gazdaságos gyümölcstermesztésről.** Ismertetve lesznek a gyümölcsfák szakszerű ültetése, metszése, gondozása, ápolása, a kártékony rovarok ellen való védekezés módja és ideje, stb. Az előadások a következő napokon és helyeken lesznek megtartva: Január 26-án a homokkerti ref. olvasókörben, február hó 2-án a nyilastelepi kultúrházban, 9-én a csapókerti és 16-án a kerekestelepi ref. olvasókörök helyiségeiben. Az előadások mindenkor vasárnap este 6 órától 8 óráig fog tartani. Előadók: Papp Gyula th. bizottsági tag, Balogh Vilmos növényvédelmi ellenőr és Nagylaki Károly szakkertészek. A felsorolt helyeken kívül az előadók elmennek Debrecen területén bárhova díjtalanul, hogy ismertessék a gyümölcsfák nevelését és ápolását, ha legalább 50—60 hallgatót összehív bármely egyesület, iparos- vagy gazdakör és ebbeli óhaját bejelenti a városi növényvédelmi irodába. (Kossuth u. 2. sz.)

Anyakönyvi hirek

Születésük: Csősz József MÁV lakatos, leány Anna. Varga Mihály napsz., leány Vera. Halász István fm., leány Erzsébet. Wagner Ádám fm., fiú Ádám. Vida Lajos csapos, fiú Lajos. Hermann György fm., leány Ilona. 1 halvaszületés.

Házasságok: Hegedüs Sándor községi jegyző—Tőkés Etelka, Lupó Sándor napsz.—Dusa Mária, Tönkő József faszobrász—B. Nagy Teréz, Badár Béla sütőmester—Pákei Róza, Sulyok László fodrász—Nagy Piroska, Papp László MÁV lakatos—Kovács Ilona, Fábián István szabómester—Farkas Irén.

Halálozások: Özv. Székely Zsigmondné ref. 75 éves, Rudolf u. 54. Takács Imre róm. kath. 58 éves, Teleki u. 11. P. Szabó László ref. 68 éves, Karcag. Kontsek József róm. kath. 84 éves, Homok u. 13. Máté István ref. 63 éves, Hajdúböszörmény. Bodó Béla ref. 19 éves, Szeremes. Halász Istvánné ref. 42 éves, Tiszaugar. Zsirnamenszky Sándorné ref. 31 éves, Nagyhegyes 1. Marosvölgyi Sámuel gör. kath. 42 éves, Dombrád.

— Ma délelőtt fél 10 órakor lesz a Famunkások nagygyülése. A Famunkások nagygyülése ma délelőtt fél 10 órakor lesz a Margitfürdői Munkásotthonban. A gyülésen előadó Propper Sándor orsz. gyülési képviselő lesz. Napirend: a 48 órás munkahét és a minimális órabér rendezésének ügye. A nyilvános nagygyülés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Ezuton is felhivja a figyelmet rá a Famunkások vezetősége.

Hol kaphat
Kürthy-féle

— Vasárnapi leánykör. A mesteruccai egyházrészben megalakult a vasárnapi leánykőri csoport konfirmált leányok számára, akik egész héten át irodákban, üzletekben vannak elfoglalva, vagy szakiskolákba járnak. Elemi iskolásoknak délelőtt vasárnapi iskola van. A vezetőség ezuton kéri főleg az egyházrész területén (Mester, Tanító, Cserepes, Honvéd, Böszörményi, Csap, Vendég, Pesti ucca, Csigekert, Pozsonyi ut stb. s a Szotyori telepen) lakó leányokat a csatlakozásra s ezeken kivül másokat is szivesen lát, kéri a szülőket is, hogy gyermekeik nemes és keresztyénirányu önmüvelődése érdekében őket a leánykörbe elküldeni sziveskedjenek. Semmi tagsági, vagy részvételi dij nincs. Összejövetel vasárnap délután 3 órakor a Mester u. 22. sz. iskolában. Vezető Jeney Anna tanitónő.

— F. hó 20-án, hétfőn délelőtt 10 órai kezdettel az ácsiparosok szakosztálya igen fontos ügyben az Ipartestületben értekezletet tart, melyre a szakosztály tagjait ezuton hivja meg az elnökség.

— Munkaközben elvágta a kezét. A mentőket értesitették, hogy Papp Mária 21 éves leány Malomköz ucca 4. szám alatti lakos munkaközben szombaton délután elvágta a konyhakéssel a jobb kezét. A mentők részesitették elsőségélyben a leányt, akinek hüvelykujját csaknem levágta a penge.

Képek a Kálvin teáról.

— Az Ipartestület sütő szakosztálya f. hó 23-án, csütörtökön délután 5 órakor az Ipartestület disztermében tisztjuitó ülést tart. — Tárgy: előljárósági rendes és póttag jelölés, illetve szakosztályi elnökválasztás. Ezen ülés rendkivül fontos voltára tekintettel, a tagok teljesszámu és pontos megjelenését ezuton is kéri a szakosztály elnöksége.

x **Fogorvoslás. Piac ucca 5. Tömés 2 pengő, műfogak 2 pengőtől, fognúzás dijtalan. Davidovits ál., vizsg. fogász.**

finom karlsbadi
kétszersültet?

— Ma tudományos előadás a Munkásotthonban. Ma délután fél 3 órai kezdettel a Munkásotthonban tudományos előadás lesz. — Tartja Propper Sándor orsz.. gyülési képviselő. Az előadás cime: „A szociálpolitika jelentősége." Az előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a munkásság körében. Ezuton is felhivja rá a figyelmet az oktatásügyi bizottság.

— A Kereskedők és Utazók Egyesülete a szokásos szombat esti családi összejöveteleket 9—12-ig tánccal egybekötve folyó hó 25-én ismét megkezdi, amikor is tagjait és hozzátartozóit szivesen látja az elnökség. Belépődij nincs.

— A Famunkások álarcos bálja a Munkásotthonban. Február hó 1-én, szombaton este 8 órai kezdettel rendezik meg a debreceni Famunkások az álarcosbáljukat. A bált a munkanélküliek s a könyvtár javára rendezik. Az álarcos bálon dijak kerülnek kiosztásra, melyek megtekinthetők a Faipar butorraktárának kirakatában. Belépődij 1 pengő. A bál reggel 6 óráig tart. Ezuton is meghivja a tánckedvelő ifjuságot a rendezőség.

— Ügyvédi hir. Dr Kováts Béla ügyvéd, néhai **dr Tervey Tamás** volt irodatársa közli, hogy hasonló nevü kartársától való megkülönböztetés végett ügyvédi irodáját **dr Kováts Béla Arthur** néven folytatja Debrecenben Ferenc József ut (Piac ucca) 73. szám alatt.

— Rágalmazásért elitéltek egy debreceni asszonyt. A nyáron Tóth Ferencné debreceni asszony azt beszélte egyik ismerősének a leányáról, Tóth Juliskáról, hogy az vadházasságban él Horváth Gézával. A járásbíróságon — ahol kérdőre vonták rágalmazás miatt Tóth Ferencnét —, kijelentette, hogy ő nem állította, csak kérdezte, hogy vadházasságban él-e, vagy nem. A bíróság elitélte, mivel a vádat bizonyitották, 30 pengő pénzbüntetésre. — Az itélet végrehajtását felfüggesztették.

A **Köztisztviselők,**
a **Hangya** *összes árudáiban és minden tüszerüzletben*
Ára csomagonként 38 f.

— KIE Szabadegyetem a Nyilastelepen. A Keresztyén Ifjusági Egyesület nyilastelepi csoportja, január hó 21-én kedden este pontosan 7 órai kezdettel a nyilastelepi gyülekezeti otthon nagytermében, vetitettképes előadást tart a KIE munkájáról, amelyet világszerte mintegy 53 nemzet körében végez. A nagyon érdekes előadásra felhivjuk a KIE tagjainak és érdeklődőknek a figyelmét. Az előadásra belépődij nincs.

— **Részleges kiárusitás.** Üzletemnek Debrecen, Ferenc József út 53. szám alatt levő posztó és nőikonfekció üzletemnek), posztókereskedés ágát megszüntetem. Posztóárú készletemet az elsőfokú iparhatóság 2457—1936. B. számú engedélye alapján, folyó évi április hó 20-ig kiárusitom. Nőikonfekció üzletemet továbbra is rendes üzleti forgalom keretében árusitom. Debrecen, 1936. január hó 20. napján. Silberstein Jenőné posztó és nőikonfekció kereskedése.

Nagy érdeklődaes előzi meg az idei Lilla teaestélyt

Páholyjegyek már csak korlátolt számban kaphatók

A Lilla teaestély iránt minden évben igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, de az idén talán még az eddigi éveknél is nagyobb érdeklődéssel találkozunk. Megnyilvánul ez abban is, hogy már a mult héten is tömeges jegyigénylés történt, páholyjegyek már alig kaphatók, pedig tulajdonképpen még kibocsájtva sincsenek. Éppen ezért felhívjuk az ilyen irányban érdeklődő közönség figyelmét, hogy néhány hatszemélyes páholy még előjegyezhető; kéri tehát a rendezőség, hogy aki igényt tart rá, holnap lehetőleg mindenki biztosítsa páholyát. Ezzel kapcsolatban jelenti a rendezőség, hogy a teajegy ára 1.50 P, táncosjegy pedig 1 P. Teajegyek már kaphatók Harmathy Ferenc és Springer József könyvkereskedéseiben.

Ez a nagy érdeklődés csak fokozza a rendezőség munkakedvét és növeli annak a sok kedves dózista leánykának a buzgóságát, akik az estély megnyitásakor 3 káprázatosan szép csoporttáncal gyönyörködtetik a közönséget. A tanitóképző intézet lelkes és kiváló tanárának, *B. Szűcs Ferencnek* a vezetésével karéneket mutat be a képző énekkara és ezt a táncszámok illusztrálják. Gyönyörü lesz a Kék Duna keringő dallamára lejtett valcer, a Lyistrata: Szent János bogárka táncillusztrációja és egy hatásos magyar tánc. E három nagyszabásu csoporttánc szereplőinek névsorát legközelebb is mertetni fogjuk.

Büffé az idén is lesz, a szokásos módon és keretek között, asztalok a diszteremben a táncolók kényelmének biztosítására nem lesznek. Teázás a kisteremben és a folyosókon, továbbá a páholyokban történik. Büffé a földszinten és az emeleten is lesz. Cigány- és jazz-zenekar felváltva játszik, tehát a rendezőség e téren is a hagyományokat követi; a meghivókat szétküldték, meghivóigénylés holnaptól kezdve a régi Dócziban, földszint balra, 10—12-ig eszközölhetők, ahol a rendezőség minden tekintetbe nszivesen szolgál felvilágositással.

— Schaff tánciskolájában a Koronában, 20-án gazdálkodóknak, 3-án pedig iparos- és kereskedőknek kezdő dik tanfolyam.

— A Hajduvármegyei Tüzoltó Szövetség, mely Rásó István alispán elnöklete alatt hathatósan müködik közre a vármegye tüzrendészetének fejlesztésén s alapszabályszerü céljai közé az irodalom fejlesztése is tartozik, pályázatot hirdet a következő tárgykör megirására: „A tüz a magyar költészetben". A pályamunkákat idegen kézzel irva és jeligés levéllel ellátva ez év junius hó 1. napjáig kell beadni a Hajduvármegyei Tüzoltó Szövetségnél (Debrecen, Csapó u. 34. sz.). A pályázaton részt vehet mindenki. Az első dij 60.— pengő, a második dij 40.— pengő. Az első dijat nyert munkát a szövetség jövő évi jelentésének mellékleteképpen nyomtatásban is kiadja. A munka terjedelme legalább egy nyomtatott iv legyen. Felhivjuk olvasóink figyelmét e pályázatra.

GYÁSZ ROVAT

P. Szabó László életének 68. évében elhunyt. Temetése Karcagon 20-án délután lesz a református egyház szertartása szerint az ottani temetőben. Temetést és szállitást Fehértói temetkezési vállalat Dégenfeld tér 4. végzi.

Halász Istvánné szül. Nagy Erzsébet életének 41. évében elhunyt. Temetése 19-én lesz a református egyház szertartása szerint Tiszatüreden az ottani temetőben. Temetést és szállitást Fehértói temetkezési vállalat, Dégenfeld tér 4. szám végzi.

Takács Imre hangszerkészitő életének 59. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemetőben a római katholikus egyház szertartása szerint. Lakás: Teleki ucca 11. Temetést Fehértói temetkezési vállalat, Dégenfeld tér 4. szám végzi.

Kálló Géza zenész 41 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 4 órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer cég rendezi.

Nagy Gábor 33. évében elhunyt. Temetését vasárnap délután 3 órakor Köztemetőben Bartha vállalata végzi.

Sipos Erzsike 16. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemető ravatalozójából. — Halálát szerető nagymamája, szülei és testvérein kivül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik nagyon szeretett gyermekünk elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, ezuton mondunk köszönetet. **Szilágyi Gábor és neje.**

Köszönetnyilvánitás. Mindazoknak, kik szeretett feleségem, — nővérem, — illetve édesanyánk elhunyta alkalmával részvétükkel fájdalmunkban osztoztak, — hálás köszönetet mondunk. **Ferenczy és dr Eöry család.**

Czibere Sándor cipészmester 48 éves, temetése vasárnap délután fél 3 órakor lesz a köztemetői ravatalozóból. Dankó-intézet rendezésében.

Máthé Kálmán ny. pénzügyi felügyelő, 65 éves korában elhunyt. — Temetése vasárnap délután három órakor lesz a Köztemető ravatalozójából, a református egyház szertartással. Temetését Dankó temetkezési intézet végzi.

Nagy Jánosné temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a Köztemetőben. Dankó intézet rendezésében.

Kontsek József ny. áll. gazd. isk. igazgató-tanító 84 éves korában elhunyt. Halála széles körben keltett mély részvétet. Temetése hétfőn délután három órakor lesz a köztemetői ravatalozóteremben, Dankó intézet rendezésében.

Hancz Mátyás MÁV nyugdíjas 67 éves korában elhunyt. Lakás: Varga ucca 10. szám. Temetése kedden délután lesz a Köztemetőben, Dankó intézet rendezésében.

— **Adomány.** Végh István Bellegelő 224. szám alatt lakó kisgazda 4 pengőt küldött be a főispáni hivatalhoz a Horthy Miklósné akció javára.

X Kozmetikai újdonságok gyümölcs, gyógynövény pakkolások, esti kikészités új módszerü decollage fény kezelések, KOMAROMINE kozmetikájában, Bikabér ház. Telefon: 19—56. szám.

A miskolci városi panama vádak a debreceni tábla előtt

A debreceni kir. ítélőtábla Baróthy tanácsa február hó 3-án kezdi meg annak a monstre bünpernek a fellebbviteli főtárgyalását, amely a miskolci kir. ügyészség vádja alapján 3 év előtt indult dr Plank Miklós, Miskolc törvényhatósági joggal felruházott város főjegyzője ellen, akit a kir. ügyészség hivatalbeli sikkasztás és hütlen kezelés büntettével vádol.

A két ügyet a miskolci kir. törvényszék a mult év tavaszán közel két hónapon keresztül tárgyalta s a vádlottat 7 évi és 6 havi fegyházra ítélte.

A kir. ítélőtábla a két bünpert, egyik az inségakciónál, másik a városi mozinál felmerült jogellenesnek látszó cselekményeket tárgyalja folytatólagosan.

A tárgyalás egész héten keresztül tart. Valószinüleg dr Plank Miklóst, aki ezekben az ügyekben három éve van vizsgálati fogságban és akinek védelmét a tábla előtt *Tóth Aurél* nyug. kir. kúriai bíró, ügyvéd látja el, a tárgyalásra a kir. ítélőtábla elé állítják.

RIVOIRE
szenzációs arc- és ajaklakk rouge a
KÖZPONTI DROGÉRIÁBAN
városházépület.

— **Rokonok közelharca a Berta uccán.** A járásbíróság elé került szombaton délelőtt Major Sándor és felesége, akiket Haszna Mihály és Haszna Mihályné jelentettek fel, súlyos testisértés miatt. Haszna és Major, akik sógorok, összevesztek egy eladott, de ki nem fizetett viharlámpa miatt. A feljelentés szerint Major szidalmazta Hasznáékat s hozzájuk vágta a viharlámpát, sőt a fürészbakot is rajuk akarta dobni. A verekedés során Major megharapta sógora egyik ujját is. A tárgyaláson Major elmondotta, hogy ő nem akart verekedni, de Haszna őt megtámadta és csak védekezésül emelte fel a viharlámpát. A tanuk dr Fábián bíró előtt elmondották, hogy Major a feleségét hivta segitségül, — mert Hasznáék bántották. Elmondották, hogy Major véres arccal került ki Hasznáék udvarából. A bíróság felmentő ítéletet hozott. Az ítélet jogerős.

— **Sok kicsi tippel — sokra megy a** kereskedő, ha friss szellemet és lendületet visz velük üzletébe. A kirakattól az üzlet végén levő raktárig hosszú az út és ezen a hosszú úton rengeteg alkalom kinálkozik a modern kereskedő számára, hogy eleven életet, szimpatikus légkört varázsoljon üzletébe. Ennek lehetőségeiről hoz számos cikket a REKLÁMHÉT legujabb száma, mig kirakatrovata kitünő reklámhatású dekorációkat mutat be. Szerkeszti Balogh Sándor. Előfizetési ára egy évre 12 pengő. Kiadóhivatal: Budapest V., Lipót körut 9. Kérjen mutatványszámot!

— **Megverte az adós a hitelezőt.** Szombaton reggel az Árpád tér egyik mellékuccájában, a Diószegi uccán Lakatos Gyula összetalálkozott hitelezőjével, Kiss Jánossal. Kiss erélyesen követelte Lakatostól a 15 pengő adósságot. A két férfi között hangos veszekedés indult, majd verekedés lett. Lakatos annyira dühöngött, hogy botjával ugy fejbevágta hitelezőjét, hogy annak arcát elboritotta a vér. Ezután Lakatos Gyula sarkon fordult és otthagyta Kiss Jánost, aki lakására vánszorgott, ahol sebét bekötözték.

— **Könyv- és papirkereskedők ismerkedési estje.** A debreceni könyv- és papirkereskedők szakosztálya munkatársaival karöltve február hó 15-én, szombaton este órakor, az Angol Királynő zöldtermében tartja ismerkedési estélyét. Belépődij 1.— P, táncosjegy

TOKALON Pari
bombasikert aratott pudere, arckrémei és szappanai . . . . . 1·20
a KÖZPONTI DROGÉRIÁBAN
városházépület.

50 fillér vigalmiadóval együtt. — Minden egyes résztvevő az estélyen értékes ajándékot kap, melyet a helybeli könyv- és papirkereskedők és budapesti könyvkiadók bocsátottak az est sikere érdekében a rendezőség rendelkezésére.

x **Varga Ilona iparművésznő** tanulmányutjáról megérkezett. Műterme Piac ucca 42. szám.

x **Orvosi hir.** Dr Boruzs Béla orvos rendelőjét Magoss György-tér 6. alatt megnyitotta.

Zenekedvelők Köre
1935/36. évi III. bérleti hangversenye
BOKOR MARGIT
a bécsi állami Opera művésznőjének
ária- és dalestje
HERZ OTTÓ dr. közreműködésével
szerdán, január 22-én, este 8 órakor
az Arany Bika szálló dísztermében.
Jegyek: Méliusz könyvkereskedésben és a Bika előcsarnokában válthatók.

SZAVATOLOK HOGY MEGSZABADITOM ÁBFÁJÁSAITÓL

Miért türi a szúró tyúkszemek, égő, fájó bőrkeményedések és bütykök okozta kínokat? Hallgassa meg ma ennek az orvosnak a tanácsát és szabadítsa meg magát tőlük mindörökre. Vegyen egy csomaggal a híres Saltrat Rodell-ből. Tegyen belőle annyit a vízbe, mig az úgy néz ki, mint a tej. — Tegye lábait ebbe az erősen oxigéntartalmú fürdőbe és azonnal megkönnyebbülést érez, amint a gyógyitó sók behatolnak. Az égés és a duzzadtság egy-két perc alatt eltünnek. A tyúkszemek már pár fürdő után megpuhulnak, úgy, hogy azokat gyökerestől, mindenestől kiveheti. Egy Saltrat Rodell lábfürdő után kényelmesen gyalogolhat kilómétereket. A siker biztos lesz.
Mihály O., Budapest VI., Podmaniczky utca 43.

— **A Mácsai Dalkör, február hó 1-én,** szombaton este 8 órai kezdettel ismet megtartja barátságos összejövetelét. A Mácsai Dalkör összejövetele, amelyet az Angol Királynő zöldtermében szokott megrendezni, mindig jól sikerül. Ez a dalkör, amely a dalkultúra kimelyitésére mindig nagy súlyt helyezett, feltétlen megérdemli, hogy összejöveteleit a n. é. közönség látogassa. Szeretettel hivja meg a dalpártoló közönséget már csak azért is, hogy megszerettesse a dalt, azt a magyar dalt, amelyel sokszor szereztek nekünk bánatot és örömet a magyar dalosok.

— **Ady-emlékest Debrecenben.** A debreceni Ady Társaság január 26-án, vasárnap este 6 órai kezdettel Ady-ünnepet rendez a Déri muzeum előadótermében. Az irodalmi est müsorának több igen érdekes pontja lesz. Igy például Juhász Géza elnöki megnyitó keretében foglalkozik azokkal a támadásokkal, amelyeket legutóbb politikai és „nemzedéki" szempontból intéztek az Ady Társaság ellen, Kardos László pedig Ady arcának „európai" vonásait fogja megrajzolni. Gulyás Pál legujabb verseit olvassa fel, Fazekas Jenő pedig a modern észt irodalomról ad tömör képet. Először lép ez alkalommal a debreceni közönség elé Móricz Lili előadóművésznő, Móricz Zsigmond leánya, aki uj magyar költők remekeit fogja tolmácsolni, éppen ugy, mint Biró Janka és Barcza Gedeon, akik már ismert és becsült előadói az Ady Társaság pódiumának.

— **Fej-, váll- és ágyékrheumánál**, ischiásnál, ilegfájdalmaknál, szaggatásnál és zsábánál a természetes **Ferenc József** keserűvíz rendkivül hasznos háziszer, mert korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát alaposan kitisztitja és méregtelenitt. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok ttnusitják, hogy a valódi **Ferenc József** víz gyors, biztos, és kellemes hatása húgysavtelhan.ozódasnal és köszvényruhamoknál is kivalóan érvényesül.

— **A IX. Cserkészkerület közgyülése.** A IX. Cserkészkerület közgyülése ma délelött 11 órakor van a városháza közgyülési termében. A gyülésen a központot Molnár Frigyes országos társelnök képviseli.

— **Megetette feleségével szeretője szivét.** Rio de Janeiróból jelentik: Rio Brando városban az ottani lakossag meglincselt egy embert aki feleségé szeretőjét megölte, majd annak szivét és máját megfőzte és feleségével megetette, azután az asszonyt is meggyilkolta.

— **Holnap, hétfőn este egynegyed hétkor mutatja be Bőle páter debreceni filmfelvételeit.** Hirt adtunk már arról, hogy Bőle páter értesitést küldött a Debrecenben készitett filmfelvételeinek sorsáról. A képek nagyon jól sikerültek és azokat egyéb felvételeivel egyetemben holnap, hétfőn este egynegyed hétkor mutatja be a debreceni közönségnek. Minthogy azon a nagymisén, dec. 29-én, — amleyről kijövő közönséget fényképezte, nagyon sokan voltak, igen sokan vannak, akiket ezeknek a képeknek bemutatása érdekelni fog. Nemesak a képek lesznek érdekesek és vonzók, hanem még vonzóbb lesz Kornél atya kisérő előadása. Hallgatósága egyszerre lelkesedik, tanul és mulat. Ezeknek a képeknek a bemutatását természetesen mindenki megtekintheti, nemesak a Credo-egyesület tagjai és nemesak férfiak, hanem nők és gyermekek is. A költségek fedezésére mérsékelt, 20 és 30 filléres müsorokat árusitanak, ezeket mindenkinek meg kell vennie. Bőle Kornél hétfőn délben érkezik Debrecenbe. Egyuttal itt már most felhivjuk a Credo-egyesület tagjainak és az érdeklődő férfi közönségnek figyelmét arra, hogy a január havi szokásos gyülés a hét végén, szombaton, jan. 25-én este hét órakor lesz a gimnáziumban. Mellau Márton pápai prelátus, kézőint, igazgató fog előadást tartani az Actio Catholica eddigi eredményeiről.

KÖZ-GAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza márciusra 17.90—17.92, májusra 18.14—18.15. Rozs márciusra 15.63—15.65, májusra 15.60. Tengeri májusra 15.65—15.66.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszai 77 kg-os 17.95—18.25, 78 kg-os 18.10—18.40, 79 kg-os 18.25—18.55, 80 kg-os 18.50—18.75, felsőtiszai 77 kg-os 17.75—18.00, 78 kg-os 17.90—18.15, 79 kg-os 18.05—18.30, 80 kg-os 18.20—18.45.

Rozs 15.55—15.65, sörárpa I. 19.00—20.00, sörárpa II. 18.00—18.75, sörárpa III. 17.50—18.00, takarmányárpa I. 16.40—16.90, takarmányárpa II. 15.90—16.20, zab I. 17.50—17.60, zab II. 17.30—17.40, tengeri 14.20—14.30, búzakorpa 13.00—13.20.

A készáruvásáron búza nem változott, rozs 5, zab 10, tengeri 10 fillérrel olcsóbb.

A 11. HAJDUEZRED A TISZTIKARÁNAK ÖSSZEJÖVETELE AZ ANGOL KIRÁLYNŐBEN.

Fellebbezni akart, mert nem verte meg eléggé ellenfelet

Érdekes tárgyalást tartottak szombaton délelött a járásbíróságon. Nagy Imréné vámospércsi asszony feljelentette Tiba Imre vamospércsi gazdálkodót, hogy a múlt julius hó 31-én egy összeszolalkozás hevében fejszével bántalmazta. Tiba Imre vádlott beismerte a tett elkövetését és a bíróság ennek alapján 10 pengő pénzbüntetésre itélte.

A tárgyalás végén a bíró megkérdezte, hogy belenyugszik-e az itéletbe?

— Nem kérem.

Bíró: Akkor fellebbez ugye-?

Vádlott: Igen!

Bíró. Miére?

Vádlott: Csak!

Bíró: Csak nem azért, mert jobban meg akarta verni?

A vádlott általános derültség közepette erre igennel válaszolt.

Mivel az érdekes fellebbezési indok nem volt elfogadható az itélet jogerős lett.

Saját érdekében!

Zongora hangoló és készitő **Budapestről** 2—3 napig itt tartózkodik.
(Hirneves.)
Piac u. 61. fsz. II. lépcső. Juraszek.

Tudnivalók a koronaritkitásról

A kertekben télen sem szünetel a munka és fagymentes napokon a gazdának, kertésznek ugyancsak van még cselekedni valója. A téli munka keretében tartozik a koronaritkitás is. — Termőfainkat nem metszük. Ha egyszer a koronát kialakitottuk, azontúl már csak ritkitjuk az ágakat. A tul sürün növő ágak közül a gyengébeket és azokat, amelyek egy másik ágat dörzsölnek, vagy azzal keresztbenőnek, tőből kivágjuk. A fiatal ágat ollóval, az erősebbet fürésszel. Közben aztán egy-két fiatal ágat is meghagyunk, ha az olyan erősen fejlődött és úgy áll, hogy a többit nem sürolja. Az ilyen ág is szép termőággá fejlődik. Vissza ne vágjuk, mert ezzel erős növekedésre késztetjük azokat a még gyenge ágakat amelyek a visszavágás és az utána való erős növekedés következtében termővé nem válnak.

Az erősebb felesleges, vagy megbetegedett elszáradó ágakat levágjuk, illetve lefürészeljük. A fürésztől elrontesolt héjat kacorral simára vágjuk, a sebeket gyümölcsfakátránnyal bekenjük.

Hogy a fürészelésnél be ne repedjen az ág, először alulról fürészeljük be egy kissé. Mire szorulni kezd a fürész, kihúzzuk és most felülről fürészeljük. Igy berepedés nélkül válik le az ág.

Amely ágat tőből kell lefürészelnünk, azt úgy távolithatjuk el, hogy csonk ne maradjon a fán, mert az könnyen beszárad és kaput nyit minden kártevőnek. Ugy vágjuk le tőből, hogy sima felület maradjon a törzsön, amelyet szintén bekenünk gyümölcsfakátránnyal.

Csakis egészséges levágott ágakat tegyünk el későbbi tüzelésre. Elhalt, korhadt vagy beteg ágakat lehetőleg a helyszinen égessük el, hogy valamely kórokozót szét ne hurcoljon.

IDŐSEBB FÁK ÜLTETÉSE

Előfordul, hogy idősebb fákat kell átültetnünk. Épitkezés végett, vagy túlsürün ültetett fákat ritkitandó, egyeseket kihelyezünk a többi közül, szabadabb helyre. Ezt csakis télen végezhetjük. Ilyenkor a fa gyökérlabdáját körülássuk köröskörül kis hézagot létesitve közte s a körülötte levő föld között. Azután egymásután többször jól megöntözzük s igy keményre megfagyasztjuk. A nagyobb földlabdát szükség esetén még deszkákkal is körüldongázzuk és igy biztositva emeljük ki a gödörből és visszük az uj helyére, a már előzőleg kiasott gödörhöz. A körülásásnál a földlabdából nyuló hosszabb gyökereket késsel levágjuk.

Az átültetett idősebb fákat, ha lombleveluek, tavasszal kiritkitjuk s a megmaradt ágakat erősen visszavágjuk. Ha nagyon megesonkitjuk, akkor idővel gondosan ujból ki kell nevelni — formázni — a koronát. A törzset az erős naptól védjük, szalmával, vagy nadda bekötözzük.

Tülevelű fákat nem kell visszavágni, ellenben ezeket is óvni kell a naptól, a déli oldalon eléjük támasztott vászonnal vagy nádda bevont kerettel. Tavasszal és nyáron megeredésig és azon tul is, meleg napokon többször megpermetezzük a télen átültetett idősebb fákat. Széljárta vidéken, szél ellenében, erős karókhoz kötjük ezeket a fákat, hogy helyükből el ne mozdulhassanak. Kötözésnél a kötés alá rongyot vagy gumitömlődarabot teszünk.

Ruff Mihály
modern szobafestő
Debrecen, Vörösmarty 10.

SPORT

Bocskai-DEAC, Textil-Villanygyár vasárnap délelőtt az egyetemi pályán

Az idei szokatlanul korai szezonkezdet arra készteti a csapatokat, hogy már most megkezdjék a munkát. A Bocskai a jövő vasárnap már bajnoki mérkőzést játszik: az őszről eltolt Ferencváros mérkőzés kerül sorra Budapesten s igy a kék-sárgák vasárnap kétkapus tréningmérkőzést tartanak.

A Bocskait, amely a stadion futballpályájának pihentetése miatt hontalan, a DEAC látja vendégül; a kitünő képességü egyetemi csapat jó partnere lesz a Bocskainak.

Ez a mérkőzés délelőtt fél 11 órakor kezdődik az egyetemi pályán és előtte is érdekes tréningmérkőzés lesz: a Textil és a Villanygyár játszanak 9 órakor.

A főszezonba is beillő kettős mérkőzést 30 filléres tréningjegygyel lehet megtekinteni.

A DEAC,

Textil és Villanygyár felhivják játékosaikat, hogy a vasárnap délelőtti mérkőzésekre az egyetemi sporttelepen idejében jelenjenek meg.

Felhivom az Ujkert FC. alant felsorolt játékosait, hogy jó idő esetén a Nagyerdőn jelenjenek meg fél 2 órára Millye, Seiger, Bedies, Varga, Katona I., II., Szabó I., II., Kiss E., László, Doró, Szedy, Kovács, Szántó, Matolcsi.

Intéző.

BORSODI SZÉN P 2.40
Grünfeldnél, Hatvan ucca 21.
Telefon 29-82.

Legolcsóbban
fest és tisztit
Weisz ruhafestő
Arany János ucca 20.
1 öltöny tisztitás 3 P

Szatacsy Rácz Imre riportja

Látogatás az ötven esztendeje megszünletett hires debreceni szárazmalomban

A 82 esztendős debreceni gazdálkodó beszél a félszázad előtti időkről. — Ma is földet simító henger a szárazmalom bálványfája. — Mi ölte meg a debreceni hires szárazmalmokat. — Miért voltak ötven esztendővel ezelőtt boldogabbak az emberek.

A Debreczen tudósítójától.

A véletlen a legjobb tanácsadó és a legpompásabb rendező igen sok esetben. Ilyen véletlen vezetett el engem is a Szappanos-utca 20. szám alatti házhoz, ahol a tágas, nagy udvaron

első tekintetre egy igen különös, felette érdekes építkezési móddal megoldott hatalmas szín lepett meg.

Hirtelen felvillant bennem, hogy ennek a különeges, furcsa és érdekes, keleti pagodákra emlékeztető épitménynek mását én már láttam valahol... igen, láttam, mégpedig itt Debrecenben, közelebbről pedig a Déri-múzeumban a néprajzi osztályon. Igy jutottam el az épület eredetéhez,

hogy ez a kerek, oszlopokon nyugvó szín semmi más, mint a lassan divatból kiment hires debreceni szárazmalomnak egyik leépitett váza, mely ilyen leszerelten is megérdemli, hogy foglalkozzék vele a jelenkor.

A ház gazdája a 82 esztendős Diószegi János gazdálkodó szivesen ad felvilágositást kérdezősködésemre.

— Ez e, valóban szárazmalom színje, — mondja Diószegi János, aki nyolcvankét esztendeje dacára se néz ki többnek, mint olyan jó hatvanasnak. Különösen addig, míg ül. Szép, magyaros arcán nem sok nyomot hagyott az idő, csupán öles alakját görnyesztették meg az esztendők.

— Meg már rossz kérem a kerék, ez a baj, — támaszkodik gömbfogantyus botjára Diószegi János, míg elindulunk a malom felé, hogy közelebbről szemléljük meg.

Kicsit öreges, kicsit nehéz járással közelitünk a régi malomhoz, de, mikor egy-egy percre megállunk, hogy megbeszéljünk valamit, akkor sugárzik ki hatalmas alakja az öreg úrnak. Tősgyökeres debreceni civis család sarja, aki magán viseli a legjellegzetesebb magyar vonásokat.

— Tessék valamit beszélni erről a malomról, hadd olvassa, halija a mai nemzedék is, hogy milyen szerepe volt ennek a fontos intézménynek a régi Debrecen életében.

— Ennek nagy szerepe volt, de ott a hiba, hogy nem ez az egy malom állott itt.

Ez csak a maradvány, mert három malom volt itt egysorjában, mikor én ezt a telket megvettem úgy ötven esztendővel ezelőtt.

De akkor még ez a telek kiszolgált a Kölcsey utcára is, sokkal nagyobb volt, mint ma. Akkor persze, nem Kölcsey utca volt az se, hanem Kisszappanos utca.

— Hát nem bátyámé volt a három malom?

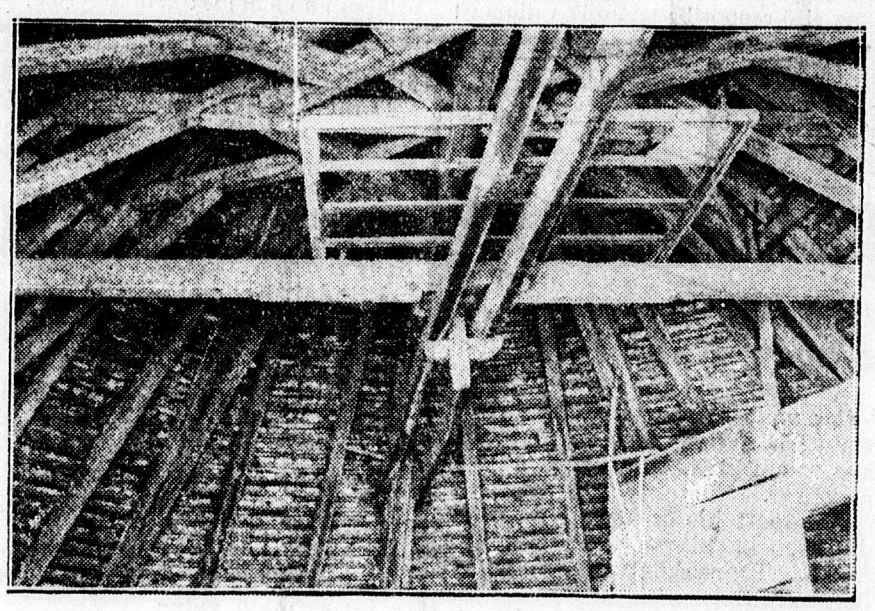
— Nem, kérem, eredetileg a Veseyeké volt ez, én vettem aztán meg. Kettő köles hántoló volt, ez pedig, ami most is meg volna, csak éppen a malomrésze hiányzik, kölest, darát, de volt lisztőrlő garatja is... Még nem régiben a Könyök utcán is volt ilyen malom maradvány, de ma úgy tudom fenn, a többit lebontották...

Igy érkezünk meg a malom alá a szó szoros értelmében,

mert már itt bámuljuk a mesteri tetőszerkezetet, mely fellettünk csillag alakban terül el. Szakemberek, ácsok volnának a megmondhatói, hogy milyen mester-munkát végeztek azok a debreceni ácsmesterek, akik tervezték, építették és egymásba rótták ezt a bonyodalmas tetőszerkezetet.

Az utolsó szárazmalom

A szárazmalom belseje.

Szeget nem is látok, minden a fából került ki.

— Nem volt ebbe vas semmi, uram, csak ilyen jó kemény faalkatrészből készült.

— Mikor járt utoljára a malom?

— Én még jól emlékszem rá, pontosan talán 52 esztendővel ezelőtt, akkor kezdtem meg aztán a leszerelést. Legelőbb is kivettem a »bálvány fáját«, azt a hatalmas oszlopot, mely tulajdonképpen fogaskerék rendszerével az egész malmot hajtotta, mert ezt a bálványt forgatta a befogott két, négy vagy hat ló, körmakban jártak, egy-egy rúd, abba fogták a lovakat, melyek aztán körbe jártak és egy orsókerék aztán átadta a garatnak a forgatást.

Itt, a mostani szin északi oldalában állott egymás mellett a két garat s egy-egy fafoggal lehetett átváltani egyik garat után a másikat.

Körüljártuk a hatalmas szint, mely ma gazdasági eszközök számára fenntartott férőhely. Most éppen egy szekér rakodik benne, de alig látszik meg benne, mert olyan nagy a tere még mindig. — Köröskörül tizenegy kőoszlopon nyugszik a tetőzet és az oszlopok fölött körben hatalmas, tartó gerendák futnak körben.

— Egy vagyont ér ez a temérdek fa, ami benne van, különösen ma, — mondja Diószegi János.

És hova lettek a felszerelés szerszámai? — kérdezzük.

— Elszóródtak biz azok, egyedül a bálványfának egy darabja van meg ma is, abból csináltattam még annak idején vetést simító hengert. Hatalmas vastag gerenda volt az ma is használható mint henger, kint van a tanyán s rendesen dolgoznak vele.

Ennyi maradt meg belőle. A bálvány orsóját, nyelvét, rúdját felhasználtuk erre-arra. Hát bizony, uram, ez annak idején hasznos alkalmatosság volt.

Ugy emlékszem, hogy tizenhat ilyen malom volt akkor a városban, mikor azonban létesitették a szélmalmot, emlékszem hatot építettek, lassan, mindjobban kiment a divatból a szárazmalom, mert nem tudott versenyezni a nagyobb, olcsóbb, hasznosabban dolgozó szélmalommal.

De aztán jött a gőzmalom, s ma már vége van a szélmalomnak is. Az idő mindent megpróbál és csak az marad meg, amelyik hasznosabb az embernek.

— Persze, látta még, mikor dolgozott ez a malom?

— Hát, hogyne láttam volna, hiszen minden ösöm innen került ki ebből az utcából. Az apám háza ez a szomszédos telek volt, azért vettem én meg annak idején ezt a nagy telket. Az ide harmadik helyen lévő telek is a mienk volt. — Abban az időben csupa gazdálkodók laktak ezen az utcán...

— Mennyibe került akkor ez a telek?

— Ez, ez bizony nem volt drága, mert nagy volt, bő volt, téres volt.

Két telek telek volt ez már akkor is. Hát ez a két telek, a hozzávaló házhoz járó 18 köblös földdel együtt ötezernégyszáz forint volt.

Potom pénz a mai szemmel nézve. Ma szeretném, ha kisebb volna ez a telek, mert olyan nagy az adóia, hogy alig tudjuk nyögni. — Még csak azt akarom mondani, hogy ez bizony még dolgozott, zajos mesterség volt, mert olyan fergeteges zugással járt, hogy a belső városon is hallatszott. Ötven esztendő óta azonban csendes, s tudom, hogy addig marad ez meg ilyen állapotban, míg én élek, aztán bizonyosan lebontják. Még a hábarú alatt volt valami haszna, mert majdnem száz katonát helyeztek itt el konyhástól mindenestől... de alig kottyant meg itt az a sok ember.

— Szép időt megélt, bátyám, hát mikor volt jó világ? — adjuk fel az utólsó kérdést.

— Mindig jó világ van kérem, ha az ember úgy él. — Régen jobb volt talán látszatra az élet, mert egyszerűbb volt, de sokkal-sokkal boldogabb is, éppen azért, mert egyszerűbb volt.

Nem volt munkanélküli, többre tartották az emberek is egymást. Én pedig magam részéről nem panaszkodhatok. Mindig olyan volt az életem, ahogy éltem. Egyszerű, elégedett, jó életem volt. Mert eddig egészséget is adott az Isten, csak most kezd már lejárni az idő, de ideje, — mosolyog csendesen Diószegi János, a város egyik legöregebb embere, aki Isten segedelmével el tudja mondani, hogy szép élete, jó élete volt 82 esztendeig az öreg szárazmalom tövében.

Miből él:

adósságból, innen-onnan, hitelekből

Az összeírás tragi komikus furcsaságai.

Lázasan folyik városunkban a **választói névjegyzék** összeállításához **szükséges összeírási** ívek összeszedése. **A számláló biztosok**, — akiknek **jórésze ezellemi szükségmunkás** — kora **reggeltől késő** estig lankadatlan szorgalommal gyüjtik az íveket össze.

Ez a munka nemcsak óriási körültekintést, nagyon sok tapintatot igényel, hanem igen terhes feladat elé állítja **szegény „szellemieket"**, mert a lakosság egyrésze vagy egyáltalában **nem, vagy pedig** helytelenül tölti ki az íveket, ami nem is csoda, mert a felvetett kérdések körmönfont labirintusában elszédül a szegény polgár, nem tudja mit válaszoljon s így igen gyakran érdekes furcsaságok adódnak elő.

A számlálólapoknál nagyon sokan helytelenül válaszolják meg azt a kérdést, amely a helybenlakásra vonatkozik. **Ezt a lakosság** nem a helységre (**Debrecenre** érti, hanem a jelenlegi lakására. Nem tudják a hívek azt sem, hogy a feleség nem önálló, hanem **egyéb segédszemély.** Képtelenségnek tartják a hölgyek, hogy ők nem önálló, hanem férjeik háztartását vezetik.

Sokan nem tudják, hogy mikor születtek, ki volt az anyjuk, mikor volt a házasságkötésük s ilyen feleleteket adnak: **András napján születtem s esküvőm a gazdabálkor volt.**

A szociális ügyosztály összeírási ívén felvetett kérdésekre adott feleletek nagyon sok esetben tragikomikusak. Leközlünk itt egy-két kérdést, amelyre egy kedves öreg polgártárs válasza a következőkben hangzik:

12. Van-e adóssága? Hol? **„Péknél, Oláh füszeresnél stb."**

14. Élvez-e nyugdijat, kegydijat vagy segélyt. Honnan: Betegsegélyzőből kapott vagy 6—8 hétig, azóta semmit, pedig rokkant lett a kezével, megállapított rokkant.

16. Azóta miből él? „Innen onnan kegyelemből, adósságból, bolti hiteiből."

18. Jelentkezett-e inségakcióra? Igen, de még onnan sem jött esmmi!

Ezt írja „Béni bácsi", aki 1863-ban, Debrecenben született s a jóvilágban hosszúéveken át adófizető polgára volt a városnak s most várja a szociális ügyosztály szociális intézkedését.

Bizony nagyon sokan írják e kérdésnél, hogy miből élnek? — adósságból, innen onnan, boltihitelből.

Az összeíró biztosokat szomorú sorsukat feltárva ezer kérdéssel ostromolják, majd keserűen kifakadnak, hogy nem összeírás kell nekünk uram, hanem kenyér.

Január hó 31-ig lehet felmondani a rögzitett adókat

Közeledik a kereseti és a jövedelemadó vallomások beadásának elkészítése amelynek során el kell dönteni minden kereskedőnek és iparosnak, hogy vajon 1936. évre kivetett kereseti és jövedelemadóját 1936. évre rögziteni kivánja, vagy sem.

Az 1935-ös év, különösen a Tiszántúl változatlanul súlyos esztendő volt. Erről az esztendőről kell számot adni 1936. évben, mert az 1936. évi adókivetésnek az 1935-ös esztendő szolgál alapjául. Különösen fontos tehát, hogy mindenki pontosan tudja, hogy mi a rögzített adók felmondása kürül a teendője.

Az érvényben levő rendelkezések szerint azok, akik kereseti, jövedelem és vagyonadót fizettek, két csoportra oszthatók:

Az egyik csoportba tartoznak azok, akiknek kereseti, illetőleg jövedelmi adóalapja 1935. évben jogerősen 10 ezer pengőn alul, a másik csoportba tartoznak azok, akiknek kereseti, illelőleg jövedelmi adóalapja 1935. évben jogerősen 10 ezer pengőn felül volt megállapitva.

Az első csoportba tartozók vallomást adni általában nem kötelesek. Hogyha sem az adózó, sem a kincstár nem mondja fel az 1935. évben megállapított és jogerős adóalapot (adót) abban az esetben 1936. évre rögzítik az 1935. évi adót, ami annyit jelent, hogy 1936. évre marad annyi a jövedelem és a kereseti adó, mint amennyi volt 1935. évben.

A kereseti adóra vonatkozó szabályok 22 §-ának 3. bekezdése értelmében az az adózó, akinek az adóalapja a pénzügyminiszter rendelete értelmében változatlanul a bekövetkező évre fenntartandó lenne, szabályszerű adóbevallás csatolása mellett január hó végéig adóalapjának újabbi megállapítását kérheti, ha az előző évi adóalapot jövedelmi viszonyaihoz képest soknak tartja.

Ha tehát X. Y. azt tapasztalta, hogy 1935-ben keresete (jövedelme) lényegesen csökkent és ennek következtében 1936-ra kevesebb adót tud csak fizetni, akkor menjen el január hónapban a városi (községi) adóhivatalba és szerezzen be adóvallomási ürlapot. Még pedig áltálános kereseti adóvallomási ürlapot mindenkinek kell szereznie, jövedelem és vagyonadóvallomási ürlapot pedig annak, akinek tiszta keresete az évi 1000 pengőt meghaladja. Kívánatos, hogy 2—2 példányt vegyen mindenki 1—1 a beadásra 1—1 pedig azért, mert gondos adózó a vallomás másolatat magánál megtartja.

A vallomáshoz a következő bélyegmentes kérelmet kell csatolni:

Tekintetes M. Kir. Adóhivatal! — Alulírott X. Y. tisztelettel kérem, hogy az idemellékelt adóvallomásom alapján 1936. évi adómat, jövedelem és vagyonadómat újra megállapitani szíveskedjék. Adóm újra megállapitását a következő okokból kérem (ezután részletesen el kell mondani ennek indokait; az indokokat kapcsolatba kell hozni a vallomás egyes tételeivel). — Dátum. Aláírás.

Nagyon kívánatos, hogy az adózó ebbe a kérelembe foglalja bele azokat az indokokat, gazdasági helyzetnek mentől részletesebb változása mellett, amelyek őt a kérelem beadására indították. Az így elkészített vallomást és a kérelmet 1936. évi január hó 31-ig az adóhivatalnál be kell adni, vagy megküldeni.

Azok az esetek,, amelyekben az adóalapot rögzíteni nem lehet, hanem az adóalapot új kivetés útján kell megállapitani, a következők:

a) Ha az 1935. évi kivetés február végéig nem vált jogerőssé, pl. valaki megfellebbezte adóját és a kivetés a fellebbezés vagy panasz következtében még nem jogerős, b) ha a kivetés nem teljes évi, hanem csonka üzletév eredménye alapján történt, c) ha az adózó előző évben foglalkoztatást változtatott d) ha az adóztatás helye előző évben megváltozott és végül e) ha az adóhivatal akár a kereseti, akár a jövedelem adó újból kivetése céljából bevallás benyujtására az adózót felhívja. Az itt elmondottakat minden iparos és kereskedő jól jegyezze meg, mert aki ezzel elkésik, az magára vessen, ha az adóját változatlanul fenntartják 1936. évre is.

Hófúvásban

Regény — Irta: Szalacsy Rácz Imre

Olyan fogcsikorgatóan hideg volt, hogy csak az mert elindulni, aki előtt elkerülhetetlen út állott. Tombolt az orkán és a fáról megfagyottan fordultak le a verebek. Rendes helyen a kutyát se üzték ki ebben az időben a házból. Nekem mennem kellett. Olyan volt a helyzet, hogy időre ott kellett lennem alkamaztatásom helyén.

Míg bent ültem a szutykos kis vicinális fülledt fülkéjében, még csak meg voltam valahogy, bár az Isten hidege majd megvett. Fázott a lábam és a remegéstől összekocódott a fogam. És minden percben rettegtem attól, hogy valahol nyilt pályán akadunk el, akkor aztán az Isten legyen irgalmas hozzánk három, négy vakmerő utashoz, akik elszántuk magunkat erre az Istenkísértő útra.

A kis mozdony már nem tudott elég gőzt adni, így a fütőtestek mind befagytak.

A jégvirágos ablakokon keresztül nem lehetett kilátni. Fagyott pokolhoz hasonlított az egész világ, hol jégvirágokkal, élesen vágó hóviharral és csontokat átjáró dermesztő hideggel kinozzák az elkárhozottakat.

Valamelyik rongyos kis őrház állomásnál elmulhatatlan ideig állott a vonat. Azon tanácskoztak a vonatkísérők és az állomásfőnök, hogy nem eresztik tovább a szerelvényt.

A kopott kis őrház állomása eldugva, tiz kilométerre feküdt a falutól. Töprenghettünk, hogy mi lesz velünk.

Kínos volt a helyzetünk, de még csak meg se kérdeztek bennünket, utasokat, hogy mi legyen a sorsunk.

Végül is hosszas tanácskozás után a mozdonyvezető azt mondta:

— Megpróbálhatjuk az utat, legfeljebb útközben ragadunk meg!

— És ott mi lesz velünk? — nézett maga elé a vonatvezető altiszt.

— Menjünk csak egész nyugodtan, ahogy eddig eljöttünk, ezután is elmegyünk, — hetykélkedett a kormos arcü mozdonyfütő.

— En nem bánom, csináljanak azt, amit akarnak! Semmiféle parancsot nem kaptam! Lehet, hogy ha kiérnek a hegyek közül, nem lesz ilyen cudar az idő sem. De én nem felelek semmiről! — tétovázott bizonytalanul az őrház altisztből lett előljárója.

— Hát akkor menjünk! Bánom is én! — igazította meg a mozdonyvezető olajos sapkájának foszlott ellenzőjét.

Lassan, kényelmesen szállott fel a vonat személyzete, mintha tessék, lássék kegyelemből vállalkoznának a bizonytalan útra.

A sorsunkat lelkiismeret háborgás nélkül a terjedelmes pesti mozdonyvezető vette kezébe.

Elindult a vonat.

Szuszogva, nyikorogva, bánatosan és bátortalanul haladt előre a kis mozdony.

A kerekek hátborzongatóan sikongattak, mintha az öröög fékezte volna le viháncoló kacagással a vonat minden kerekét.

Egyedül ültem, a farkasordító levegőjü fülkében.

A lélegzésem párája úgy látszott, mintha teleszájjal égő pipa csutoráját szivtam volna.

A fülke ablakának üvegét teljesen bekárpitozták a nyurga, szallagos jégvirágok, melyek a téli délután homályát még jobban növelték.

Alattomos lassusággal lepte meg a fülkét az este. Alig vettem észre, mikor körülfolyta testemet a homály, mert csupán csak arra ügyeltem, hogy egyhangu taktussal verjem a padlót, nehogy féljig fagyos lábaim végleg elzsibbadjanak.

A vonat prüszkölt, fujtatott, szuszogott, nyikorgott, mert végső erőfeszítéssel mindent megpróbált, hogy előbbrejussunk. Lassan haladtunk, mint tavasszal a csiga.

Néha meg, megállott a vonat, de aztán nehéz sóhajok között újra elindult.

Egy ilyen megállónál, puskás, vizslakutyás, rövid bekecsü birtokos féle férfi szállott fel a kocsiba. Durván rántotta fel az ajtót és érzett a bejövetelén, hogy tenger hideget hoz magával. Ugy tett, mint aki észre se veszi, hogy rajta kivül más is van még a fülkében, de azért nagy szóval kibökte:

— Phüh, de zsiván vidő van odakint!

Két fagyott nyul lógott egymáshoz kötve a válláról, míg zuzmaras bajusza alól rövid száru fapipa figyegett ki.

Immár ketten voltunk tehát, élőlények a kocsiban, a kutyát nem akarom számitani.

Az idegen nagy zajjal leült szembe velem.

A lábam pogányul fázott, pedig már pokrócba csavargattam.

Egész testemet megdermesztette a hideg és százszor megbántam, hogy elindultam.

Éppen azért, mert ilyen sehogy se éreztem magam, ellenségesen néztem az idegen utasra. Láttam az arcán, hogy a legközelebbi pillanatot várja, hogy szólhasson hozzám. Nekem semmi kedvem sem volt az ismerkedéshez, a beszédre, azonban a kutyán keresztül mégis csak szóba kellett állanom az idegennel.

Hatalmas, borju növésü állat volt ez a szép vizsla. Eleinte reménytelenül pislogott felém, majd hüséges, ember-szemével könyörögve nézett rám, mintha csak azt akarta volna mondani:

— Ugyan viszonozd már a barátságos tekintetem...

En tehát megszántam a kutyát, rámosolyogtam, de akkor már ott is állott mellettem és jókedvüen csóválta rövid farkát.

Megsimogattam a kutya fejét, mire az hozzám dörgölőzött.

(Folyt. köv.)

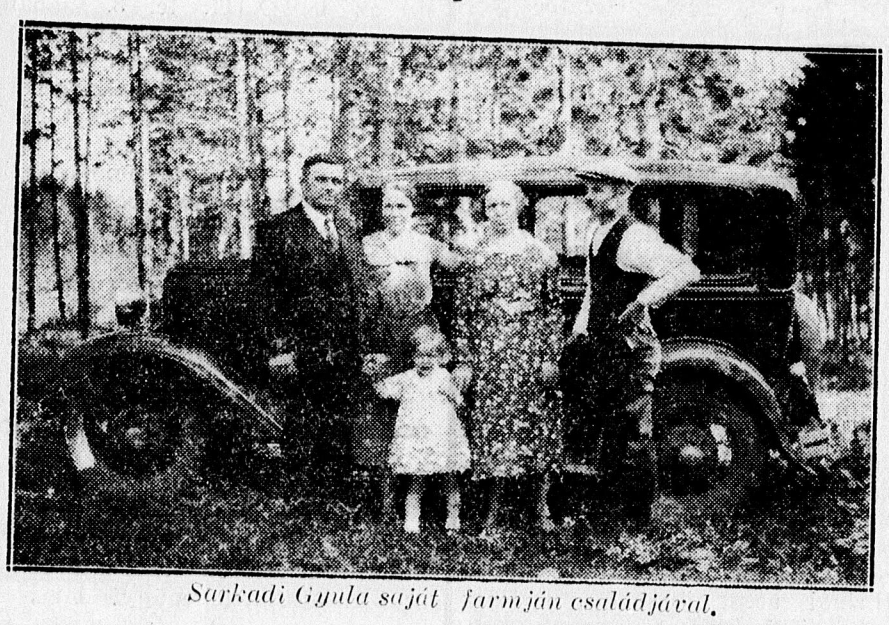
Debreceni magyar élete Kanadában

Egy ország, ahol tíz dollárért lehet hozzájutni 160 holdas erdőbirtok hoz. — Ahol legkevesebb az adó a világon. Sarkadi Gyula debreceni műszerész farmer lett Kanadában

A vándorló magyarság életének debreceni vonatkozásban is egyre színesebb fejezetei bukannak fel. Magyarok, akiket a sors szele szétfujt, eldobált az öt világrészben, idegen televényben ültette életüket, mindenütt a magyar életrevalóság virágát bontják ki. A kis magyar élet szükre szorult határain túl egész légiója az útrakelteknek viaskodik a mai élet nehézségeivel s idegenben is megcsillogtatja a magyar tehetség őserejét.

Sarkadi Gyula debreceni műszerész már közel nyolc éve, hogy kiszakadt a magyar életből. Debrecenből indult el Kanadába 1928 augusztus 28-án. Ott élt 8 esztendőn keresztül Leduc városában. Most, hogy nyolc esztendő után hazajött rövid párhetes látogatóba Debrecenbe feleségével és kislányával, aki már Kanadában született, munkatársunk felkereste apósánál, Leiningen utca 7. szám alatti lakásán s rendkívül érdekes dolgokat tudtunk meg Kanadáról s az ottani magyarság életéről.

— Nyolc évvel ezelőtt a megélhetési viszonyok miatt kellett elhagynom Magyarországot — kezdi elbeszélését Sarkadi Gyula. — Kanada Leduc városában telepedtem meg s ott nyitottam autójavító műhelyt. Emellett farmer is lettem. Kanadának ezen a vidékén **tíz dollárért lehet venni százhatvan hold erdőt. Az erdő ára annál olcsóbb, minél erősebb, hatalmasabb szálfákból áll, mert annál nehezebb irtani.** Három esztendeig az így vett föld nem megy át a farmer tulajdonába s ezen idő alatt ki kell irtani 16 hold erdőt, hogy ez gabonatermelésre alkalmas legyen. Ezenkívül fel kell építeni rajta házát kúttal együtt. — Ha ezen feltételnek eleget tett, akkor megkapja az »örök papirt«, aminek alapján már szabadon rendelkezik a birtokkal s el is adhatja azt. Az így tulajdonhoz jutott farmer öt év után elnyeri az állampolgárságot is, mindössze az angolnyelvből kell vizsgát tennie, mert az megkívánják a kanadai állampolgároktól, hogy az angolnyelvet beszéljék.

Sarkadi Gyula saját farmján családjával.

— Az adó is hihetetlenül kevés. És arányos az elosztása. Aszerint adóztatnak, hogy milyen közel esik a farm a városhoz. Ez természetes is, mert hiszen a városhoz közelebb eső farmok kisebb szállítási költséggel tudják értékesíteni terményeiket. — Egy százhatvan holdas farmernek évi adója, ha az nagyon jó helyen, a város közelében fekszik, évi 40—60 dollár, de, ha ezt befizeti pontosan az adózó, akkor a tíz százalékát leszámolják a javára. Azonban százhatvan holdas farmer kevés van, rendszerint sokkal nagyobb területeken gazdálkodnak itt...

— A megélhetési viszonyok, milyenek Kanadában? — kérdezzük.

— Aránylag egészen jók... Az itteni helyzethez viszonyítva különösen. A gabonatermesztés és az állattenyésztés virágzó. Aki munkanélkül van, azt az állam segélyezi, de azért dolgozni tartozik, munkája azonban elég jol van megfizetve. Ezek a kanadai inségmunkások egy dollár hatvan centet kapnak naponta, ami ott körülbelül öt kiló sertéshús ára. Tehát az életstandard ebből a példából is kivilláglik, hogy sokkal magasabb szinvonalon áll, mint Európában.

— A magyarság él társaséletet odakint? — érdeklődünk.

— Hogyne. Nagy összetartás tapasztalható a magyar családok között. Egyik kikerült Magyarnak Mr. Keresztesinek munkássága nyomán ezek a klubok magyar művészi életet, szinházelőadásokat filmgyártást, sajtóéletet és iskolázási propagandát és saját rádióállomásukon nagy kultúrtevékenységet fejtenek ki. Sajnos, ez a hatalmas munka nem birja meggátolni, hogy a kivándorolt s végleg ott maradó családok gyermekei lassan ne asszimilálódjanak. A kikerült magyarság legtöbb része viszont végleg kint marad.

Búcsúzóul még több érdekességet beszél el Sarkadi Gyula. Leduc vidékén igen hosszú a tél, csaknem hat hónapig tart. Mikor az első hó leesik a nyulak mind tiszta fehér szőrüek lesznek vedlés után. Rengeteg nyul él ezen a vidéken, de az ott lakó emberek egyáltalán nem eszik a nyulhust. Leduc főleg földmivelő város és szinte kizárólag farmerek lakják, de már a közelben Vancouver és Hamilton gyáripari városok.

Ezeket mondotta el új hazájáról Kanadáról Sarkadi Gyula, aki csak látogatóba jött haza Debrecenbe s pár nap múlva visszatér ismét, hogy további, kitartó, szívós, tehetséges munkával szerezzen becsületet a magyar névnek.

Magyar kereszt elő Kanadában.

A kivándorlók jönnek haza látogatóba a Deutschlandon.

Tízezer gyertyával egyenlő fény árad szét

az alkonyat beálltával a Csapó-utca 1. szám alatti Liener Béla utóda Tőkés Ica műtermében, ahol mesterséges napfény mellett este is a legtökéletesebb felvételeket készítik. Művészi kivitel, olcsó árak. TAKARÉKOSSÁG! Amatőrmunkák és fotócikkek.

Az egész országban közismert, jól bevezetett
kisautó világmárka képviseletére
az ország vidéki városaiban
képviseletek kerestetnek.
Ajánlatokat „Szakmabeli cégek" jeligére Bleckner J. hirdetőirodába, Budapest, VI., Vilmos császár út 33. kérek.

Lakjon Budapest szívében!
MERANÓ SZÁLLODA
V. Bécsi 2. Telefon 81-4-94 és 81-3-96
Kitünően felszerelt olcsó szobák, elsőrendü konyha.
Uj társas helyiségek!
Központi fütés. — Hideg, meleg folyóviz. Liftszállitás le és fel. — Penziórendszer.

Fontos figyelmeztetés!

Felhivjuk a közönség figyelmét, hogy a Liener Béla utóda Tőkés Ica műtermében kibocsátott 1.96 pengős propaganda szelvényeket kizárólag január 31-ig váltjuk be. Későbben jelentkezőket nem fogadhatunk el.

Liener Béla utóda
Tőkés Ica.

Ipar és kereskedelem

A forgalmi adófázisrendszer teljes kiépitését sürgeti a Kereskedelmi és Iparkamara

A Bocskai téri napi piac kérdésével foglalkozott a kereskedelmi osztály ülés

A debreceni kereskedelmi és iparkamara a napokban tartotta rendes kereskedelmi osztályülését *Schwarz Vilmos* kamarai elnök elnöklete alatt.

Megállapította az osztályülés, hogy a papir- és szeszesital-áruk forgalmiadó váltságának kérdése még mindig függőben van, márpedig kivánatos lenne a forgalmiadóváltság rendszerét minden vonalon általánossá tenni, tekintettel arra, hogy ez mindenféle vonatkozásban úgy a kinestár, mint a kereskedő társadalom szempontjából csak előnyt jelentene. Éppen azért az osztályülés amellett döntött, hogy *ezt a kérdést újból napirendre kell hozni, új akciót kell inditani a forgalmiadó-váltság teljessé tétele céljából, amelynek érdekében meg kell keresni az összes társkamarákat, továbbá az OMKE-t és a Gyosz-t.*

A textilfázisadó tárgyában kelt újabb módosító rendelettel kapcsolatban a kamara közbelépett annak érdekében hogy *a rendelet helyes értelmezés mellett hajtassék végre* tekintettel arra, hogy úgy a kisforgalomra kiszerelt fonalak minősítése, mint a fonalkereskedők fogalmának meghatározása kérdésében egyes helyeken a rendelet intencióival és a méltányos gyakorlati szempontokkal ellentétben álló gyakorlat volt kifejlődőben. *A kamara közbelépésének kellő eredménye volt.*

Az 1936—38. évi italmérési engedélyilleték kivetésével kapcsolatban a kamara megteszi a szükséges lépéseket az érdekeltség jogos szempontjainak figyelembevétele érdekében.

Majd beható vita után osztályülés arra az álláspontra helyezkedett, hogy a fűszer (szatócs, vegyes) kereskedők és az illatszerkereskedők keserűsót árusithatnak ugyan, azonban »karlsbadi sót« nem.

A vad- és vadhúskereskedők, halkereskedők, valamint leölt baromfikereskedők vasárnapi árusításának eltiltása, illetve a húsiparosokkal azonos szabályozása iránt teendő felterjesztését az osztályülés helyesli.

Foglalkozott továbbiakban az osztályülés a Boeskai téri melléknapipiac kérdésével. A Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulata azt az álláspontot képviseli, hogy a Dobozi utcai ref. temető és a Hajnal utca közötti játszótéren, a Magyar Kékosz. debreceni csoportja szerint pedig a Baross és a Hajnal utcát összekötő DMKE mögötti kis kereszt utcában kell elhelyezni a mellékpiacot. Az osztályülés helyeselte a kamara által képviselt azt az álláspontot, hogy a mellékpiac megfelelő kikövezéséről és a szükséges közművekkel való ellátásáról okvetlenül gondoskodni kell és ott helyezendő el a mellékpiac, ahol ezt kevesebb költséggel lehet elvégezni.

Ezután az osztályülés állást foglalt több elvi kérdésben, valamint végkiárusitási engedély iránti és egyéb kérelmek tárgyában.

Előljárósági ülés az ipartestületben

Most tartotta meg havi rendes ülését a debreceni Ipartestület előljárósága, Vági István elnöklete alatt. Először is a felszabadult tanoncoknak ünnepélyes keretek között történő segéddéavatása következett. A felszabadultakhoz az elnök intézett buzdító beszédet.

Az elnöki jelentés főképpen a székház ügyével foglalkozott, amelynek terheire jellemző, hogy az utolsó nem egészen két és félév alatt több, mint 11 ezer pengő adót kellett befizetni. A jelentést tudomásul vették.

Az iparügyi minisztérium mindazokat az ipartestületeket, amelyek a székház-kölcsönnel kapcsolatos súlyos terheket nem tudják elbírni, szakértővel megvizsgáltatja. Amennyiben a kiküldött szakértő úgy találja, hogy az annak idején vásárolt székház megfelel rendeltetésének és hogy a terhek enyhítése indokolt, annak egyrészét az iparügyi minisztérium fogja esetleg átvállalni. Az előljáróság az idevonatkozó bejelentést tudomásul vette és abba a bizottságba, amely e kérdésben a kiküldöttel tárgyalni fog, az elnökséget, a számvizsgáló bizottságot, az ügyészeket, Németh Lajos székházgondnokot, Balogh László és Király Imre előljárósági tagokat delegálta.

A felügyeleti hatósággal egyetértésben az előljáróság bizottságot küldött ki az 1935. évi zárszámadás, valamint az 1936. évi költségelőirányzat elkészítésére. A bizottságba az előljáróság az elnökséget, a számvizsgáló bizottságot, az épitőmesterek szakosztályának egyik előljárósági tagját, Németh Lajos és Szekeres Gyula előljárósági tagokat küldte ki, akik a felügyeleti hatóság és a számvevőség kiküldötteivel együttesen fogják a tárgyalásokat lefolytatni és előterjesztésüket megtenni.

Egyes szakosztályok reformjával kapcsolatban egyuttal elrendelte az előljáróság, hogy a szakosztályi elnökválasztást, illetve előljárósági tagjelölést legkésőbb február hó 10-ig okvetlen folytassák le, hogy az ipartestület közgyülése mielőbb megtartható legyen.

A polgármester azon határozatával kapcsolatban, amelyben tudomásul veszi a Közigazgatási Hatóság vezetőjének azon intézkedését, hogy a kontárügyek gyorsabb intézhetése érdekében külön kihágási bírót bizott meg: az előljáróság bizottságot küldött ki annak megtárgyalására, hogy milyen céltavezető intézkedéseket lehetne tenni a mai törvényes rendelkezések keretén belül a kontárok megfelelő ellenőrzése és további működésük meggátlása érdekében.

Egyik szakosztály ügyrendmódosítását, amely szerint üléseiket az Ipartestületen kivül is megtarthatják, az előljáróság nem hagyta jóvá, mert az ülések csak az Ipartestületben tarthatók meg, amennyiben a szakosztályok az Ipartestület szerves részei és igy gyüléseik csak abban az esetben nem esnek bejelentési kötelezettség alá, ha azok az Ipartestület hivatalos helyiségében tartatnak meg. De ettől ettekintve is, az Ipartestület csak abban a formában biztosithatja a törvényben előirt felügyeleti jogát, ha a gyülések helyiségeiben tartatnak meg.

Kimondotta az előljáróság, hogy az ipartestületi ügyrendet az 1932. évi VIII. t.-c.nek megfelelően átdolgozza. Ecélból bizottságot küldtek ki, amelyben való részvételre felkérték a felügyeleti hatóság és a kamara képviselőjét, valamint az ügyészeket is.

A karácsonyi segélyezésről szóló kimutatás szerint csupán készpénzben több, mint 750 pengő folyt be az elaggot és munkaképteelnné vált iparosok segélyezésére, amely összeg élelmiszerek formájában ki is osztatott. A jelentést a zelőljáróság tudomásul vette.

HIRDETMÉNY

Értesitem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr az 1891:XIII. tc. 3. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. belügy- és földmivelésügyi miniszter urakkal egyetértve elrendelte, hogy a vidéki törvényhatósági városok területén, tehát Debrecenben is, a tulnyomóan élelmiszerek árusítására berendezett üzletekből vasárnapokon és Szent István napján *reggel 7 órától délelőtt 8 óráig élő és jegelt halat is szabad árusitani.*

Ez a rendelet 1935. évi december hó 29. napján lépett életbe.

Polgármester.

HIRDETÉS.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr rendelete folytán az elsőfokú iparhatóság a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr 60.618—1926. K. M. számú rendelete alapján az összes debreceni borbély és férfifodrász, női fodrász, manikür, kozmetikus iparosokat a vasárnapi és a Szent István napi munkaszünet ügyében való állásfoglalás végett 1936. évi *január hó 19-én (vasárnap) délután fél 4 órára a debreceni ipartestület nagy termében* (Simonffy-utca 1. c. II. em.) *megtartandó gyülésre összehivja.*

Felhivjuk a borbély és fodrász és rokonszakma iparosokat, hogy a meghirdetett gyülésen feltétlenül és pontosan jelenjenek meg, mert a hivatkozott rendelkezés értelmében a kérdéses ügyben a viszonylagos szótöbbség dönt.

A szavazás hivatalos szavazó lapokkal és titkosan történik.

Debrecen, 1936 január hó 17-én.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közig hatósága, mint elsőfokú iparhatóság

Rablók a Monostorpályi uton

A Monostorpályi úton ment hazafelé Szabó Lajos asztalossegéd a kerekestelepi lakására. A Várad uccai temetőnél az egyik eperfa mögül hirtelen eléje ugrott két férfi és elállták az útját. A sötétben nem látta jól arcukat, de azt látta, hogy az egyik támadó magas prémgalléros, szürke kabátot viselt és sapkát. *Azt kérdezték, hogy hány óra van. Megmondotta nekik, de azok követeltek, hogy mutassa is meg az órát.* Erre azonban nem volt hajlandó, mert az ismeretlenek magatartása igen gyanús volt előtte. Aggodalmát igazolták is az útonállók kijelentése: *Ha nem mutatja meg, akkor majd megnézzük mi!* A szürke kabátos férfi már kapott is feléje, de Szabó, aki óvatosan hátrált, menekült nagy gyorsasággal és rohant a Monostorpályi úton. A két ismeretlen üldözte és hosszú ideig futottak is utána a néptelen uccán. A két támadó az Ovoda ucca sarkánál elmaradt és igy megmenekült Szabó Lajos.

Hol él a tizennégy gyermekes debreceni asszony?

A napokban beszámoltunk **Oláh Gáborné** debreceni kerti munkás feleségének esetéről ki most tizennegyedik gyermekének adott életet és akik közül tizenegy él.

Mint megírtuk a fiatal szülők a kormányzót akarják felkérni a keresztapaság vállalására. Látogatást tettünk a család otthonában, hogy megtekintsük, milyen körülmények között élnek.

A Bujdosó uccai főbérleti lakás messze kiesik a városból, kanyargó sikátorok vezetnek hozzá. A ház, fehérre meszelt odon kis falusi ház. Egy szoba-konyhából áll az egész. A szobában rossz levegő, nagyon szegényes bútorok és az is két ágy, szekreny és két gyermekágyból áll. Itt él a tizennégy tagu család. Ott nyüzsögnek az apró gyermekek maszatosan a szennyes falak közt, amikor belépünk. Nagyanyjukba, egy régimódi fekete ruhás nénike csimpászkodnak. Nincs most otthon mind a tiz gyermek, mert akik iskolába mentek, hazatérés előtt még elmennek a Demeséhez a népkonyhára ebédért. **Három gyermek fekszik az egyik rossz kis ágyban, rongyok közt és egy szál ingecskében, de nem is feküsznek, csak ülnek, mert nem férnek el.** Köhögnek.

—Ezekre kellene ügyelni — mondja egy éppen ott tartózkodó szomszédasszony, — ezt tessék megirni. **Ha azt látnák az urak, amikor ezek mind együtt vannak!**

A nagymama rábólint:

— Még szerencse, hogy ez a fizetés megvan, mert különben nem tudnának mit kitalálni.

A legmeglepőbb az ebben a szobában, hogy ezek a gyermekek mennyire szépek. Finom vonásaik vannak és ez a murcosságuk alól is kivilágit. És mind egyforma gyerekek, idegen összetéveszthetők őket. A kisánynak valószinütlenül érdekes sárga haja szinte ragyog ebben a környezetben. A többiek is mind szőkék, vagy gyengén barnák és a szemük, ezek a nagy fekete körök milyen figyelmesen tudnak az emberre nézni.

És most már tizenegyen vannak.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A hortobágyi közlegelő kaszálása

A hortobágyi közlegelőt használó gazdaközönségnek régi és jogos panasza volt az, hogy jóbb fűtermés idején a város nem csak a rendszeresen kaszálásra használt területeket kaszáltatta meg, hanem a legeltetésre szánt területekből is olykor-olykor még a legeltetés károsodásával is területeket szakitott el s az ott termett füvet is a legelőjószágok elől lekaszáltatta s az így összegyült szénát akárhányszor eladta, mikor pedig aszály, vagy tömeges megbetegedés volt a gulyákban alig-alig kaptak vissza valamit a mátai szénás kertben összegyüjtött szénából. — A legeltetésre jogosult gazdák állandóan zúgolódtak a városi tanács ilyen intézkedései ellen, míg dr. Vásáry István polgármestersége idején olyan határozatot nem hozott, melyben feljogosította az egyes gulya-ménes gazdaságokat, hogy a gulya-ménes járásán megkímélt területen a gulyának és ménespek részére maguk kaszáltathassák le a szénát és rakassák összse a helyszinen arra az időre, midőn a jószág kellő táplálépot nem talál a legelőn, vagy éppen valami járvány folytán tömeges megbetegedés lép fel közöttük.

Az okos és célszerű intézkedés azonban kellő sikert nem ért el. — A különböző gulya- és ménesgazdaságok nem pénzért, hanem részért kaszáltattak s így édeskevés széna került be a gazdaságok »szénáskert«-jébe. A részes vállalkozók legtöbbször az úgynevezett felügyelőgazdák voltak, kiknek némely részét még azzal is gyanusítani próbáltak, hogy a szénának a javát vitték el s éppen a múlt évben is kifogásolták, hogy féligmeddig éhező jószágok elől is elkaszáltatta valaki a »telek mezőt«.

Ezen kellemetenségen kívánt változtatni az Őry Mihály felügyelőgazda elnöksége alatt álló »hármasi« gazdaság, mikor kimondta, hogy az eredeti polgármesteri határozat szerint a jövőben pénzért kaszáltat s nem részben. De haladásának nem csak ezzel adta tanujelét, hanem azzal is, hogy meglevő kútjain kívül újabbat is készített a járás azon részére, melyet eddig kellően jól legeltetni nem tudott, hogy az eddig eléggé kihasználatlanul levő terület jobb kihasználásával, minél több kaszálható területet biztositva, termeljen annyi szénát, hogy inség esetén is biztosítva legyen a hármasi gazdaság minden jószága a hazahajtás ellen. Ugyancsak ennek a gondolatnak szolgálatában a szakaszos legeltetést is be akarják hozni. Minden elismerést megérdemel Őry Mihály és a vezetése alatt álló hármasi gazdaság, hogy megmutatta az egyedül helyes utat, amelyen a hortobágyi legeltető gazdaközönségnek haladnia kell s követendő példát állított fel. Követendő példát, melyet már is követnek.

Tudomásunk szerint a jó példa mégis követőkre talál. A halasközi majd a faluvéghalmu gazdaság határozta el önként, hogy ezután nem a felügyelő gazda kaszál részében és mások, hanem az egész területet készpénzen kaszáltatják s ezzel nem csak a szükséges szénamennyiség lesz bi tosítható, hanem sok kézimunkás és fuvaros keresete is, mert a termelt széna egyrészét anélkül is, a hortobágyi vásártérre kell szállítaniok az apa állatok ellátása olcsóbbítására. — A faluvéghalmiak hír szerint furott kúttá alakítják a »Bajnok« nevű kútjukat.

Sajnos, úgy hallatszik, hogy a sároséri és pentezugi gazdaságok ettől az ésszerű eljárástól, mely az egyetemes gazdaérdeket s nem egyesek érdekét szolgálja, elzárkóztak. Nem tudunk róla, hogy a sziata megetti és papegyházi gazdaságok, valamint az úgynevezett »közösgulyák« vezetősége hogy vélekedik, de leszögezzük azt az álláspontunkat, hogy a közérdekét alá kell rendelni, minden magánérdeknek s a gazdaságok az említett három gazdaság példáját egyesek önző érdekében nem követnék, úgy reá kell őket kényszeríteni. Hisszük és reméljük, hogy erre szükség nem lesz s az önzetlen szolgálat Debrecenben nem lesz a gazdák között hangos szó, hanem valóság.

Korai burgonyatermelés

Mérsékelt égövünk alatt, nincs hasznosabb növény a burgonyánál Szereti a jó laza talajt, de ha ilyen nincs, megelégszik a szegényebbel is. Otthon van a tiszamenti jó barna homokban, a Nyirség buckáiban és a Kárpátok völgyeiben. Szereti az ember szereti az állat. Jó sülve, főve, pótolja a kenyeret és pálinka formában a szőllőt. Találó az a népies mondás, amely kérdés és felelet formájában így hangzik:

— Miért teremtette a jó Isten a burgonyát?

— Azért, hogy a szegény embernek is legyen, amiről a bőrt lehúzza.

És ez a jó étel, amelyet nem lehet megunni, a tél folyamán olyan változáson megy át, amely ízét megváltoztatja.

Ugyanis a télire eltett burgonya a tél folyamán vegyi átalakuláson megy át és tavasz felé készülődik a csirázásra. Ezek a körülmények megváltoztatják a burgonya ízét és zamatát. Innen van hogy a friss burgonya mindig kellemesebb ízü, mint az, amelyik már a telet áthúzta. Az új burgonyát kellemes, üdítő ízéért magas áron szívesen vásárolják a tehetős emberek. — Régebben nagyobb mennyiségü igen korai új burgonyát hoztak Magyarországra külföldről. És még mindig van behozatal, holott, innen kellene kivinni.

Aki igen korai, márciusban v. áprilisban akar fogyasztani, az melegágyi termeléssel érheti el ezt.

Május második felében való fogyasztásra szabad földben is elő lehet állitani. Evégből a burgonyát fonyasztjuk és előcsiráztatjuk.

A jól vermelt burgonya kemény és nem ráncos, legfeljebb, ha a verem meleg volt, azon esetben csirázásnak indul. Ha az ilyen burgonyát elültetjük, csak négy hét mulva és akkor is hiányosan kell. A szép és üde, de ki nem kelt példányok, amint mondani szokták, megüvegesednek. Éppen a gyorsabb kelésért és megüvegesedés elkerüléséért kell a burgonyát csiráztatni és fonnyasztani. A célravezető eljárás a következő.

Ha nem volna, akkor szerezzünk korai termelésre alkalmas fajtákat. Ilyenek a korai rózsa, 100 napos és a Juliniere. Ezek valamelyikéből kiválogatjuk a tojás nagyságú, ép, egészséges példányokat. Ezeket csirás végükkel felfelé fordítva, egy olyan deszka ládába állogatjuk, amelynek az oldala nem magasabb, mint amilyen az aíbba végeire állogatott burgonya Erre a célra cukros, vagy más közönséges deszkaládák igen jól felhasználhatók.

Ezeket a ládákat olyan száraz helyre állítjuk, ahol a hőmérséklet legalább 10—15 fok. Ilyenek a konyha, cselédszoba, fűtött veranda, stb. Ilyen helyen a burgonya víztartalmából sokat veszít, megráncosodik és kissé összezsugorodik. Később csirázni kezd. Ha ezt a munkát most, vagyis januárban elvégezzük, márciusban már kisujjnyi csira lesz a krumplin.

Amint az idő márciusban melegebbre fordul és a föld fagya kienged, szép, napos időben ládástól együtt kivisszük a ősz folyamán jó mélyen megszántott és előzőleg megtrágyázott földre a burgonyát. Ott gödröket készítünk és azokba a ládákból óvatosan kiszedett krumplit elhelyezzük úgy, hogy a csirája meg ne sérüljön. — Evégből a betakarást is kézzel végezzük. A gödör mélysége homok talajon 6—8 cm., kötött talajon 4—6 cm. Minden ilyen fészek oldalára egy kis villa jó szalmás trágyát teszünk azért, hogy amikor az idő zordra fordul, vagy fagyra van kilátás, betakarhassuk a fészket. Ugy a be- mint a kitakarás villával gyorsan megy.

A fonnyasztás nem csak a korai, hanem minden más burgonyánál azért szükséges, hogy az így elvesztett nedvességet a talajban levő nedvesség felvételével pótolja a burgonya. Igen szép, érdekes, de bonyolult élettani folyamat megy végbe a csirázó magvaknál, amelynek a végeredménye az, hogy a csirázást sietteti és biztosítja a különféle sókat és savakat tartalmazó talajnedv.

Ha a kelés megtörtént, a sorközöket az ültetésnél nem mélyebben — meglazitjuk és amint az indák hosszabbodnak fokozatosan feltöltést is elvégezzük.

Kétségtelen, hogy mindez nem annyira terhes, mint babra munkával jár.

Azonban a ráfordított fáradozást igen gazdagon megtéríti mert a kikeléstől számított 50—60 nap múlva már szedhető és piacra szállitható az új termés.

A szedésnél jó a fészek oldalát kézzel óvatosan kibontani, az eléggé nagyokat leszakitani, azután a bontás helyét földdel betakarni, hogy az aprók tovább fejlődjenek.

Ezzel a termeléssel együtt jár, hogy utána köles, muhar, csalamádé, szudánifű stb. még mindig vethető, vagyis kettős termelés érhető el.

Azok, akik még nem foglalkoztak ezzel, kisebb területen, esetleg a házikertben tegyenek termelési kísérletet, feltéve, hogy a kert talaja az ősz folyamán fel volt ásva, vagy pedig legalább februárban felásható lesz.

P. J.

Megérkezett a vámmentes tengeri

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ezúton ismételten felhívja mindazon gazdák figyelmét akik igénylésük alapján a m. kir. földmívelésügyi miniszter által engedélyezett 1000 q. vámmentes tengeriből részesültek, arra, hogy a tengeri megérkezett és a számukra kiutalt mennyiséget hétköznapokon délelőtt 8—12 óra között, és délután 2—6 óra között átvehetik az államvasúti teheráru raktárnál a Magyar Gabonakereskedelmi Rt. bérelt raktárában.

Az átvételhez a mezőgazdasági kamarától kapott értesítő szükséges, melyben a kiutalt tengeri mennyiség közöltetett, ezért azt mindenki vigye magával, mert a tengeri kiosztás csak ezen értesítő levél beszolgáltatása ellenében történhetik.

KATONAI LÓVÁSÁRLÁS DEBRECENBEN

A Debreceni Gazdasági Egyesület ezúton is értesíti a gazdaközönséget, hogy a m. kir. honvéd lóvásárló bizottság folyó hó 27-én délelőtt fél 9 órai kezdettel Debrecenben lóvásárlást tart. A bizottság ez alkalommal legfőképpen hátas lovakat s kisebb számban málhás lovakat vásárol.

LÓTENYÉSZTŐK FIGYELMÉBE!

A Debreceni Gazdasági Egyesület ezúton is közli a lótenyésztő gazdaközönséggel, hogy a folyó évi kancafedeztetési díjak és a törzskönyvi párosítási díjak a hivatalos órák alatt az egyesület titkári hivatalában befizethetők.

Egyben közli azt is, hogy a kancák pótpárosítása folyó évi január 30-án és 31-én, csütörtökön és pénteken reggel 8 órai kezdettel lesz a lóvásártéren, amelyre az előző alkalommal elő nem vezetett kancákat okveten be kell mutatni, mivel ezidén több alkalommal lótörzskönyvelés nem lesz. A kancákkal a csikók is elővezetendők és a fedeztetési jegyeket is el kell hozni.

Január 28-án, kedden délelőtt 8 órai kezdettel a Kadarcs csárdánál lesz törzskönyvi kancapárosítás, ahol az elepi, szepesi és környékbeli gazdák lovai vezethetők elő.

27905—1935. tksz.

ÁRVERÉS.

A Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet végrehajtatónak Pákozdi József és neje Balázs Veronika debreceni gróf Tisza István u. 6. sz. lakosok végrehajtást szenvedők ellen inditott végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 1550 P tőkekövetelés és jár. behajtása végett a debreceni kir. jbiróság területén levő, Debrecen városban fekvő s a debreceni 7987 sz. tkvi betétben A I. 1—2. sorsz. 7267., 7268. hrsz. a. foglalt gróf Tisza István ucca 6. sz. a. levő ház, udvar és 255.70 nszöl területü szőlőre 2.492 ar. pengő kikiáltási áron a C. 21, 31., 32. sorsz. alatt Vedres István és Vedres Istvánné sz. Ács Mária javára bekebelezett szolgalmi jogok fenntartásával;

a debreceni 9920. sz. tkvi betétben A I. 1—2. sorsz. 6955., 6956. hrsz. a. foglalt Gizella u. 9. sz. alatt a Majorsági földek között levő ház, udvar és 219 nszöl területü kertre 2246 ar. P kikialtási áron.

Az árverést 1936. évi **február hó 14.** napjának d. e. 9 órakor a **tkvi hatóság hivatalos helyiségében,** Deák Ferenc u. 17. sz. 1. ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan az árverési hirdetmény 1. pontjában feltüntett áraknál alacsonyabb áron el nem adható.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár **10%-át** készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirosban kiküldöttnél letenni és az árverési feltételeket aláirni.

Debrecen, 1935 szeptember hó 5. napján.

Debreceni kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomtatványok alábbi szövegben a ki. adóhivatal pénztáránál darabonként 10 fillérért kaphatók. Raktár. helyiség kiadó. Üzlethelyiség kiadó. Kiadó pince. Ez a ház eladó. —hold föld eladó. Bútorozott szoba 1 személynek. Bútorozott szoba 2 személynek. Kiadó lakás 1, 2, 3, 4, 6 szobás. vv.

Levelezés

Irodai,
asztali, előjegyzési naptár 50 fillér, **Springer** foto és papirüzletében, főuccán. Könyvtárak s egyes könyvek állandó vétele. Kotta- és könyv kölcsönzés.

Angolul beszélő,
feltétlen csinos hölgy ismeretségét keresem, ki az angol nyelv ismeretébe bevezetne. — Ajánlatot „Szórakozás közben tanulunk" jeligére a kiadóba kérek. 140

Egy 28 éves,
intelligens elvált asszony, szórakozás céljából megismerkedne 40 éven felüli kimondott úriemberrel. Leveleket „Szeretetre vágyom" jeligére kér. 90

Jó állásban
levő úrileány levelezne házasság céljából tisztviselővel „Állandó" jeligére a kiadóba. 1955

Alkalmazást nyer férfi

Texeseket
állandó munkára felveszek, Weinberger cipőgyár, Csapó ucca 58. 1958

Mindenes
kocsist és fejő embert azonnal vagy elsejére fölvesz, Bellegelő 57. sz. gazdaság. 3

Füszerszakmában
képzett detail segédet felveszek, kirakatrendező előnyben. Adorján füszerüzlete. 1970

Kertmunkást,
szőlőben, gyümölcsösben, konyhakertészetben önálló tudással, jó gyakorlati bizonyitványokkal keresek. Cim kiadóhivatalban. 1996

Speciális
órapersely biztosítások szerzésére szorgalmas urakat és hölgyeket alkalmazunk azonnali kereseti lehetőséggel. Üzletszerzést központilag elősegítjük. Megfelelő eredmény esetén állandó fix alkalmazást nyujtunk. Berlini Viktória, Simonffy utca 7. 7

Lakatos-
tanulónak egy jóravaló fiut felveszek. Csapó u. 98. sz. 11

Kimérőt
italmérésbe, óvadékkal azonnali belépésre keresek. Ajánlatokat „Kimérő" jeligére a kiadóba kérek. 107

Márkacikkek
eladásával, nagy ösmeretséggel rendelkezők, biztositékkal felvételnek „Biztos megélhetés". 100

Szabad-
majoros felvételtik, — Pesti ucca 61. 28

Kifutófiút,
biciklizni tudót azonnal felveszek, Árpádtér 26. szám, füszerüzlet. 41

Alkalmazást keres férfi

Kereskedő
ezer pengővel alkalmazást, vagy üzletet keres. Cim a kiadóban. 29

Alkalmazást nyer nő

Tizennyolc éves
leányt másfél éves kis gyermekhez felveszünk Martinovich ucca 5. 1919

Szoba,
konyhás lakást adok, benti munkáért, magános nőnek, vagy egy gyermektelen házaspárnak, Sinay Miklós u. 38 szám. 1234 1. 18.

Egy
mindenes bentlakó lányt parkett kefélést, mosni, vasalni tud, kéttagu családhoz elsejére vagy azonnal felvételtik. Hunyadi utca 17—19. sz. földszint balra, hátsó lakás. 1989

Kéttagu
család megbizható takarítónőt könnyü munkára, heti két lélelöttre. Méliusz tér 10. 1944

Mindeneslány,
gyermekszerető, jó bizonyitvánnyal azonalra felvételtik. Hatvan utca 60. 8

Mindenes-
főzőnő, hosszú jó bizonyitvánnyal felvételtik, Szent Anna ucca 6. sz., emeleten. 49

Jó családból
való tanulóleányt felvesz Ujvárosi fodrász, Árpádtér 42. 68

Állást kaphat,
nagyipari vállalatnál, harminc év körüli izr. tisztviselő, magas, feltünően csinos leánnyal való házasság esetén, „Konvoy" jeligére a kiadóba. 66

Bejárónő
azonnalra felvételtik — Piac ucca 10. I. em. Grünfeld-né. 78

Munkásleány
hétfőn reggel felvételtik Homok ucca 92. 85

Deutsches
Fräulein, wird gesucht zu 5 jährigem Knabe in Nyiregyháza I. oder 15. feber. Vorstellen, Frank, Ferenc József út 50. sz. 105

Horgolónők
állandó munkára kerestetnek, Szent Anna 31. sz. földszint. 112

Fehérnemű
varrásban gyakorlott varróleány felvételtik, Szőnyiné, Széchenyi u. 3. szám. 109

Alkalmazási keres nő

Szépen
mosok, vasalok, napi 1 pengőért ajánlkozom. Cim a kiadóhivatalban. 1992

Középkorú
intelligens zsidó urinő magános **úr,** urinő, vagy kisebb család házvezetését vállalnám. — Széchenyi utca 32. 14

Ajánlat

Magánnyomozó iroda
Szabó nyug. detektiv, nyomoz, megfigpel, informál, Kigyó ucca 57. Méliusz-tér sarok. 1232 2. 1.

Ocskavasat,
elhasznált cséplőgarnitúrákat, legmagasabb áron veszek, Ráfokat, s tetőbádogot, singerendát, tűzhelyeket, kályhákat, fürdőkádat raktáron tartunk. Levelező lap hivásra vidékre és házakhoz megyek. — Steiner Csapó ucca 85. Eötvös ucca 110. Telefon: 26—86. 1230 2. 1.

Művészi
lámpaernyők, drótvázak, selvem, cellon, s pergamenből, minden szinben és kivitelben, Gyári rádiók legolcsóbb beszerzési forrása. Tasnadi Kovács Sándor villany és rádiószerelési vállalatánál, **Piac ucca 46. szám.** 490 1. 17

Eltörött dísztárgyak
javítása, restaurálása, szakszerüen, olcsón, Bárány rádióházban — Szent Anna ucca 1. sz. Baba klinika 781 1 31

Kelengyék,
függöny, ízlésesen készülnek. Perzsák, gobelinek alkalmi árban, Favorit, Csapó ucca 24. 1579 2 9

Cipőszükségletét legolcsóbban **Nagy Béla** cipőüzletében szerezheti be. **Női, férfi, gyermek, duplatalpu vadászcipők nagy választékban** Dégenfeld-tér 11 szám. 1638 vv

Figyelem
tökéletesen vilianygéppel fest cipőt, retikült, bőrkabátot, hó- és sarcipőt szakszerüen javít, Batthyányi ucca 10. 73

Olcsó
áron megrendelhetők a Czeglédy-féle International Bibliothek szá mai: A francia nép története. A német, angol és orosz nép története. Germánia új korszaka. Hitler és a német reneszánsz. Japán és Kina históriája. Amerika története, Törökök története, Német városok és kiválságok, Francia városok és hirességek, Angol s amerikai városok és nagy egyéniségeik. Fenti számok a könyvtár „Ismerjük egymást" sorozatában indulnak meg. Megrendelhetők Ceglédi I. Tusnád ucca 17. sz. cimen. 115

Hölgycim
nálam varrassák estélyi és utcai ruháit. Olcsó ár. Házhoz elmegyek. Kossuth 67. 17

Körcsövek,
hősugárzók, samottég. lák, körívek, kályharészek, félholdak, üstök, üstházak, Nagy vasüzletében Csapó-kanyar. 1952

Különleges
téli arcápoló krémek s szappanok, finom tömény illatszerek, kitünő rum és likőrkivonatok a Földes illatszertárban, Bikabérház. — Vigmozinál. 1169 2. 6

Kereslet

Háromszobás,
családiházat keresek villamos mentén, készpénzfizetés mellett azonnali megvételre. Ajánlatokat „Családi ház" jelige alatt a kiadóba kérek. 1899 vv

Ólmot

legmagasabb napi áron veszünk

„Debreczen" kiadóhivatala

Üres
üzlethelyiséget keresek, forgalmas helyen. Választ „Forgalmas" jeligére a kiadóba kérek. 67

Mosott rongyot

vesz a kiadóhivatal

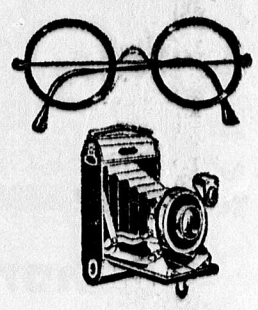
Elveszett
egy fiatal dán dogg kutya. — Megtalálója megfelelő jutalomban részesül. Cim a kiadóban. 108

Elelmiszer ital

Olcsó bor,
kitünő minőségü ceglédi fajborok már 44 fillértől kezdve, literenként, termelőnél, Péterfia ucca 30. 1947

Kitünő zamatú
tokaji borok kihordásra, literenként és benti poharazással kaphatók tokajhegyaljai pinceszövetkezet, Vár ucca 2. szám. 1976

SZEMÜVEGET,

szemklinikai és szemorvosi recept után szakszerüen készítek. Ungár József látszerész és fotószaküzlete, Debrecen, Széchenyi ucca 1. Takarékosságra 6 havi hitel.

Kitünő
szentannapusztai fajborok, literenkenti kihordásra kaphatók, — Méliusz-tér 7. 1975

Pénz

Kölcsönket folyósitunk elsőhelyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre, és kurrens árúkra s finanszirozási célokra. Magyar Általános Takarék pénztár, Piac ucca 81. 340 vv.

Betétekre
a legmagasabb betétkamatot adja, Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 47

Ezer pengőt
első helyre, megbizásból kiadok, Cim a kiadóban. 82

Pénzt,
házra, földre folyósittatok. Kényszer hadikölcsönt, részvényeket veszek, József kir. herceg ucca 44 szám, Mandel. 102

Társ

Magános nő
társulna, hasonlóval, — bármilyen életképes üzlethez, párszáz pengővel. Cimet a kiadóba kér „Magános" jelgére. 84

Társat
keresek 200 pengővel Jelentkezni csak vasárnap. Cim a kiadóban. 2000

Társat
vagy finanszirozót keresek jól bevezetett üzlethez 4—5000 pengővel. Cim a kiadóban. 71

4—5000-el
special csemege üzlethez keresztény társat keresek, kinek pénze jövedelmez, ő pedig kellemesen — szórakozhat. Cim a kiadóban. 58

Oktatás

Angol tanárnőt,
vagy tanárt keresek, **aki félév alatt már más nyelvet is beszélő urat megtarit az angol nyelvre. Ajánlatot „Angolul" jeligére a kiadóba kérek.** 135

Király kávéi mégis a legjobbak!

Aromás, zamatos kávét! Király üzletében a vevő előtt pörkölik

Dégenfeld-tér 11. szám.

Szabni-varrni
úrinők legjobban megtanulhatnak — snittet mérték szerint olcsón kaphatnak dr Balázsnénál, Piac ucca 89. 1697 4. 12.

Angolul
jutányosan tanítok, II. lépcső, Nap ucca 14. sz. 1994

Érettségizett
tanítónő, felelősséggel tanít elemistákat, középiskolásokat, Szabó Irma, Kassai út 5. 95

Tüzelő anyagok

Tüzifát, szenet, kokszot és brikettet, a legjobb minőségben száz kg-ot már **házhoz szállítva,** katonatiszteknek, altiszteknek, **Unio** tagoknak havi részletfizetésre is, **készpénzre** szolgálja ki „**Margit**" tüzifa és szén kereskedelmi vállalat, a Margitfürdő mellett. — Telefon: 10-24. 1601 vv.

Négy öl
tűzfa, nagyobb mennyiségü krumpli eladó, Batthyány ucca 18. 89

Iroda

Irodának,
vagy hasonló célra, földszinti udvari szoba alkalmas helyen kiadó február 1-re Piac u. 42. Pannonia udvar 12. ajtó. 50

Svetits
bérházban irodahelyiség kiadó.

Bútor

Gyermekkocsik, biciklik, modern csőbútorok, kerti bútorok, stb. **legjobb minőségben, gyári árban kedvező fizetéssel, Vas és Rezbútorgyar Ispotály** 5. **és városi lerakatában Royal épületben beszerezhetők** vv.

Tanecr-cselló,
varrógép, télikabátok, szmoking, öltönyök, s festmények, különféle bútorok eladók, Dégenfeld-tér 8. 1519 1. 22.

Eladó
diófaháló 3 ajtós tükrös szekrénnyel, kifogástalan állapotban Sas utca 3. Megtekinthető 2—3-ig emeleten. 1

Eladó
egy uj modern konyhaberendezés (4 darab). Bethlen u. 27. Varroda. 22

Eladó
modern új diófalószobabútorok, — asztalos munkákat olcsón vállalok. Szoboszlai út 4. Széll asztalos. 72

Diófa
teleháló, új, jutányosan eladó. Dugovits Titusz u. 6. 24

Ebédlőbútor,
teljesen új, budapesti kiállításon első díjat nyert, vasárnap eladó, — Hatvan ucca 23. szám, kapualatt, jobbra. 76

Szlavoniai
tölgyfaháló, háromajtós tükrös szekrény, asztalok, székek, varrógép, rezsó, kályha eladó, — Hadházi ucca 21. szám, vendéglő. 52

Eladó
ebédlőkredenc, hálószoba, konyhaberendezés, József kir. herceg ucca 44. 103

Gyönyörü
úriszoba, eredeti szép Biedermayer garnitura újonnan behúzva eladó, Piac ucca 44. 91

Rádió

Magnetikus
és dynamikus hangszórók s rádió alkatrészek, mig a készlet tart, filléres árakon kaphatók. Gyári rádiók legolcsóbb beszerzési forrása. Tasnádi Kovács Sándor rádió és villamossági szaküzlet, Piac ucca 46, szám, udvarban. 1828 1. 19.

Hangszer

Zongorát,
vagy pianinót vennék, bérelnék. Cimet kérek a kiadóba. 1982

Zongora,
Stelzhamer, bécsi gyártmány, jókarban eladó, Piac ucca 77. sz., fél. emelet, Hermel. 77

Táskagramofont
veszek, Kuruc ucca 11., délután 2—3 óra között 83

Autó, motor kerékpár

Hat hengeres
Chevrolet teherautó, — 1.75 tonnás, teljesen jó állapotban eladó. Telefon: 15—55. 1931

Kis autót
veszek, 100 adóig. — Ajánlatokat 20-án 21-én Péterfia ucca 47. házmesterhez. 60

Oldsmobil
6 hengeres, ötszemélyes autó, jókarban eladó, Emerich és Budaházynál, Halköz. 62

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Üzlethelyiség
kiadó Piac u. 72, Értekezhetni házfelügyelőnél vagy telefonon 20-13 alatt. 6

Raktárhelyiséget
olcsón, szárazat, villannyal, gép elhelyezésére keresek. Dr. Lévay Hatvan u. 2. 23

Püspökipalotában
udvari és uccai üzlethelyiség kiadó. Értekezni lehet a g. gondnoki hivatalban, Kálvin-tér 17. alatt. 111

Áladó üzlet vendéglő

Jogfolytonossággal
biró kocsma, berendezéssel, betegség miatt eladó. Cim a kiadóban. 1801

Fűszerüzlet,
igazi aranybánya, tőkehiány miatt, berendezéssel, árúval eladó. — Cim a kiadóban. 1883

Kiadó lakás egyszobás

Szoba,
konyha kiadó Dózsa u. 21. sz. 1987

Nagy
utcai szoba, konyha, kamara kiadó. Nap u. 14. szám. 1993

Egy
szoba, konyha kiadó Erzsébet u. 34. 1950

Kiadó városi kislakás.
Kassauti kislakástelepen egy szoba konyhás lakás szabadkézből kiadó. Értekezni Stieber József telepfelügyelőnél.

Szoba,
konyha, speiz, igen szép, azonnal kiadó. Árpád tér 5. 16

Svetits
bérházban garson lakás teljes komforttal kiadó. Sve.

Egy szoba,
konyhá lakás kiadó, Lorántffy ucca 20. 36

Kiadó
1 szoba, konyha, spájz, Vasútsor 33. (Csapókert.) 79

Kiadó
egy uccai pinceszoba, február elsejére, Nap u. 1. szám. 101

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba
előszoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó, Domokos Lajos u. 3. 1995

Kiadó
villamos megállónál két szoba konyha speiz és szobakonyhából álló lakás azonnalra. Böszörményi ut 71. 1999

Két szoba,
előszoba, mellékhelyiségekkel, udvari bútorozott szoba kiadó. — Ebédlő bútor eladó — Kossuth ucca 30. 46

Svetits
bérházban garson lakás teljes komforttal május elsejére kiadó. Sve.

Kiadó
Kardos ucca 13. alatt, modern két szoba, fürdő-, előszoba, mellékhelyiségekkel, kerttel. Értekezhetni Cserepes ucca 7. 114

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó
3 szobás, teljes komfortos II. em. uccai lakás azonnalra. Simonffy u. 13. Házfelügyelőnél. 1988

Összkomfortos
3 szoba, hallos, magánlakás, februárra kiadó Telefon 11-92. 61

Három
parkettes nagy szoba, nagy csukott veranda, fürdőszoba, konyha, cselédszoba és mellékhelyiségekből álló lakás, kis kerttel, azonnalra kiadó. Miklós utca 11. 19

Másodemeleti
kétszer háromszobás összkomfortos utcai lakás azonnalra vagy májusra kiadó. Verbőczy u. 14. 21

Három
szoba, konyha, éléskamara, pince, padlás havi 40 pengőért azonnalra kiadó. Miklós utca 11. 20

Szent Anna ucca 9.
szám alatt, kétszobás, s háromszobás, földszinti és háromszobás emeleti a két előbbi azonnal, s utóbbi május elsejére. Értekezés Széchenyi u. 14. szám. 45

Teleky ucca 5.
szám alatt modern háromszobás uccai lakás kiadó. 43

Svetits
bérházban háromszobás teljes komfortos lakás, május elsejére kiadó. Sve.

Kiadó
Diófa ucca 14. számú 3 szobás, mellékhelyiségekből álló lakás, 500 négyszögöl gyümölcsössel és szőlővel, 1936 évi március elsejére. Érdeklődni lehet Városi Takarék és Hitelintézet Rt-nál, Debrecen, Csapó ucca 4. szám. 79

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
fürdőszobás teljes komfortos lakás azonnal kiadó, Piac u. 72. 5

Négy-
illetve hatszobás modern összkomfortos lakás bérbeadó. Érdeklődés József kir. herceg ucca 35—37. sz. alatt, házfelügyelőnél. 1513

Püspökipalotában
azonnalra kiadó 4 és 2 szobás, május 1-től 2 3 4 5 6 szobás lakások. Értekezhetni lehet a ref. egyház g. gondnoki hivatalban, Kálvintér 17. alatt. 110

Bútorozott szoba

Kellemes lakás,
finom, koszt a Hungária penzióban.. Szobák napokra és hónapszámra Ferenc József út 59. 1304 2. 3.

Napfényes,
tágas, jól fütlhető bútorozott szoba kiadó, Vigkedvü Mihály ucca 14. 10

Kis bútorozott
szoba jutányosan kiadó Rothermere ucca 25. sz. első ajtó. 35

Uccai
bútorozott szoba kiadó, Hatvan ucca 18. II. e. balra. 90

Bútorozott
fürdőszobás lakást keresek. — Ajánlatokat „Mérnök" jeligére a kiadóba kérek. 50 A.

Dienes József

ingatlanforgalmi irodája

Debrecen, Füvészkert u. 16. Telefon 14-98.

Széchenyi ucca 42 sz. Emeletes ház, sok lakással, üzlettel, műhelyekkel, 60.000 P.

Komlóssy út 43. sz. (Dóczi ucca 10.) Háromszobás, fürdőszobás villa, kedvező feltételekkel, 15.000 P.

Késes ucca 52. Uccai kétszobás, kétszer egyszobás lakással, 7.000.

Epreskert ucca 17. Kétszobás lakással, s egyéb épületekkel, — nagy gyümölcsös kerttel, 6800 pengő.

Dorottya uccán szép új ház, nagy telekkel, 6500 pengő.

Tengerész ucca 1. sz. Adómentes kétszobás szép ház, 5.500 pengőért, kisebbel elcserélhető.

Balaton ucca 31. 1390 négyszögöl telek, kétszobás lakással, istállóval 3000 pengő.

Csigekert ucca 4. Elutazás miatt sürgősen, kedvező feltételekkel. 1800 pengőért.

Ág ucca 12. adómentes kétszobás lakással, 2.300 pengő.

Rigó uccán házhelyek készpénz nélkül, havi részletre.

Eladó még többszáz ingatlan. Részletes leírás a **püspökipalota,** múzeum felőli **sarok** kirakatában.

Keresek
eladó házakat, földeket földbérleteket.

Lakások
közvetítését vállalom.

Pénzkölcsönt
közvetítek hatósági engedéllyel.

Dienes iroda, Füvészkert ucca 16. 106

Lakást keres

Háromszobás,
modern délifekvésü lakást keresek, májusra, központban, kéttagú családnak „Május" jeligére. 1956

Keres
február elsejére állami tisztviselő, kettő, vagy háromszobás, lehetőleg különálló lakást, kertségben. Hazai Biztosító Ferenc József út 28-C. 1957

Otthont
keres középkorú, magános férfi, tiszta, rendes családnál. Megbeszérint. Cimet kérem Arany János uccai trafikba lealni. 74

Ingóságvétel

Régi
síremlékeket, vaskerítést veszek, Kozma, — Hadházi u. 30. 40

Használt
dróthálót kerítésnek és gumicsövet veszek, Acél ucca 6. 86

Ingóság eladás

Egy szép fodrász-berendezés olcsón eladó. Kut ucca 56. szám. 3-ik ajtó. 25

Varrógép,
centráibobyn, himzőfelszereléssel eladó, — Bethlen ucca 22. szám, harmadik ajtó. 1981

Eladó
modern írógép, jutányosan. Megtekinthető Molnár Ernő műszerésznél, Csapó ucca 30. 1966

Perzsabunda,
gyönyörü darab jutányosan eladó Zálogház, Hunyadi ucca 14. 75

Lakásváltozás
miatt uj petroleumkályha eladó. Megtekinthető Tóth Gyula cégnél. 53

60 méteres
deszkakerítés lábon eladó. Értekezni Sipos, Csapó 23. 18

Deszkaszin,
cseréptetős 5x10 m. eladó. Értekezni Cserepes u. 12. 57

Eladó
0.5 egyfázisu 5 HP villany, 5 HP favágó motor, Zöldfa 13. 59

Eladó
zsiros, boros hordó, sózó dézsa, üzlethelyiség bármilyen célra kiadó. Árpád tér 19. szám. 63

Gyermekágy
rézsodronnyal, tábori ágy, rövid férfi télikabát eladó Monti ezredes 14. 64

Használt
tiszta butorok, magyar perzsák eladók Szent Anna 5. udvarban balra. 70

Monostorpályi út 8.
szám alatt, különféle bútor, ló, kocsi, szekér, s lószerszámra tok, eke, répakapa, valamint ház nagy gyümölcsössel, kitünő állapotban eladó, vagy kiadó. 27

Férfiöltöny
és egy nadrág, teljesen jó állapotban olcsón eladó, Cegléd ucca 8. sz., második ajtó. 104

Eladó ház

Házak,
adómentesek 4—8000 pengőig és nagyobbak a város minden részén eladók, ingatlanvételhez kölcsönök, Balázs Andor ingatlanirodájában, Piac ucca 89. szám. 51

Eladó
kettő szoba, konyha, speiz, gyümölcsös. — Érdeklődni Csuka u. 2. sz. Vágóhidnál, — vagy Nagytrafikban Boldog. 1986

Családi ház
Kerekestelepen részletre is, — kétszobás, előszobás, — három hold földdel. Érdeklődni Téglaskert, Basahalom 5. 1998

207

Nagy Sándor
irodájának hirdetése Csapó ucca 27.

Földek:
Közvetlenül a város alatt, 7 holdas, első. rendű föld, kétszobás lakóházzal, gazdasági épületekkel, 1500 pengő vei megvehető. Hátralék részletekben törleszthető. Vevő azonnal átveheti.

Ezenkivül földek minden nagyságban, vidéken is.

Házak:
Bérházak, belvárosi, s kertségi, kisebb-nagyob családiházak, legkedvezőbben vásárolhatók az irodámnál.

Szerezzen családjának nyugalmat, kényelmet és lakáspénzével vegyen házat irodámtól!

Villatelkek házhelyek:
Egyetemnél, Sestakertben, Vénkertben, Széchenyikertben, Kincses. hegyen és Debrecennek minden részében, valamint építkezésre alkalmas belvárosi telkek.

Szőlők, gyümölcsösök:
Debrecen kertségeiben valamint a környező vidéken minden nagyságban és árban választhatók irodámban.

Önmagának
okoz károsodást, ha bármilyen vételnél — vagy eladásnál nem keresi fel irodámat is. — Mindennemü felvilágosítás díjtalan. 1997

Házak
és házhelyek előnyös fizetési feltételekkel eladók. — Gazdasági Takarékpénztár rt. 4

Sarok ucca 10.
számu ház eladó. Értekezni: Bádogos u. 2. I. em. 5. Ügyvédi irodában. 9

Miklós ucca 46.
1x4 komfortos, 1x2 szobás lakással jutányosan eladó. Értekezhetni Péterfia ucca 17. 26

Eladó ház
Kemény ucca 5. 2600 P, 30 P havi lakbértörlesztéssel. 31

Egyletkert ucca
10. számu ház 1936 febuéár 12-én birói árverelésen lesz eladva. Feltételek megtudhatók Kovács Béla ügyvéd irodájában, Piac u. 73. sz. 37

Eladó
ház jómenetelü füszer és koresmával, lakással, több mellék helyiséggel. Hétvezér ucca 29. 39

Eladó
Szent Anna ucca 9. sz. alatti modern felszerelésü bérház. Fel világositást ad Széchenyi ucca 14. sz. alatti ügyvédi iroda. 44

Eladó
több kétszobás telepi adómentes ház, vétel ár negyedrésze előre, többi részlettizetéssel. — Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth ucca. 48

Adómentes
házamat nagyobbal elcserélem, esetleg el adom. Dankó. Sámsoni ut Thköly u. 3. 55

Karbantartott
szép családi ház azonnal eladó Szent Anna 62. 69

Nagyjövedelmű
szép ház, Szoboszlai út 4. D. sz. eladó. Értekezni lehet Nap ucca 22 szám. 80

Adómentes
villa, Poroszlay út legelején kedvező feltételekkel eladó. Értekezés Arany János ucca 4 sz. ügyvédi iroda. 97

Sarokház.
az Attila-téren több uccára nézö, eladó Nap ucca 22. 81

Háromszobás,
fürdőszobás, kertes családiház, város belterületén nyolcezerötszázért (készpénzért) eladó. Cim a kiadóban. 92

Eladó házhely

Házhely,
a Kinizsi uccában, 600 négyszögöles, olcsón el adó. Érdeklődni lehet dr Nyiri ügyvédnél —, Deák Ferenc ucca 6. 1897

Az egyetem
tőszomszédságában villa és házhelyek részletre is eladók. Értekezni Komlóssy út 62. 32

Horthy Miklós sugárút,
legszebb részén, 300 öl villatelek, összes közművekkel eladó. Értekezés Arany János u. 4. szám, ügyvédi iroda. 92

Eladó állatok

Prima
zsirsertések, fiatalok egyenként is eladók. 140—160 kilósak. — Honvédtemető ucca 33. szám. 1990

Eladó
120 kilós zsirmalac Pesti ucca 29. sz. 33

Selyempines
fehér, olcsón eladó — Hatvan u. 1. I. III. 52 Benedik. 38

Eladó
9 hónapos nőstény vizsla kutya Ótmalom u. 2/b. 34

Egy darab
zsirsertés eladó — Honvéd u. 62. 65

Gazdasági eszközök

Egy cséplő,
1070-es eladó, vagy 48 colossal elcserélem. — Balaton ucca 49. 1963

Eladó
egy jókarban levő szekér, Kiss Áron ucca 14. Homokkert. 54

Sertés eladás

Mostanában rendkívül nagy a kereslet a hizott sertés iránt. Kevés a kínálat, kevés a hizottsertés, aminek oka nyilván a kivitelben keresendő. Jellemző, hogy *sokan jönnek fel a kiadóhivatalunkba azzal a kérdéssel, hogy a másnapi lapszám részére nem adott-e fel valaki hizott sertés eladásáról szóló apróhirdetést?* Nem egy esetben előfordul, hogy még a hirdetés megjelenése előtt elkél a jószág, de a hirdetés közlése után egészen bizonyosan.

A közönség rájött arra, hogy *apróhirdetés révén könnyebben, kényelmesebben szerezhet és adhat el sertést, mint akár a vásárban.* Egy apróhirdetés hétköznap negyven, vasárnapra hatvan fillérbe kerül és biztos eredménnyel jár. *Míg ha a vásárba kihajtja a sertést, akkor fél napját kell réveszteget, a sokféle vásárpénztári illetéket fizetni, a kihajtás esetleges költségeit viselni,* úgyhogy a költség sokszorosan tulhaladja azt az összeget, amibe egy apróhirdetés kerül. Az élet a legnagyobb tanítómester, így megtanítja a közönséget is, hogy miként intézheti el legkönnyebben dolgát.

A »Debreczen«-t tizezrek olvassák, az apróhirdetés eredményt hoz, *kényelmesen eladja az eladó állatjait, minden veszödség, különösebb kiadás és időveszteség nélkül.*

Ez a titka, hogy a sertések vétele és eladása mostanában jelentékeny mennyiségben apróhirdetés révén történik.

Amerikáner
esztergapadhoz 190 m/m-es jókarban eladó Jánosi 7. 12

Ford csövet
veszek, kutfurást, — javitást olcsón vállalok, Kiss kutfuró Jánosi 7. 1992

Hintó,
szekerek, ekék, vetőgép, lógerebiye, taliga, itató vályú, sertésvályuk, krumplifőző hengerek eladók az Apafai gazdaságban, a Hadházi úton, vasárnap reggeltől hétfő délig. 1964

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka k. kg.	1.20—1.30	Kappan kg.	1.00—1.10
Liba s. drb.	4.00—5.00	Tyúk, párja	4.50—6.00
Liba k. kg.	1.10—1.25	Jérce, párja	3.20—4.30
Kacsa s drb.	2.50—2.80	Csirke párja	2.20—3.00
Kacsa k. kg.	1.20—1.40	Tojás drb.	0.09—0.11

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.60—0.90	Lekvár kilója	0.95—1.—
Apró alma	0.32—0.40	Dió kilója	0.90—1.00
Birsalma kg.	1.20—1.30	Citrom drb.	0.06—0.10
Szőlő kilója	0.60—0.80	Naranes kg.	0.64—0.80

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma	0.16—20	Kalarábé drb.	0.02—.08
Fokhagyma	0.90—1.20	Petrezselyem	0.08—.10
Burgonya, rózsa kg.	0.16—0.20	Sárgarépa cs	0.07—0.08
vegyes	0.08—0.12	Bab, száraz kg.	.40—45
Fejeskáposzta	0.10—30	Czékla kg.	0.08—0.10
Kelkáposzta	0.03—0.08	Retek drb.	0.02—0.05
Savanyukáposzta kilója	0.24—0.26	Sóska cs.	0.04—0.08
Karfiol drb.	0.08—0.15	Torma kilója	0.14—040
		Vörös káposzta darabja	0.08—0.40

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg.	0.36	Rozs kenyér kilója	0.28
Félbarna kilója	0.32	Péksütemény drb.	0.05
Barna kenyér kg.	0.28		

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg.	0.34	Búzadara kilója	0.40
Búzaliszt 0-ás kg.	0.34	Rozsliszt kilója	0.24
Búzaliszt 2-ős kg.	0.32	Korpa kilója	0.14
Búzaliszt 4-es kg.	0.30		

Bakóczy László
ingatlanforgalmi irodája Werbőczy-u. 8. szám.

Telefon: 28-26. szám. (Saját ház).
Járásbíróság mellett.

Vasutasok, postások, villanygyárosok s mindenki, aki a nagyállomás. környékén akar házat venni, nézze meg a következő házakat:

Barcsai-telep legelső uccaja, Pöltenberg u. 6. sz. olvan kitünő karban levő négyszobás, s alápincézett, külön elkerített udvarral, még kettőszobás lakás, — hogy ilyen alkalmi vétel igazán ritkán van. Kérünk 6500.

Teleky ucca 44. sz. Tavaly épült, modern, háromszobás, turdőszobás, alápincézett lakás 8000.

Timár ucca 35., sokalakásos, jövedelmező ház, mint örökség olcsón, 15.000.

Mikepácsi út 23. sz. adómentes, kettőszobás lakás, fűszerüzlet, öt helyiségből álló darálómalom, elköltözés miatt hihetetlen olcsón 8000 pengő.

Szabó Kálmán u. 15., háromszobás úricsaládiház 8500.

Késes ucca 73. Erzsébet 43. két uccara nyiló, kocsmával, lakásokkal, biztos megélhetést jelent, 8000.

Monostorpályi út mellett, Hegyi Mihályné u. 56., még húsz évig adómentes, kettőszobás, szőlővel, gyümölcsössel 5500.

Tusnádi ucca 5. sz. homokkerti templom mellett, minden mellékhelyiséggel ellatott családiház, 4500.

Monostorpályi út 56. pékműhely, kemencével, egy hentesüzlettel, három lakással, 45.000

Oláh Károly ucca 51. négyrendbeli lakással 4500 P.

Kerekes Géza u. 42. Barcsai-telepen kettőszobás, bájos kis családiház, még 20 évig adómentes, 25 drb termő gyümölcsfával, szőlővel, 4000.

Kabar 9. kettőszobás adómentes, 3800.

Szávay Gyula 23. sz., két különálló lakással, 4000 P.

Monostorpályi út 70. kettőlakásos, 3500.

Oláh Károly ucca 22. háromlakásos, jókarban levő családiház, 3500 P.

Tegze u. 13. Monostorpályi út mellett adómentes szép családiház szőlővel, gyümölcsössel, kevés előleggel, részletre is, 3500.

Kerekes Géza ucca 24., kettőszobás kitünő épülettel, gyümölcsössel, kevés előleggel részletre is, 3500.

Rugonfalva 11., kétrendbeli lakással, mint örökség nagyon olcsón eladó, 3000.

Gróf Leiningen u. 17 egy szoba, konyhás lakással, szőlővel, gyümölcsössel 2000.

Szabó Kálmán u. 24. homokkerti templom mellett, sarok-telek, üzleti célra kitünő hely, közbejött okok miatt odaadjuk kettőezer pengőért.

Adásvétel ügyben saját érdekében keresse fel Bakóczyt. 94

Daráló
függőleges kövü és táresás, négyszemélyes talyiga eladó — Hajnal, Szotyori ucca 2. 1953

Földbérlet

Haszonbérbeadó
Elepen 166 katasztrális hold tanyás ingatlan, — 1936. október hó 1-től. Értekezés Arany János ucca 4. sz., ügyvédi iroda. 96

Tócóskertben
1625 négyszögöl bekerített kerti föld azonnalra kiadó, vagy eladó. Értekezés Arany János ucca 4. sz., ügyvédi iroda. 99

Gazdasági termények

Csutka,
törek, szalma, nagyobb mennyiségben, helybeni feletetésre eladó. Batthyány ucca 18. 88

Trágya
25 szekérrel eladó — Szolnoky vasüzlet — Piac u. 17. 15

Csövestengeri!
2 vagonnal, lófogu, egytételben eladó — Meszena ucca 13. 30

Eladó föld

Eladó
15 hold föld, Pac 3. sz. Értekezni lehet ugyanott. 42

Földek,
Ondódon 4 5 6 holdasok, Ebesen 7 holdas és egyéb nagyobbak el. adó, Balázs Andor ingatlanirodában, Piac u. 89. szám. 51

Eladó
7 és fél hold föld, Fancsika 45. szám. Értekezni lehet ugyanott. 13

Ondódon
húszholdas, Bellegelőn huszonöt holdas, — a Maeson húszholdas birtok eladó. Máté ingatlan iroda, rendőrpalotával szemben. 93

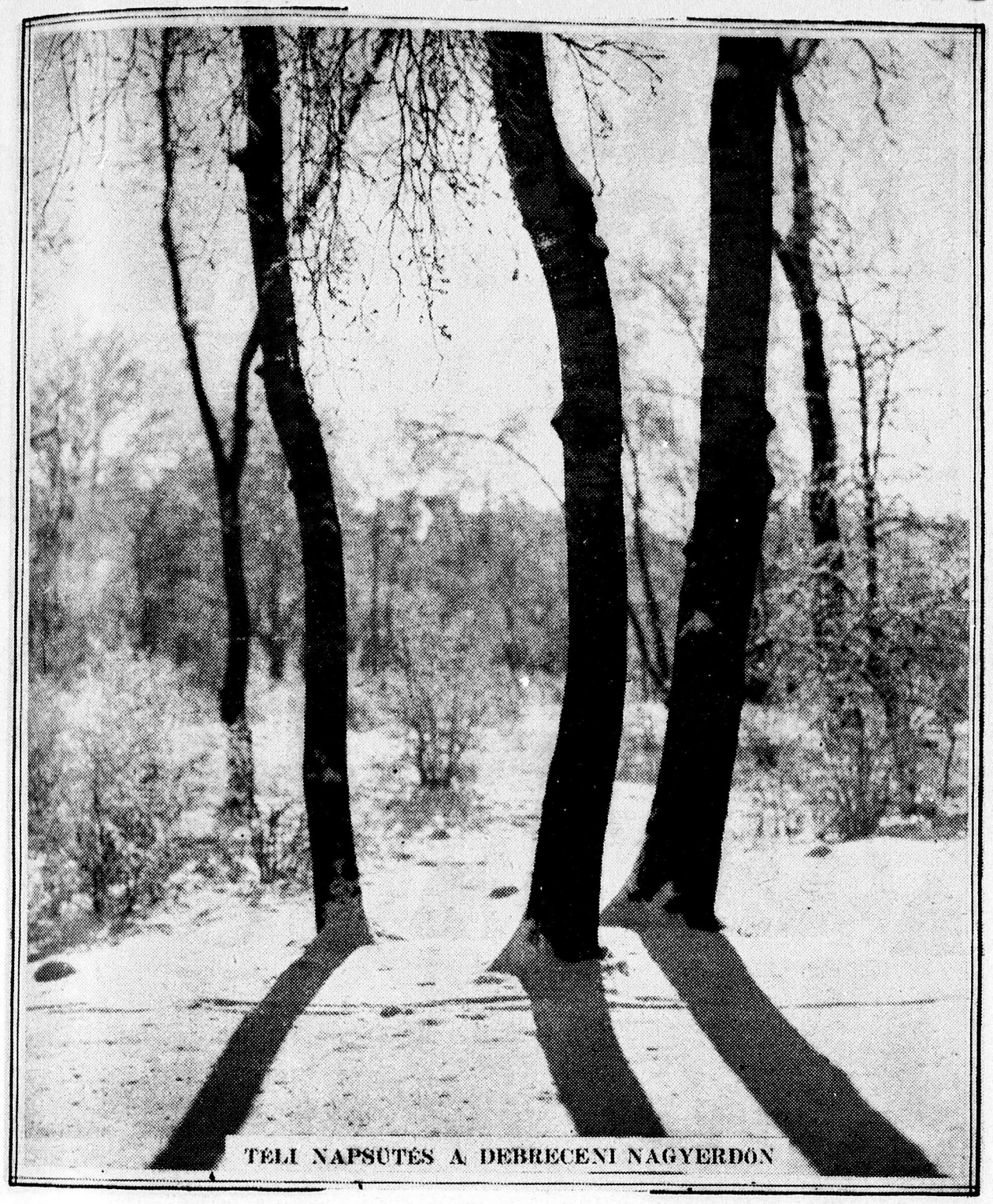
[redacted]

Felelős szerkesztő
PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.

XIII. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM. VASÁRNAP 1936 JANUÁR 19.

DEBRECZEN

Vasárnapi Képes Melléklete

TÉLI NAPSÜTÉS A DEBRECENI NAGYERDŐN

KÉPEK A REFORMÁTUS FŐGIMNÁZIUM CSOKONAI ESTÉLYÉRŐL

KÉPEK A REFORMÁTUS FŐGIMNÁZIUM CSOKONAI ESTÉLYÉRŐL

AZ IZRAELITA NŐEGYLET TEAESTÉLYE AZ ARANY BIKÁBAN

A CSOKONAI ESTÉLYEN TAPSOLNAK GRÓF TISZA JÓZSEF SZÍNMŰVÉNEK

JUHÁSZ NAGY SÁNDOR ELŐADÁST TART KOSSUTH EMLÉKBIZOTTSÁGOS TEREM

A CSOKONAI ESTÉLY SZÍNPADA

EGY ÖKÖR NÉZŐSÉG DRÓTSZÓRÓ

PILLANATFELVÉTEL A TÉGLAVETŐRŐL

PILLANATFELVÉTEL A TÉGLAVETŐRŐL

Százhetven évvel ezelőtt született Fazekas Mihály, a Ludas Matyi írója

Képek az életéből — Az Arkádiai-pör — Hogy születtek a Füvészkönyv növénynevei

Debreceni szempontból érdekes évforduló ez az év Fazekas Mihály, a Ludas Matyi híres szerzője nevével kapcsolatban. Január 6-án volt ugyanis 170. évfordulója a ma is olvasott költő születésének, egyben 131. esztendeje annak, hogy a Magyar Füvészkönyv megjelent és végül 100. éve annak, hogy versei első gyűjteményes kiadása napvilágot látott. Ebből az alkalomból nem érdektelen rövid képekben felvetíteni a múltból Debrecennek ezt a nagy szülöttjét és leszögezni, hogy alkotásai ma sem halványultak el az idők sodrában.

Fazekas Mihály 1766-ban született, de ő nemességét sohasem használta a Ludas Matyi gondolatkörében meltóan. Kollégiumi tanulmányait, ahol Hatvani professzor, a híres „magyar Faust" is tanította meg, abbahagyta és katona lett. Sokfelé harcolt és e közben kalandos életében komoly tapasztalatokat szerzett, melyek később életére döntő kihatással voltak.

A moldvai csatában lélekjelenléte megmentette a várost megszálló magyar csapatot a felkoncoltatástól. Ugyanitt szeretett bele egy szép oláh paraszt-leányba, akiről több költeményt is írt. Az 1796. évi francia hadjárat idején műveltsége kiszélesedett és egész gondolkozásában változás történt. Ezt megerősíti az a történet is, melyet egyik életírója feljegyzett. Egy francia városba való benyomulás alkalmával egy úri házban pihent meg a kétórás hadisarc összeszedése idejére. A könyvtárban egy érdekes könyvet talált, melynek olvasásába elmélyedt, s amikor a sarc ideje eltelt, a könyvet visszatette helyére, meghajtotta magát és kifelé indult. A ház ura e nemeslelkűségen elámulva, értékes zsebórát tukmált rá emlékül.

Ugyanez év végén, mint „nyugalomba lépett CS. K. Felhadnagy" visszatért Debrecenbe gazdálkodni. Csokonainak jó barátja volt, akivel „egy kancsó jankai mellett" elbeszélgetett. Verselni kezdett még fiatalabb éveiben s ma igen érdekesen hangzanak azok a sorok, melyeket első szerelméhez, az oláh Ruszándához írt:

Én is ha magyar nem volnék,
Érte nevem tenném,
Vagy halnék, vagy megbomolnék,
De Ruszandát elvenném.

Csokonai névnapjára így írt:

Nézd, druszám -
Bachus régi barátunk
Most hirdet jeles innepet. Vivát!

A debreceni közönség természetesen érdeklődve nézte helyiérdekű költőjét. Lírai költészetében nem mutatkozott meg zsenije és ezt ő maga is tuda, de rousseaui természet- és emberszeretete szárnyaló sorokban fejeződött ki.

Annál híresebb lett Ludas Matyijával. Bár verseit senkinek nem szerette megmutatni, ezt a művét mégis elküldte Kazinczynak, de a le-ütő bírálat miatt nem adta ki. Név nélkül másolták az emberek s annyira népszerű lett, hogy messze tájakra is eljutott, gr. Dessewffy Józsefhez épúgy, mint a legegyszerűbb emberekhez. Ekkor újból elővette művét, mint írja „neveletlen fiját" s „csak azért, hogy ha életben találi maradni, holtom után betsületesség gemre ne legyen, amint tudtam, körül nyalogattam" — írja egy levelében. Közben Bécsben kikerült a sajtó alól a mű és amikor ez Fazekashoz elkerült, mint írja, „azon lueskosan, mint 1804-ben a világra pottyant" egynéhány bába kézszennyével, mint egy nyeletlen furkó, értesítette a kiadó Kerekes Ferencet, hogy Matyi „az ő szülötte" s javított kiadást kért, mely meg is történ..

Ez a két kiadás lett az alapja a további kiadásoknak s népszerűségét mi sem bizonyítja jobban, — mint az, hogy 75 év alatt több mint 12 kiadást ért el. Az ország minden részében megjelent a ponyván, Debrecenben is egy szekely balladával egybefűzve... Kunyhó és palota egyformán ismerte és tízezrével terjedt a nép között. Szárnyas ige lett a bosszúfogadás:

Háromszor veri ezt kenden Ludas Matyi vissza!

Ez a költemény típusa a bosszúvágyó népnek, mert Matyiban közvetlenül az egész parasztságot jellemzi. „Meg lesz már meg lesz Döbrögi verve." Ez a demofil irányzat is egyik főoka volt népszerűségének. A mű célja a jobbágysors sorsán való javítás volt. Ez a törekvés régi idők óta végighúzódik az egész magyar világban, de amikor Fazekas ütötte meg ezt a hangot, merészségével egyedül állt az akkori magyar életben.

A Martinovics féle összeesküvés leleplezése és elfojtása után ugyanis vége szakadt minden addigi álmodozásnak és évekre elhallgatott minden szabad eszme hangoztatása. A jobbágysors sorsa iránt alig volt érdeklődés, reformokra senki sem mert gondolni. Ebben a lespedtségben Fazekas műve az első, mely bátor hangjával a jobbágysors sorsára tereli a figyelmet, mégpedig nem a panasz hangján, hanem a humoros külső alatt figyelmeztet, sőt lenyeget az elnyomottak bosszújával. Történeti értékét az adja meg ennek a műnek, hogy volt bátorsága ezekben az időkben a következményt, a tanulságot is levonni. Az első rend érdekében írta munkáját, nem a nemesség, hanem a zsarnokság ellen.

„Az Isten így bánik és bánjon valamennyi kegyetlen úrral."

Ez a sor fejezi ki leginkább Fazekas tendenciáját.

A Ludas Matyi sokáig az egyetlen kiáltás, mely az elnyomottak érdekében szól. Együtt érez a szenvedőkkel, jogosnak tartja a nép bosszúját és sok más előtt első, aki megérti és meglátja a nép sorsát.

Irodalmi működése azonban nem áll meg csak ezen a ponton. Heves vitákkal vesz részt az Arkádiai pörben. Mint ismeretes, Kazinczy egy sírfeliratot ajánlott Csokonai sírjára és e körül tört ki az áldáz tollharc. Kazinczy csak ennyit akart a nagy debreceni költő sírkövére vésetni a név, szü-

letési és halálozási adatokon kívül:

Árkádiában éltem én is.

A derék debrecenieknek azonban úgy tudták Fazekassal együtt, hogy Árkádiában jó legelők vannak, kivált szamarak számára és azt gondolták, hogy ezt a kifejezést Kazinczy ilyen vonatkozásban használja Csokonaira. Ez mérges harcot váltott ki s Kazinczynak nem sikerült meggyőzni ellenfeleit, hogy szerinte a felirat azt jelentette:

„Művész valék s boldogul éltem a művészi szép élet szférájában."

Emiatt a két ember halálosan elidegenedett egymástól.

Tudományos munkát is írt Fazekas, a híres Magyar Füvészkönyvet. — Ez a 600 lapos vaskos könyv korszakalkotó volt a botanika terén a maga idejében Magyarországon. A könyv összeállításában Földi János, a nagy természetbúvár irányelveit tartotta szemelőtt Diószegi Sámuellel együtt, akivel közösen készítette el ezt az annyira felbecsülhetetlen alkotást.

Abban az időben ez volt az első tudományosan megírt növénytan, mely rendet teremtett a növénynevek káoszában. Földi tanait követte a két búvár, aki kigyomlálni valónak tartotta például — hogy csak az érdekesebbekre mutassunk rá — az ilyen növényneveket, mint: Isten fája, lófarka, angyalfű, angyalrugta fű, — mint írta, azért, — „mert én bizonyosan elhiszem, hogy sem a kerubok az égben a gyökérrel nem élnek, sem a szeráfok amazt meg nem rugják". — Fazekasék sok új szót alkottak, főleg a nép nyelvéből és ezzel a magyar tudományos botanika megalapítói lettek.

Érdekes, hogy Fazekas a növények összegyűjtésénél felhasználta az egyszerű emberek segítségét is. Sokszor felszólította a környékbelieket, hogy hozanak magukkal a határban lévő fűfélékből, ha vásárra jönnek. Megtörtént, hogy egyszer olyan fűfajtát hoztak, hogy nem tudott rajta eligazodni és ezért megkérdezte a paraszt embert:

— Hogy hívják ez a füvet?

— Bizony, kérem, nem tudom, ha volna valami neve, csak úgy szádorog ez nálunk.

— Pompás — mondta Fazekas —, legyen hát a neve „szádorfű".

Igen sokszor megtörtént az is, hogy amikor nehezen ment valamely növény elnevezése, a konyháról behívott Diószeginé találta ki a legjobb neveket.

A könyvet Linné rendszerében állították össze, sokszor egyéni felfogással más osztályba sorozva egyes növényfajokat. A nagy gonddal összeállított művet azonban csak az utókor tudta értékelni, — annak ellenére, hogy Linnét felváltotta a természetes rendszer, míg íróinak csak csalódást szerzett.

Fazekas azonban mégis hitt a mű értékében és hogy eljöhet az idő, amikor ezt felismerik, mert így írt:

„...A sok esztendei terhes munkával készült Füvészkönyv hasonlónak látszik ahhoz az idő előtt született magzathoz, mely születése után meghalt. De mégis talán nem enyészett el ebben egészen az életerő, hanem csak elállott, és még felserkenhet."

Egyről-másról

A KITARTÁS HŐSI PÉLDÁJA.

Az angol közoktatásügyi miniszter kedves ajándékkal lepett meg egy tizennégyéves iskolásleányt, aki nyolc év óta egyetlen iskolanapot sem mulasztott, bár Warten falu, ahol az iskola van, öt kilométernyire fekszik apjának, egy erdésznek a házától. Nyolc év alatt ez a kislány tehát húszezer kilométert gyalogolt esőben, szélben, hóban, hogy az iskolát el ne mulassza és ezzel páratlan kitartásáról tett tanuságot.

»ATOM-ÁGYÚ.«

A newyorki Columbia-egyetemen felállították a világ legnagyobb »atom-ágyú«-ját, amellyel arany, ezüst, ólom és hasonló elemek atomjait fogják »bombázni«. A készülék legfontosabb része az 58 tonna súlyú elektromágnes, amely 15.000 Gauss-terjedelmű elektromágneses mezőt fejleszthet, vagyis 75.000-szer nagyobbat a föld elektromágneses mezejénél. Ebbe a mezőbe a Lawrence-féle »gyorsítókamra« protonokat és deuteronokat lövel húszmillió voltnak megfelelő erővel. Remélik, hogy ez irtózatos erő hatásának egyetlen elem atomja sem állhat ellen és hogy az ilymódon felbontott atomok olyan radióaktív erőket szabadítanak föl majd, amelyek a rádiumnál erősebbek és kevésbé költségesek és fontos szerepet fognak játszani a rákgyógyítás körül.

MENNYI FÖLDET VESZ EL A FÖLDMŰVELÉSTŐL A MODERN ÉLET?

Egy angol író kiszámította, hogy a modern fejlődés mekkora területet von el a földműveléstől. Az új autóutak eddig 600.000 acret vettek igénybe, 100.000 acret foglalnak el azok a gyalogjárók, amelyeket kis városok környékén az autóveszedelem miatt az országutak mellé kellett építeni, félmillió acret von a vasutak terjeszkedése. A legközelebbi öt évben a repülés fejlődése 100.000 acret igényel, a golfpályák kiterjedése 130.000 acret a városi sportpályák 150.000 acret foglalnak el s a közeljövőben 300 ezer acret kiterjedésű új játék- és sportpályák épülnek. A városok körüli parkok 140.000 acret vontak el, úgyhogy a fejlődés révén az angol mezőgazdaságtól közel három millió acre kiterjedésű földterületet vesznek el.

A FELESÉG JOGA A FÉRJ ZSEBÉBEN.

Nova Algernon, a brooklyni törvényszék bírája nagy, elvi fontosságú döntést hozott, amely szerint a feleségnek joga van a férj zsebeit átkutatni és az ott talált pénzt és értéktárgyakat magának megtartani. A bíró egyszersmind elutasított keresetével egy férjet, aki tőle különváltan élő nejével, békülési kísérletként, közös kirándulásra indult és a nő ez alkalommal férje zsebéből 500 dollár értékű bankjegyet tulajdonított el.

Hiszi az első szék és a másodikból egy

NOVELLA.

Irta: *Körner Gézáné.*

Nem kell messze menni, legközelebbi ismerősei körében mindenki fölfedezhet egy-egy kiváltságos lényt, ki a család »eszének« vagy a család »szemefényének« van előléptetve, sokszor minden igaz indok nélkül.

Mint első gyermeke szüleimnek, az utóbbi cégjelzést vallhattam magaménak, mert az elsőre különböző, — de mindenesetre rajtam kívül álló okok miatt, nem tarthattam igényt.

Mint ilyennek vállalnom kellett a szülői szeretet terheit s következményeként viselni voltam kénytelen a pedagógia összes modern vívmányait, melyet töltöttek ki, jobban mondva próbáltak ki és sajnos, csak évek multával fedezték föl iránta imunitásomat, amiért is utánam következő két nővérem hálájáét méltán kiérdemelhettem, mert hozzájuk ezen vívmányok már erősen csökkent ambicióval jutottak, miért is az apám — felelősséget elhárítóan — szókimondó magyarsággal hangoztatta: Beláttam, hogy nem sokra megyek nevelési rendszeremmel, hát utánuk vettem a gyeplőt!

Régi dolog, hogy a magával hozott természeten csiszolni kisebb-nagyobb sikert eredményezhet, de alapjában megváltoztatni lehetetlen azt, mint ahogy akácfától orchydeavirágzást nem kívánhatunk. Mondanom sem kell, hogy abban az időben az efféle beolthatatlan vad alanynak még nem »intellektuel« volt a gúnyneve.

Amikor még a belémhelyezett remények javában virultak — elemista koromban — egyszer azt kérdezte tőlem az apám: No, kis lányom, mit tanultatok az iskolában? Azt tanultuk Apuka, hogy a föld forog a nap körül.

— Hát aztán hiszitek ti ezt? — fűzte tovább maliciával a nagyjelentőségű kérdést.

— Hiszi az első szék és a másodikból egy — vágtam ki bátran a választ, melyet látható-lag megelégedetten vett tudomásul. Azontul szállóige lett a családban és minden labilis igazságra vonatkozott: Hiszi az első szék és a másodikból egy.

T. i régi rendszerü falusi iskolák és templomok padsorait »szék«-nek nevezték paraszt eszperantó nyelven s minthogy a kevés számú intelligencia nagyreményü sarjait ültették az első padsorokba, meglepő logika is rejlett válaszomban. Sajnos, ez a korán megnyilatkozott logika nem szegődött örök útitársamul.

Iskolán kívül, odahaza is gyötörtek a müveltség alapszabályaival, melyekhez az egyszer egy is tartozik összes kellékeivel, melynek rejtelmeire visszaemlékezve ma is s ent borzadályt tölt el s csak ne legyünk nagyképüek, számomra örök rejtelmek is maradnak.

Amikor a legegyszerübb számtani tételeknél kitünt teljes dilettantizmus, apám lemondóan legyintett és némi kis bünbudattal szivében, mintegy saját megnyugtatására, sürün emlegette: Nem fontos, nem kell erőltetni. Egy nőnek elég, ha annyi esze van, hogyha esik az eső, be tudjon állni az eresz alá.

Később a szigorúan őrzött titokról lehullt a hét pecsét s kiderült, hogy az apám eredetileg mérnöki pályára készült és pont a mathézis miatt csinált hátra arcot s tért át a jogra, bírói pályára. Megszerzett tehetséget másra háritni nem lehet és minél fejlettebb a tipus, annál kevesebb az utódja. A tehetség terméktelen — mondja a tudomány. Úgy látszik ennek fordítottja is fönnáll.

A zenével is volt egy kis baj. Zongorán a skálák etüdök iránt is kellő undorral viseltettem. Ha már muszáj, adjad Uram Istenem, de mentől hamarabb elvből kiindulva, egyenesen operetteket és magyar nótákat akartam játszani.

Miután fölfedezték, hogy tisztán csengő hangom és jó hallásom van, a családi vendégeket mélabús zsoltárokkal kellett szórakoztatnom. Talán innen leli magyarázatát, hogy tiszta hangom később még házi használatra is élvezhetetlenné vált, mindvégig rajta maradt a zsoltáros akcentus.

Mindezt betetézendő pedig »Freulein« kaptam, aki egyetlen szót se beszélt magyarul. Egyszóval a gyermekkor szépségeit nagyon kétségesnek találtam.

Egyedül akkor derült föl számomra a boldogság hajnala, mikor vendégség volt. Ez az ünnepi hangulat felelt meg az én lelki világomnak, mert akkor — habár kevés időre — megnyílt börtönöm, a gyermekszoba ajtaja és ideig óráig új tápot kapott csapongó fantáziám.

A kandallóban egymásrarakott hasábfák ontották a meleget. Az egymásbanyitott teremsorban a körégös, színes, csiszolt üvegrojtos lámpák lángjai megsokszorozódott fénnyel vetültek a földigérő tükrökben. A béke éveinek visszahozhatatlanul pazar pompájával terített, virágdíszes asztalon, minden földi jóval roskadásig rakott zsardinierek és szecesszsiós tortaépítmények között az ezüst kandeláberekben égő gyertyákat minden ajtónyilás, ruhasuhogás kisértetiesen meg-meglibbentette. A szobalány karesü lapáton parázsra szórt színes füstölőt hordott körül, melynek illata beszivódott a nehéz függönyökbe, szőnyegekbe.

Az anyám öltöző asztalánál utolsó simitásait végezte, nem ugyan az arcán, csak utolsó

divat szerint készült ruháján, hiszen akkor még a kozmetika csecsemőkorát élte s csak a fővárosban, ott is inkább művészkörökben dominált. Egy megelégedett, tükörbe vetett pillantás után benyitott a gyermekszobába, hol mi, a három csöppség egyforma sárga pillangómasnis ruhában szívdobogva vártuk a pillanatot, amikor szabad lesz az egybegyűlt vendégek közé belépni, akik miután megállapították, hogy melyikőnk kihez hasonlít, megkezdték a távollevők — társadalom által szabadalmazott — gyilkolását. Mi pedig a freulein vezénylete alatt a távozás hímes mezejére léptünk. Eltűnésünk nem okozott hiányt. A nap tovább forgott tengelye körül. Visszatérve a gyermekszobába, jogunk volt az egymásra vetett szolidaris pillantásokból kiolvasni a szabadság, egyenlőség, testvériségben idő előtt megrendült hitet. Sőt türelmetlen várakozással siettetni a vacsora végét és végül jogunk volt a torták méreteit a vendégek arányszámával aggodalmasan összehasonlítani és disztingválni a lelki szemeink előtt megjelenő sötét »miérteket« és vészes »háthákat«. Egyelőre azonban reményteljes momentumok hijjával csupán zürös hangfoszlányok jutottak el hozzánk.

Az apám, aki jól szituált vagyona után fölemelt fővel viselhette a függetlenség luxusát, eszmeileg pedig egy századdal előzte meg korát, méltán kiérdemelte a »különc« címet, sőt igyekezet is megfelelni annak. Meglehetősen szabadgondolkozó és még szabadabb szájú volt. Azonban neki elnézték, sőt tőle mindent »eredetinek« találtak. A társaság kedvence volt, kényeztették. Különösen a női nem számára volt nélkülözhetetlen hódolatával és színes, változatos bókjaival. Asszociációként a bókról jut eszembe, hogy később mint serdülő lányokat kissé vérteztetni akart az élet viharai ellen, amikor alkalomadtán, mintegy spontán megnyilatkozást, könnyedén odavetette: A férfiaknak nem kell minden szavát komolyan venni, sokszor csak udvariasságból bókolnak! Tudjuk apuka, hogy nem igaz, de még úgy is olyan jól esik — szólalt meg bennünk ősanyánk Éva.

Visszatérve a vendégek kiszűrődő zürhangjaira, olykor kihallatszott a gyermekszobába, hogy apám általános derű között epizódokat mesél rólunk: Fölsikolt álmából első elemista kis lányom: Apuka, apuka, tessék meggyújtani a gyertyát, félek, itt áll a nagy i betű az ágyamnál! Buktasd fel — szólltam rá —, de azért meggyujtottam a gyertyát.

Később intézetben próbálták a fegyelmet sajátommá tenni, majdnem nullával egyenlő eredménnyel.

Majd a semmi pénzen meg nem vásárolható, férjhezmenéshez nélkülözhetetlen »jó háziasszony« előkelő címét óhajtották elősziteni a szakácsné nem kis bosszúságára. Naponta bolyonganom kellett az inyencmesterég labirintjében, holott akkor már belépőjegyem volt a szerelem virágos kertjébe, melyet a pedagógia modern vívmányai nélkül is pompásan elsajátítottam és kellemesebbnek találtam minden számtani föladványnál, konyhaművészetnéál. Persze, az akkori ideális világszemléletemhez nem férhetett hozzá olyan nemtelen gondolat, hogy a kettő, már t. i. a szerelem és konyhaművészet, elválaszthatatlan okozati összefüggésben vannak egymással a »tarsd jól a bestiát« című közmondás kapcsán.

Hiába próbáltam a szentírás szavai szerint a vasárnapot kivételnek tekinteni s szépen felöltözve az ablakban fogadni a »fensterlizö« Romeo hódolatát, hiába próbáltam ábrándozni az olasz virágokhoz csatolt szerelmes versekről, — melyeknek akkoriban messze mögötte maradhatott Shakespeare, Goethe összes zöngeménye —, mert anyám vállamat érintő keze és ellentmondást nem tűrő vezényszava zökkentettek a valóságba: Kisasszony, tessék köténynyt kötni, méltóztassék kifáradni a konyhába, a kötelesség hívja!

Dacosan vedlettem hímes pillangóból szürke hernyóvá és búbánatosan kavartam a citrom koch nyers masszáját, sűrűn hullatva bele világfájdlamas könnyeket és a rajtam elkövetett, meg nem torolható sérelemért mázsás sóhajokat küldtem az egek urához: Muljék el tőlem a keserű pohár! Különféle fenyegető gondolatok komorlottak homlokom köré, melyek közül a legsötétebbek egyike mélyen bevésődött emélkembe s körülbelül ilyenforma kifejezésre jutott: Csak egyszer legyek felnőtt, a magam asszonya, tudom Istenem, hogy a citromkochot és társait csak enni fogom, mert az élet csak úgy ér valamit, ha örökös lakodalom.

Pedig az igazi tortura csak ezután kezdődött. A szakácsné hetenként egésznapi kimenőt kapott s olyankor az összes felelősség a nyakamba szakadt. A család őseitől örökölt jó gyomrát megpróbáltatásnak tettem ki, amidőn leraktam alapköveit a főzési tudománynak és sohasem tapasztalt leleményességgel kreáltam egyes fölismerhetetlenségig elrontott ételekből valami egészen »egyénit«.

Egyszóval minden reális dologgal hadilábon álltam. Álmaimnak éltem. Órákig el tudtam sötét szobában az ablaknál a csillagok útját figyelni s fantáziámban kiteljesedett képeket mesévé tömöríteni. Kiterjedt korrespondenciámnak szívesen tettem eleget, sőt elismert stilusom miatt barátnőim szerelmi levelezéseinek lebonyolítására is vállalkoztam. Olykor naplóba jegyeztem a számomra jelentősebb eseményeket, nem sejtve, hogy mindezek magvai egy bennem szunnyadó adottságnak, hajlamnak, melyek gyökeret verve a szerkesztőségek asztalán burjánzanak kipusztíthatatlanul tovább s melynek létjogosultságát »senki se próféta saját hazájában« címen a legközelebbi ismerősök kétlik leginkább. Nem is beszélve a család tagjairól, kik a multakon okulva, rezignáltan legyintenek s a régi kedves szállóigét aplikálják: Hiszi az első szék és a másodikból egy.

FOTO

Rovatvezető ASZMANN FERENC.

CSENDÉLET.

Künn végeláthatatlan boru, a felhőzet egyöntetü szürke, hasadék, ahol átszürődhetne egy kis napsugár, sehol sincs, változatosságot csak az eső erősödő, vagy gyengülő szitálása jelent. Vigasztalanul elázott a tervezett fotósétánk.

Lemezeimet rendezgettem, mikor belépett barátom, a fanatikus. Minden szava csupa szemrehányás:

— Na terád szépen lehet számítani! Várhattalak!

— Ugyan kérlek, ilyen időben kár minden lemezért. Engem annyira lehangolt, hogy még csendéletezni sincs kedvem.

— De válogatós lettél, — forgatja szavait epébe, — nem is tudtam, hogy a csendélethez különös hangulat kell.

— Hát szerinted mi kell?

— Na hallod! Virág és váza, könyv és szemüveg, gyümölcs és tál, csésze és tea, üveg és víz, rajzszeg és eldobott mozijegy, vagy ki tudná felsorolni mindazt, amit már lefényképeztek csendéletnek?! Mondd csak kérlek, te nem jársz kiállításokra?

— Járok én. Sőt néha magam is fényképezek csendéletet. A csendélet a legegyszerübb része a képszerű fotografálásnak, mégis igazán kiválót nehéz benne produkálni. Könnyű egy kacagó gyermekről kedves képet készíteni, de próbáld meg egy birsalmával. Bizony a kiállítások csendéleteinek 90 százaléka üres technikai szólam minden invenció nélkül.

Mesebeszéd, — vág közbe barátom, — csak nem akarod bebeszélni nekem, hogyha jó kedved van, szebben rajzolja ki objektíved a tányér befőttet! Nézd, az a csendélet türelmes, ha nem sikerül első felvételre, sikerül másodikra, vagy hatodikra. Ez mozgás ábrázolásnál igen körülményes volna.

— Pedig ott is így van. Hányszor ismételünk felvételeket — ha lehet és hány témáról mondunk le, mert nem lehet. Végeredményben sokat nem korrigálunk az ismétléssel, legfeljebb az expozicionk lesz helyes, vagy a beállítás javul, de az elgondolás, az lényeg, az marad. Nézd, ha nagyon boncolgatjuk a csendéletet, két főtényezőt találunk: ötlet és technika. Az előbbi, a nehezebb feladat. Sok millió csendélet készült már, nehéz újat készíteni. Sőt ha csupán ujszerübb feldolgozásra törekszünk valamely jól bevált témánál, még ahhoz is igen ötletes rendezés kell. Nem nagyzolok. Igenis rendezés! Kevéssel sokat mondani, a kifejezés módot úgy megválasztani, hogy művészetet vigyünk az eszközökön keresztül fotografiánkba, — nem gyerekjáték. Ha nem kellene hozzá invenció, úgy minden egyforma géppel, minden egyforma tárgyról mindenki egyformán jó képet készíthetne. Ez pedig lehetetlenség!

— Miért?

— Mert ahányan vagyunk, mind más és máskép képzeljük el a szépet. Szabályszerü

rouge

rivoire

Diszkrét szineivel, tartósságával, különleges fényhatásával, egy új és eddig ismeretlen raffináltságú kozmetikummal ajándékozza meg Önt Asszonyom:

ez az ajkrouge

rivoire

Gyönyörű szinek, rendkívül tartósság, utánozhatatlan fényhatás

rivoire

az igazi lakkrouge

Kérje minden szaküzletben vagy a magyarországi forgalombahozó Dr HOLCZER ILLATSZERTÁRÁBAN, TERÉZ-KÖRUT 8.

...igen kevés van a kompozicióban, ami iskola-sablont adna s így még a kiindulás sem visel bizonyos jól szabott uniformist. Egy indirekt szabály mégis van: kerüljük a mesterkéltséget.

— És mik a speciális technikai követelmények?

— Technikai kérdésben a szakvélemény nem ismer pardont! Van idő a beállításra, tehát legyen a kép — ahol kell éles. Al-, vagy túlezpozicióról Isten meuts! A legmélyebb árnyék és legmagasabb fény is tisztán mutassa részleteit, no és ami a legfontosabb, elsősorban jön az anyagszerüség!

— Miért elsősorban?

— Megmagyarázom egy példával. Bemutatok egy rossz képet. Címe: »Uzsonna.« Alap: damaszt abrosz (a képen gipszfehér), rajta üveg tányér (helyenkint nem látszik át) benne cseresznye (szurok fekete). Ugye szép?

— Brrr!

— Komoly eredményt csak komoly munkával lehet elérni. A rossz kép nem csak felesleges pénzkidobás, hanem kedvünket is veszi. Jobb tehát előbb gondolkozni és csak azután exponálni. A csendélet türelmes, nem ragaszkodik pillanatfelvételihez, szereti az oldalvilágitást, vagy ellenfényhez közeledő 30—60 fok alatt érkező sugarakat és kimondottan használ neki a derítés (fehér karton lappal visszavert fény). Ami pedig az előhívást illeti: csakis lágyan dolgozó hívó jöhet számitásba.

— Szervusz öregem, Te csak rendezd nyugodtan lemezeidet, én megyek haza, csendéletet fotografálni!

PÁLYAZATI SZELVÉNY

Részt veszek a „Debreczen" fényképpályázatán tuloldali
című képemmel.

Név:

Lakás:

Rendelőben

Irta: VERESSNÉ, FŐZŐ ERZSÉBET.

A mentőautó szirénája alighogy elhangzott a belklinika lépcsőzete előtt, azonnal két erősizmú szolga jelent meg a hordággyal, hogy az újonnan hozott beteget felszállítsák a kórterembe.

De az ajtóban megjelent beteg asszony, Tömösváry László OTI főtisztviselő felesége, egy kézmozdulatával visszautasította a felajánlott segítséget. Férjének és háziorvosuknak segítségével, bár roskadozó lábakkal bejutott a rendelő szobába. De itt annyira rosszul érezte magát, hogy le kellett feküdnie a pamlagra.

Egy villanygomb nyomásra gyorsan lesietett Kollonay tanársegéd, hogy a beteget felvéve, elhelyezhesse.

Amint a rendelőbe nyitott mindjárt tisztában volt a helyzet komolyságával.

A háziorvossal váltott pár szó után megvizsgálta a beteget, komoly, sötét nézéséből a férj megértette a legkétségbeejtőbb helyzetét és megragadta a tanársegéd-orvos kezét.

— Ön, tanársegéd úr, nős ember?

A tanársegéd szóttanul kutatta, kereste a kérdés okát, — majd kis idő mulva felelte, mialatt folyton figyelte a beteg pulzusát — völegény vagyok.

— Akkor megtud engem érteni, tanársegéd úr, hogy mit jelentene elveszteni azt, aki nekünk mindenünk és elcsuklott a hangja.

Az orvos intézkedésére az I. emeleti 6-os számú külön szobában helyezték el a szenvedő beteget.

A hófehér csipkés ágyban, világos kék selyem hálóingben, égszínkék selyem paplannal letakarva eszméletlen állapotban feküdt a láztól kipirult arccal a gyönyörű arcú nő.

Betegágya úgy nézett ki, mintha az égnek a májusi verőfényes égnek egy darabkáját lopták volna le, a napnak egy maréknyi fénycsóvájával, mert szőke haja a ráesett napfénytől, oly tündöklően ragyogta vissza a napnak sugarait.

— Sógornőm állandóan mellette lesz, hogy a legodaadóbb ápolást megkaphassa drága, jó feleségem.

— Csak azért? — szólt az orvos, hogy az ápolásban hiányt ne érezzen a nagyságos asszony —, úgy felesleges volna annyi áldozatot hozni, mert annyira lelkiismeretes, szinte önfeláldozással biró ápolónőink vannak — és itt hálás tekintetét fordította a jéglömlővel megérkezett Anna nővér felé.

— Igaz, hogy a láz túlmagas, a 40 foknál mozog, az érverés kihagyásos, szive is meglehetős gyenge, ezt mutatja a ziláló lélegzete is.

— Operálásról a jelenben szó sem lehet, talán a jéglömlőkkel . . . Isten után . . . sikerül megmenteni. A vakbél még nincs elgennyesedve, így reméljük a legjobbakat.

— Órájára tekintve, — hivatalba kell mennem — délután bejövök.

— Évimet hozd be — szólott csöndesen a beteg.

— Pár pere mulva látomásai voltak, folyton a kislányát féltette, hogy a part széléről belevágódik a vízbe. Majd összefüggéstelen szavakat mormolt és kifáradtan álomba merült.

Az Anna nővér szemében könny csillant meg a nagy szenvedés láttán. — nem tudta megérteni e nagyfokú ellágyulást, hiszen annyi súlyos és nehéz betegágynál őrködött, virrasztott. De talán egysem tudta ennyire elérzékenyíteni, mint ez a gyönyörü szép fiatalasszony betegsége.

Kollonay tanársegéd szinte életfeladatának tekintette a beteg megmentését, — hiába összponosította minden tudományát, a baj olyan makacs volt, hogy a konzilium dacára tanácstalanul állottak a betegágy körül.

A kis Évi ibolyacsokorral kedveskedett az édesanyának, aki, mikor meglátta gyermekét, énjének hasonmását, — annyira felizgatta magát, hogy az orvos megtiltotta a mindennapi látogatást, legalább addig, míg a krizisen átesik.

— Mondja, kedves tanársegéd úr, van valami re-

ményük a gyógyulásra, — vettek már észre valami kicsi javulást a feleségemnél ?

A sógornőm dicsekedett, hogy az este foghagymás pecsenyét evett Mária, — pedig úgy tudom, neki csakis folyadékokat szabad enni . . .

— Megette ? . . . Jól esett neki ? . . .

— Igen ! Azt mondta sógornőm.

— De mondja csak, tanársegéd úr, talán csak nem azért kapta, mert . . . mert . . . hogy neki már úgyis mindegy . . .

— Kedves uram ! A baj nagyon is komoly, mert amitől féltünk, bekövetkezett, a vakbél mellé hashártyagyulladás is társult. De nem szabad szólni semmit a legközelebbi hozzátartozóinak erről. — Ön férfi, komoly ember, — nehogy a beteg valamit is sejtsen.

Az erőltetett mosollyal arcán alig tudott a beteg ágyához lépni.

— Éppen most beszéltem az orvos úrral, — gyönyörűen gyógyulsz, kisanyám — és egy forró csókot lehelt annak izzó homlokára.

— Úgy érzem én is, kisapám, hogy meggyógyulok. Csak már ez a láz ne gyötörne. Rémes álmaim vannak.

— Ne izgasson az álom, fő az, hogy álom és nem valóság.

Az orvos e túl lelkiismeretességét maga sem tudta mire magyarázni. A beteg kötötte volna le annyira, hogy még a szabad idejét is benn a klinikán, a 6-os számú szobában töltötte Hogy megtudta kedvencének k edvestrivgáafgeák 1 oalgöagafafcs ibolyacsokorról gondoskodott. — Sándor, a hűséges szolga nem feledte volna el a világ minden kincséért áthágni a parancsot.

Rendesen a korai órákban csempészte be a beteg ágya mellett levő éjjeliszekrényen levő vázába.

A női osztály betegei kutattak, érdeklődtek, sőt a lábadozó betegek utána is lestek a szép, a közös ideál után. Rájöttek, hogy a 6-os lakója valami eszményi nő lehet, aki úgy magához tudja bilincselni ezt a minden tekintetben kifogástalan, finomlelkű komoly férfit.

Voltak, kikben az irígység még kételkedő érzéseket is támasztott. A női hiúság még a betegszobában sem szunnyadt el.

A rendelőszoba íróasztalán már két finom női írású levél pihent felbontatlan

Máskor azt a kis lelkiismereti furdalást is elszenvedte, mit szemrehányással okozott magának, ha a menyasszonya levelének áldozott néhány percet. Mert a levél szentebb volt előtte mindennél.

Most is, hogy felismerte a metszett betűket, odébb tette, — majd este, amikor hosszú levélben fog beszámolni mindenről, — fogja elolvasni.

— Most a 6-os számú szoba csengője zavarta meg ideges perceit, — villámgyorsan rohant a beteg ágyához.

— Úgylátszik, közeleg a krizis.

— Anna nővér, szóljon be a telefonba, hívja fel a nagyságos asszony férjét, hogy lehetőleg ma délután ne zavarja a beteget, — mondja meg, hogy mihelyt átesik a krízisen, azonnal értesítjük ; — nyugtassa meg a szegény embert.

— Doktor úr bízik ? . .

— Igen, — a jó Istenben . . .

Anna nővér lesietett a telefonhoz, onnan pedig a városba, dolgát végezni.

Az orvos odaült a betegágyhoz, a sápadt, fehér kis kezet tenyerébe fogta és lélekzetét is visszafojtva leste a beteg mozdulatát.

Így ülve a nagy csendességben a madárcsicsergéstől hangos kis szobában, mely tele volt az ibolya illatától. Mámoros lelkével várta a kedves pillanatot, hogy a beteg mandulamelszésű ibolya szemei összetalálkozzanak az övével.

— Lacim, édes ! Itt vagy mellettem ? . . . Ugy-e nem hagysz meghalni ? Ugy-e, még nekem élni kell ? — És tekintetét az orvos felé fordította. — Nem ismerte meg. Beállott a krízis.

Az orvos agyán egy mentőgondolat cikázott át, nem akarta megzavarni a beteg lelkivilágát.

— Lágy hangon válaszolt a beteg szavaira : Igen drágám, itt vagyok, itt virrasztok betegágyadnál, mert te vagy nekem a legdrágább kincsem, te, akit egész szívemmel, egész lelkemmel szeretlek, te érted még az életem is feláldoznám. És csókokkal halmozta el a kicsi fáradt kezet.

A forró csókok erőt adtak a beteg lelkének, kihúzta kezét a férfi kezéből, hogy vállára emelje, de a kéz vissza hanyatlott a selyem takaróra.

Az orvos megértette gondolatát és az újra emelgető kéz alá hajtotta fejét.

Az ujjak hullámos haján megpihentek, majd gyöngéd nyomással ajkához vonta a símogató fejet és egy forró csókban átesett a krízisen.

Az áhitat e csodás percét a misztikus homályú szobában szerette volna megállítani az orvos, — szinte remegett az édes hapi-end boldogsága alatt s egy önkívüli pillanatban úgy magához szorította a beteget, hogy az eszméletére tért

Nagy kérdő szemeit az orvos szemére szögezte.

— Mondja, doktor úr, az uram nincs itt ? — Hova lett ?

(Folyt. köv.)

Kinyilatkoztatás itt minden

Irta: DÁVIDHÁZY IMRE.

Minden reggel temetőn megyek keresztül a „munkahelyemre".

Meglehetős hosszú úton sírok mellett.

S a fejfák, keresztek, hantok, sírkövek a Halál gondolatához kényszerítenek.

„Gondolj a Halálra" — susogják lábaim alatt a sárgult levelek, a fekete fejfák, mint hatalmas fekete tőrök a szemeimen keresztül agyamba hatolnak. S csendes gyászmelódiákat pendítenek meg.

Ma még itt vagyok a sárguló falevelek közt, még csupa szenvedés, csupa vágy, öröm és gomolygó gondolat vagyok, de holnap nem leszek-e már felravatozva. Nem leszek-e holnap egy elromlott maschina, amiben a bomlás és építés egyensúlyban levő folyamata megszünt, ahol a bomlás lett egyeduralkodó.

Holnap nem leszek-e abban a nagy, tátongó, színes ablakú teremben egy kis leütött egérke, akit körül állanak és pálmák vesznek körül. Holnap nem tőlem fognak irtózni az élők ?

Ezeket gondolom, míg megyek.

Aztán megered az eső. . . és esik, esik, esik fáradhatatlanul.

Az eső halk csepegése tovább viszi gondolatomat.

Ni, — mintha esőcseppek volnának, amiben a nap életet árasztó sugara megtörik s mi lullunk alá, alig eszméltünk létezésünk valóságára.

Igen, a napsugár, a természet rejtett, mégis sokszor felcsillanó intellektusa — isteni szellem törik

meg minden koponya falán s az agyvelő prizmája bontja szét e fényt szivárványszínekre. Csodás színszóródás, csodálatos szivárvány.

A szivárvány eltűnik, az emberi agyműködés is. A lélek is tünemény, amiben csak pár percig gyönyörködhetünk, tünemény, amiről csak a könyvek adnak maradó rossz fotografiát. A természet mindig pótolja a lehullott lombot, a mult megöregedett szellemeit. A természet intellektusa bőkezűen ontja magából az új, csodás formákat és lehetőségeket. A leesett cseppek ragyogását újak veszik át. Ime, az a csepp Confucius... ez Jézus, ott Newton, emitt Leibnitz: ott Goete, emitt Madách: ott Dosztojevszkij, itt Freud és folyton záporzik a kinyilatkoztatás.

Kinyilatkoztatás?

Igen.

Mert nemcsak Jézusban ismerhette meg Isten magát, hanem tebenned is, szenvedő szívű szomorú barátom, tebenned is nemes ember, mikor jót teszel, mikor mélyről buggyan fel belőled a szó, — mikor a tökéletesség felé egy lépést teszel. — Az isteni értelem és szépség nyilatkozik meg a búzavirágban, a kis ibolyában, erdők lombjában, zúzmarás ligetben, kicsiny kis kristályban.

Kinyilatkoztatás itt minden.

Ezért e földön csak alázatos lélekkel és mély áhítattal járhatunk.

Társasági utmutató

Szerkeszti: **Vattay Margit**, tánctanárnő.

Szépen és jól táncolni művészet, a helyes kéztartás szintén a művészetek közzé tartozik, --tartozna, ha a táncosok erre egy kis súlyt is helyeznének. A helyes kéztartás nemcsak fontos a táncnál, hanem elengedhetetlen a táncnál. A modern tánc nem abból áll, hogy jól tudjon táncolni, esetleg szépen is, — ellenben a kéztartásra nem ügyelnek. Minden intés, figyelmeztetés dacára, nevetségig viszik a helytelen kéztartást. Némelyek a táncosnő kezét csuklóban fogják meg, ezáltal a hölgy keze vagy lefelecsüng, vagy égnek mered. — Látni is illúziórontó. Legtöbben a táncosnő kezét megmarkolják, hogy helyesen fejezzem ki ezen helytelenséget.

Figyelmeztetésemre azt a választ adják a táncosok, hogy a kellemetlen kézizzadás miatt szokták meg ezeket a kéztartásokat; erre egy a válasz: ha együtt táncolnak és megfogják egymás kezét, akkor már a táncosnő kezét helyesen is tarthatják. A helyes kéztartásnál a táncos balkezével könnyedén megfogja a táncosnő jobbkezének ujjait, — miáltal a táncosnő keze kerül a táncos keze fölé.

Divatba kell hozni ismét a kesztyű viselését, úgy, mint régen volt, természetesen, nemcsak a bálitermekben, hanem minden táncösszejöveteleken is. Igy sokkal kellemesebb lenne a táncolás. Egy jó szellemes ötlettel bizonyára akad, ki találékonyságával egy küön tánc kesztyűt hoz divatba és akkor mindenki kesztyűben fog táncolni. Ugy, mint most, helytelen kéztartással.

Azonkívül a helyes kéztartáshoz tartozik még a váll és a könyök helyesen-tartása. — A könyököt és kézfejet mindig vállmagasságig kell tartani, azokat a zene ritmusára lóbálni vagy mozgatni, tolni, húzni, mindenféle mozgatási lehetőséget produkálni, táncközben nagy szépséghiba.

Tánc közben a fejeket összedugni nagy illetlenség; főleg ilyen barátságosnak lenni szabad?

Ezen illendőség szabályait sokan negyvennyolcas eszmének mondják és egy kézlegyintéssel elintézik, megmosolyogják prédikációinkat, hogy azután tovább üzhessék mégjobban a modernség jelszava alatt a jampecek — kiváltságaikat. Mert ezen furesa és csúnya szokások elterjesztése nem a meghitt kedves családok fészkeiből indult hódító útjára, — azelőtt micisapkában és piros sállal a nyakukban szaladgáltak, akik a modernséget félreértve, annak megcsúfolásának hirdetői. Sajnos, az ifjúság észnélkül rohan minden ilyen új slágerek után és valósággal ők lesznek nemcsak az utánzói, hanem még jobban terjesztői is.

Nem kell a szmokingba bujtatott jampecek utánzói lenni, mert nemcsak nyelvében él a nemzet, hanem cselekedeteiben is.

NINCS TÖBBÉ »BUTA TEHÉN«.

A tehenek szellemi képességei tekintetében érdekes eredményre jutott két amerikai tudós. Megállapították, hogy a tehén szellemi fogékonysága semmivel sem korlátozottabb, mint pl. a lóé, megtartási képessége viszont sokszorosan felülmulja azt. Az eldugott elesést hamarább megtalálják, mint a lovak, de nem merik megenni, mert idegen helyen fekszik. A kísérletek során bebizonyosodott az is, hogy minél több tejet ad egy tehén, annál okosabbak. — Rendkívül szerények azonban ezek az állatok, félénkek és határozatlanok, ezért kis töredékét sem hasznosítják képességeiknek. Kutatásaik tanulságát abban szögezi le a két tudós, hogy mindenesetre igazságtalanság butának nevezni egy tehenet...

LÁNYOK CSEVEGNEK

— Képzeld, Ibolykám a bálon megismerkedtem egy daliás férfival, akit férjül szemeltem ki, de a végén kiderült, hogy a férfi már nős.

— Szóval csakugyan »férjet fogott.«

JOGOS FELHÁBORODÁS

— Aljas csaló! A tízdolláros, amit tegnap Öntől kaptam, hamis.

— Mutassa!

— Sajnos, nem tudom megmutatni, mert már kiadtam

Asszonyoknak

Lemondás

a leggyakrabban előforduló erénye a ma asszonyainak, igen jól jegyezte meg Asszonyom, valóban a lemondás úgy hozzátartozik az ember életéhez, mint pótolhatatlan levegő. Akárhova nézünk, akárhova fordulunk, mindenütt azt látjuk, azt tapasztaljuk, hogy valóban csak a lemondás, visszahúzódás, a küzdelmesen visszavonult életek vergődnek sok-sok tépelődés között. S éppen azért hányan és hányan sóhajtanak fel keserűségükben, hogy miért éppen én, miért éppen mi, miért éppen az én családomnak kell a mai lehetetlen gazdasági állapotok között csak áldozatot hozni, s mindig csak áldozatosan lemondani. Mert nagyon sokan vannak, akik lemondásukban és nélkülöző hétköznapjaikban ezen tépelődnek, ezen gondolkodnak és keserítik még jobban önmaguk és hozzátartozójuk életét. Miért én, miért éppen mi, — sikong belőlük a panasz még akkor is, mikor némán és mártiros megadással hallgatagon tűrnek. És higyje el, Asszonyom, hogy ezek a sikongatók, a némán is panaszoknak szenvednek legtöbbet ebben a cudar életben. Mert segíteni amúgy sem tudnak magukon, panaszos szavuk nem használ, ellenben a keserűség annál keserűbb, a nyomorúság annál elviselhetetlenebb, minél többet gondolunk rá s minél hangosabban emlegetik. Higyje el, Asszonyom, hogy az a férj, aki nehéz munkájából arra megy haza, hogy élete párja még csak fokozza testi fáradtságát azzal, hogy kezdi, végzi saját nyomorúságuknak emlegetését, nem talál igazi otthonra és nem csoda, hogy előbb-utóbb elmenekül a siralomházzá degredálódott otthonból. Hiszen amúgy is égeti a lelkét a nincstelenségnek és az örök lemondásnak tudata, miért kell azt lépten-gyomon a fejéhez és lelkéhez vágni. Segítene ő, ha tudna, ha rajta állana, hiszen azt szeretné, ha az ő családja, háza népe lenne a legboldogabb család a földön. Nem rajta áll, hogy a nyomorúságos fizetések és a jövedelmek nem engedig a legszükségesebbek megszerzését, ha a mai élet küzdelme még a legminimálisabb követelményeket is megvonja tőlük. Ezek a férfiak is vannak olyan mártírok, mint a lemondásban őszülő anyák, s bizony ilyen esetekben inkább kellene arra az álláspontra helyezkedni, hogy kevéssel próbál vigasztalást hinteni éppen az erősebb lelkű asszony, s arra gondol, hogy hányan és hányan vannak, akik nem csak lemondanak, de a végső kétségbeesésben vergődnek embertelen nyomor kellős közepén. Asszonyom, a lemondó anyák, s a lemondásban vénülő asszonyok áldozata mindig megtalálja az utat arra, hogy szegénységében és szükségében is gazdaggá, elviselhetővé, itt-ott szépppé tehessék az életet, legalább azoknak a számára, akik velük együtt érzik a lemondás és nincstelenség keserves terhét.

(sz. r. i.)

Szandál és sportcipő

Igen ritka eset, hogy a cipők divatjában egyik szezonról a másikra lényegesebb változás álljon elő. A háborúelőtti tűhegyes kínzószerszám lassan kopott-kerekedett a szélesorrú, észszerű, mai cipőtipusig. A térdig befűzött, esizmára emlékeztető magascipő, addig vesztett szárából, amígcsak a kivágott cipő ki nem szorította teljesen a használatból. — Annál meglepőbb, hogy az idén máról-holnapra teljesen új, teljesen más cipőket látunk és ennek az új divatnak az elindítóját is ismerjük a párisi Bunting mester személyében.

Első pillanatra azokra az úgynevezett piskótacipőre emlékeztetnek, melyek felváltva viselhetők a jobb és bal lábra és amelyeket csak nagyon-nagyon öreg nagymamákon látni még, féltve őrzött, a régmultból ittmaradt reliquiaként. Cifra szabásukban, bársonyos bőrükkel, egészen egyenesen levágott orrukkal, még a kirakatsarkokban kiállított bársony cipőket is juttathatják eszünkbe, azokat, amelyek fölött ilyen feliratú tábla lóg: fájós lábuak részére. De van is bennük valami hivogató, gyógyító, részvétteljes, kényelmes, szimpatikus vonás.

Vigaszcipők, jó cipők, kényelmes cipők. Hogy szépek-e? Ha tényleg általánosan viselni fogják, ha divatba jönnek, szépnek is fogjuk találni őket.

A nyár, a strandszezon estélyi cipődivatja, harangozta be a kényelmes divatját. Estére is szandált, a strandszandál mását viseltük az idén, de selyemben, ezüst-, vagy aranybőrben. Mint merész újítást említettük annakidején, de nem is sejtettük, hogy túl éli a nyarat, a pihenés, a weekendek, a kevéssé öltözködés évszakát. De megérkezett a tél, pompás, nehéz, drága brokátok, bársonyok váltották fel a virágos mousselineket és még mindig szandál, egészen lapossarkú, sarkatlan szandál a divat. Egészen új, kúszó, lebegő gáncstalan mozgást biztosítanak viselőiknek. Ez a varázsuk, ez a magyarázata annak, hogy a mai klasszikus vonalu, festői öltözékekhez továbbra is fenntartja őket a divat.

Két-háromféle bőrből, arany és ezüst berakásokkal, gyönggyel, gyöngy- és selyemhim-

zéssel, élénk drágakőszinekben készítik az estélyi szandálokat. Bunting egyik modellje például égszinkék shevróból, arannyal ikszusztált fekete lakkbőrből fonódott. Ezüstszínű csattal záródik. Worth viszont fekete szatincipőt mutatott, amelyet vékonyka aranylánc díszít. Alix isteni puha, aranylamé topánkája mellett, a fekete taft-cloqué eszkárpen tetszett legjobban, amelyet virágmintában, nagy fehér és kék gyöngyökkel hintett teli.

Amilyen szép a sarkatlan estélyi szandál, csak nagyon magas és nagyon karcsú hölgyeknek való. Igy továbbra is ragaszkodni fognak a sarkos cipőhöz, habár az »emeletes«, 8—10 centis cipősarkoknak egyelőre leáldozott. A sarok többnyire széles, angolos, néha szélesebb a cipő oldalánál és — ami új és eredeti — nem kerekített, hanem négyszögletes. Utóbbi még jellemzőbb a nappali cipőkre.

A kosztümhöz, szövetruhához viselt cipők is igen cifrán szabottak, többnyire bőrből kombináltak. Bunting például oláh boeskorra hasonlító formát mutat, az alja borjúbőr, a felső, cakkozott szegély, a nyelv és a fűzött rész borjúbőr a viszáján, amely erősen emlékeztet a szarvasbőrre. Érdekes Diegó délutáni cipője fekete antilopból, tűzött chevró és fekete boxdíszítéssel.

Sportközben megszokta szemünk — újra — a magascipőt. A sport nevelő hatásának tulajdoníthatjuk, hogy ma már nyiltan beismerjük, mennyire jó érzés az, ha sétáink közben jó szorosan öleli át a cipő a bokát, lábfejet. Igy megint »szalonképes«, jobbanmondva utcaképes lett a magas cipő. Egyelőre csak bokán alul ér, de szorosan fűzött. Egészen egyenesen levágott orral, kiálló, négyszögletes, alacsony sarokkal, kétféle bőrből, de egyszinben dolgozzák. Fordított borjúbőrt, antiloppal kombinálnak. A két bőr, finom, vonalban, egészen újszerű szabásban, lyukasztott, néha cakkozott szegéllyel találkozik. — A legtöbb sportcipő bedolgozott nyelvvel készül, vízhatlan, portól, nedvességtől óvja a lábat.

Kádár Erzsébet.

Receptek

Börcsházi sonkaleves. A kihült léről, melyben sonkát főzünk, leszedjük a tetejére összegyült zsirt s ennek megfelelő részekből (körülbelül 2 deka) ugyanannyi liszttel szép, rózsaszinű rántást készítünk. Kis majorannával és kevés paprikával ízesítve felereszt jük a sonkalével, amelybe belefőzzük a sonkaszeletelésnél lehulló apró darabokat. Most megint eveszünk egy keveset a sonkaléről leszedett zsírból s egy marék kocka-, vagy eperlevélalakú szárított levestésztát piritunk benne. A tésztát beledobjuk a levesbe s belehabarunk 2 tojás sárgájával elkevert 1 deci tejfölt. Jól összeforraljuk az egészet s ha kell, tálalás előtt megsózzuk.

Csirkebecsinált zöldborsóval. A zöldborsót sósvízben puhára főzzük, közben a feldarabolt csirkét zsirban megpirítjuk, kevés víz hozzáadásával puhára pároljuk, a végén a zsirjára sütjük. Kevés zöldpetrezselymet apróra vágva a zsirba dobjuk, kis lisztet hintünk rá és a zöldborsót levével együtt ráöntjük. Lehet a zöldborsót paszírozva is ráönteni. Az egészet összeforraljuk, sóval, borssal ízesítjük és tálaljuk.

Svájci szilvás lepény. 20 deka vajat és 25 deka sima nullásliszt, 1 tojás sárgáját, kevés, reszelt citromhéjat (esetleg egy kevés vaniliát) könnyedén összegyúrunk s úgy tagra kisodorjuk. Liszttel behintett tepsire helyezzük, úgyhogy a széle köröskörül valamivel magasabban legyen, mint a közepe. — Erre a tésztára annyi magvaváló félszilvát teszünk, a héjas felével felfelé fordítva, hogy az egész tészta be legyen borítva. Jó erősen meghintjük törött cukorral és meleg sütőbe lassan világossárgára sütjük. Tetszésszerinti nagyságú szeletekre vágjuk.

ŐZCOMB PÁROLVA BORSMÁRTÁSSAL.

Egy fiatal egész őzcomb 8—12 személy részére elegendő. Ha egyszerre használjuk fel, akkor nem szükséges pácolni. Az őzcombot kifejtjük a csontból és három részre osztjuk, ugymint a dió, felsál és a frikandó. Megfelelően előkészítjük, a felesleges hártyákat és inakat lefejtjük. Az őzdarabokat aztán rövidre vágott füstöltszalonna szeletekkel megtűzdeljük, sózzuk és törött borssal hintjük. — Karikára vágunk egy sárgarépát, két petrezselyem gyökeret, egy zellert és két hagymát. Egy megfelelő tepsit zsírral bekenünk, beleadjuk a zöldséget, kis szalonnabőrkét, a kisebb darabokra vágott őzcsontot, az inakat ráadjuk az őzdarabokat, zsírral megkenjük és forró sütőbe adjuk. Ha mintegy húsz perc múlva az őz és a zöldség kissé átsültek, kivesszük az őzdarabokat, a zöldséget pedig meghintjük két evőkanálnyi liszttel, visszatesszük a sütőbe és többszöri keverés mellett jó barnára megpirítjuk. Felereszt jük egy pohár fehér, vagy vörös borral és megfelelő mennyiségű vízzel vagy levessel. A tűzhely lapjára tesszük a mártást é mintegy tizenöt percig főzzük gyakori keveré mellett. Ezután a lábasba öntjük, beleadjuk az ő darabokat, befödjük és sütőbe, vagy tűzhely szélén lassan puhára pároljuk. Mintegy háromnegyed óra múlva, ha a hús puhulni kezd, néhány szem egész borsot adunk a mártásba gorombára törve, egy evőkanálnyi ribizkeizt és egy narancsnak a levét. Egy ideig még pároljuk, azután a húst kiszedjük, a mártást pedig finom szőrszitán átszürjük és húsra öntve, tálalásig melegen tartjuk. Megjegyzendő, hogy a forrá közben keletkezendő felesleg zsírt egy sötétbarnának és szép fényesnek kell lenni. — kanállal időnként eltávolítjuk.

Gyermekek Debreczenje

Már megkezdődtek

a jelentkezések a Gyermekek Debreczenjének kezdeményezésére, s az első beirások folynak abba a bizonyos Aranykönyvbe. Persze, még ritkán akad színjeles bizonyítványú, de mi reméljük, hogy ennek a hónapnak a végén aztán annál többen kerülnek, amikor is a bizonyítványosztás után elválik, hogy ki menynyit ér tulajdonképpen. Mert az a sokat emlegetett félév, bizony eljön, akár akarják egyesek, akár tiltakoznak ellene mások. Eljön, s akkor számot kell adni arról, hogy mi is volt hát ebben az iskolai évben eddig. Eljön, s irásos bizonyítvány fogja hirdetni, hogy ki mennyiben felelt meg a kötelességének. Igen, bizonyos mértékben kötelességmérő ez a bizonyítvány. Mert nem szabad elfelejteni hogy néktek is az a legfontosabb teendőtök, hogy becsülettel ellásátok a kötelességeiteket. — Azok, akik most hanyagok, akik nem törődnek azzal, amit reájuk biztak, bizony azokról nem sok jót fog elmondani annak idején a nagyok ítélkezése se. Az élet egyformán várja mindenkitől, hogy ott, ahova a sorsa állította, elvégezze a reábizottakat. A katona őrhelyén teljesíti kötelességét, a hajó kapitánya a hajó hidján, a munkás a munkaasztalnál, a diák pedig az iskola padjában. Különbség csak a munka és a kötelesség formájában van, de a mérték egyforma. Király és napszámos embernek egész szivvel kell, hogy dolgozzék, mert csak az egész szivvel végzett munka ad igaz megnyugvást és adja meg a várt eredményt. Lehet, hogy pillanatnyilag nem sikerül mindenkinek egyformán a munka gyümölcsét is megszerezni, de az bizonyos, hogy a dolgos, becsületes munkás ember még a mai nehéz világban is megélhet. Ezek a gondolatok vezéreljenek benneteket akkor, amikor a közelítő félévi bizonyítványra gondoltok. A kedv, öröm, a játék, szórakozás csak úgy édes, csak úgy igazi és zavartalan, ha előbb ki-ki elvégezte a kötelességét, ha mindenki jó munkát végzett azon a helyen, ahová a sorsa állította.

Róka Róbert, az állásközvetitő

— Mese. —

Irta : *Imre bácsi.*

Mióta olyan szerencsétlenül találkozott a Nagy Vadásszal Róka Róbert, igazán nem tudott dolgozni. Ugy tele volt a lába sörétekkel, hogyha megmozdult, mindjárt ezer fájdalom nyilallott a derekába. Sántított, sóhajtozott és már elszánta magát a legvégsőre : az elpusztulásra. Annál is inkább, mert senki se hitte el neki a fájdalmait, azt hitték, hogy most is csalafintáskodik s azért húzza a hátulsó fertályát, mert könyörületet akar kelteni.

Rókáné asszony nyiltan hangoztatta, hogy:

— Nincs ennek a hurokra való betyárnak semmi baja, csak a dolgot nem szereti !

— Asszony, ne vétkezz az ég ellen, hogy ilyeneket híresztelsz rólam — hajtogatta bánatosan Róka Róbert, de annyi ereje se volt, hogy megbúbolja élete párját a dísztelen beszéd miatt.

— Ismerlek én téged, finom firma — csatorált hangosan Rókáné asszony —, az kellene neked, hogy én dolgozzak, munkálkodjak, — míg te nagy kevélyen tekeregsz, csavarogsz, mint egy nagy úr.

Róka Róbert olyan méltatlannak tartotta a vádakat, hogy már nem is válaszolt. Szedte-vette a sátorfáját és nagy búsan elbicegett hazulról. Amint ment, mendegélt, itt is, ott is megállott sóhajtani, nyögni, de mindenfelől csak csúfondáros kacagást kellett hallania. Szarkáék, Varjúék, sőt még Veréb Viliék is kacagtak a sántikáló veres koma után és akárhányszor hallotta, amint így beszélgettek róla :

— Tökéletlen fickója, még most is azt akarja elhitetni, hogy munkaképtelen !...

Amint jött, ment, egyre csak azon törte a fejét, hogy vajjon mit lehetne csinálni. Minden úton, módon keresethez akart jutni, mert már nagyon égette belső részeit az éhség. — Hiába próbált kéregetni, elzavarták:

— Ismerünk, jó maszk, csak haladj dolgodra ! — vágták mindenütt a fejéhez az elutasítást.

Már arra is rávetemedett, hogy egy félnapot eltöltött az egyik Ürge-tagnál, hogy, hátha sikerül elcsípni valakit, de bizony Ürgéék is észrevették, hogy miben töri őkelme a fejét s nyomban más kijáratot fúrtak maguknak és nagy vihogva kacagtak ravaszdi

felé, aki alattomosan pislogott zsákmányra lesve az ürgelyuknál :

— Elkéstél veres pofájú, elkéstél ! Máskor jókorabb kelj fel, ha rá akarsz szedni bennünket.

Szégyenkezve oldalgott el Róka Róbert újabb meggyalázása helyéről s amint Fűzfaúton sullogott tova, hát meglátja ám, hogy az egyik odvas Fűzfán ékes betűkkel az van kiírva :

— Bagoly Bálint tanácsadó irodája.

— Ezt megnézzük — villant egyet Róka Róbert agya s nyomban elkezdte kapargatni az odvas Fűzfát, amire kibökte nagy, pápaszemes fejét Bagoly Bálint :

— No, hé, hát téged mi szél hozott erre ?

— Csak hagyd el, tudós Bagoly Bálint, ne

is kérdezd ! — kezdett sopánkodni ravaszdi.

— Akkor mit zavarsz engem — türelmetlenkedett Bagoly Bálint, aki jól ismerte Róka Róbert gazságait és hirtelen visszahúzódott a lakása ajtajából. Erre Róka Róbert könyörgésre fogta a dolgot :

— Ha Istent ismersz, ne hagyj el, segíts rajtam !...

— Akkor beszélj, ebadta, ne óbégass itt, úgy is tudom, hogy engem is rá akarsz szedni !...

— Óh, dehogy is akarlak, éppen téged, te nagytudású Bagoly Bálint, aki úgyis belelátsz a vesémbe is !...

— Gyorsan, mondd, hogy mit akarsz tőlem, mert nincs időm !

— Tanácsot kérnék ! — nézett fel olyan szelíden Róka Róbert, hogy mindenki megszánta volna. De nem úgy Bagoly Bálint :

— Te kérsz én tőlem tanácsot ?

— Én, én, tekintetes fiskális úr, mert ha te se adsz tanácsot legalább, akkor elpusztulok éhen !...

— Dolgozz, haszontalan fickója. Erős, ügyes vagy !

— Gyenge és beteg vagyok. Aztán meg is rokkantam ...

— Ez mesebeszéd, fiam, takarodj innen, mert nyomban megbarackollak ! — és most már véglegesen visszahúzódott Bagoly Bálint és semmiféle könyörgésre nem jött többé elő.

— No, megállj, te országos nyúzó ! — vicsorgatta a fogát Róka Róbert dühében, mert szerette volna kitekerni nagy pápaszemű Bagoly Bálintnak a nyakát. De lám, amint felvigyorgott kivicsorított fogakkal a fára, — látja ám, hogy mi is van kiírva a Bagoly Bálint ajtajára :

— Ingyen tanácsadó iroda. Állás és elhelyezkedés ...

— Megvan, nohát, Róka Róbert, hogy te eddig erre nem gondoltál, — bökött nagy kacagással a saját buksi fejére híres Róka Róbert és nyomban felkiáltott Bagoly Bálinthoz, amint elindult nagy boldogan :

— Jusson eszedbe, te álomszuszék, hogy ezt még hétszeresen megkeserűlöd !...

Bagoly Bálint szóra se méltatta ravaszdi szemtelen kiabálását.

Róka Róbert szedte az irháját és menet közben egyik terv a másik után pattant ki a fejéből :

— Ugy lesz az, hogy a Fűzesnél felütöm a sátorfámat... Megnyitom állásközvetítő irodámat, aztán, hát persze, arra járnak el Juhosék, Bárányék... Majd csak megleszünk most már... Ez a tökéletlen Bagoly Bálint akaratlanul is ellátott jótanáccsal — szedte olyan gyorsan a lábait Róka Róbert, ahogy csak bírta.

Fűzes közelében vizsgálni kezdte a fákat, végre kiválasztott egy öreg, odvas Füzet. — Körüljárta, bekukkantott az odúba is, aztán csettintett a nyelvével és úgy mondta :

— Pompás, egészen pompás !...

A közeli szántóföldről hozott egy nagy töklapút és ravaszkodó álnokoskodással belibbent egy másik földre is, ahol cékla levele piroslott. Hirtelen kirántott egy céklát, lekaparta róla a borító héját és írni kezdett a töklapúra :

— Róka Róbert állásközvetítő irodája. — Bárkit felelősség mellett jó állásba helyezek el szerény díjazás mellett.

Mikor elkészült a felírással, a Fűzfa odújának bejárata fölé akasztotta egy száraz ágra. Aztán leült az iroda elé és most már várta az ügyfeleket. Amint ott üldögélt és spekulált, hogy mit is fog ő most tökéletlenkedni, észrevette, hogy a földön mellette Gyermekláncfű fehérbóbitás szálai hajladoznak. Nosza, menten eszébejutott, hogy Bagoly Bálintnak bizonyára azért van olyan nagy tekintélye, mert pápaszemet is herd. Kapta, fagta magát és mindjárt leszakított néhány Gyermekláncfű szárat és abból olyan ügyesen összemesterkedte a pápaszemet, hogy boltban se lehetett volna takarosabbat kapni. — Majd hosszú Muharszállal orrára és fülére akasztotta a pápaszemet és így olyan tudós képe lett egyszerre, hogy egy éppen arra ha-

ladó fiatal Nyuszi nagyot köszönt ravaszdinak:

— Kezét csókolom, doktor bácsi, mit tetszik itt csinálni?...

— Növényt gyüjtök, fiacskám, hát te hol jársz erre? — sunyított csillogó szemmel ravaszdi.

(Folyt. köv.)

Az első hó

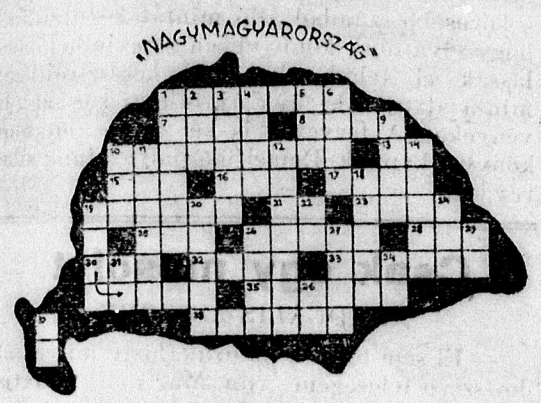
Lecsett az első hó,
Csilingel már a szánkó;
Fehérlik tőle az utca
Csúszkál rajta a sok fruska.

Készül már a hóember,
Inci, Pista ott leszel?
Korom szeme és szája,
Csak úgy msolyog rája!

Esik a hó nagy pelyhekbe
A gyermekek örömére!
Vidáman csendül a nóta:
A hó a télnek királya!

ILYÉS TERÉZ, Dóczi polg. II. o.
Rudolf utca 10. sz.

„Gyermekek Debreczenjének" keresztrejtvénye

Vízszintes: 1. A magyarok ellenségei. 7. Híres filmszinész vezeték neve. 8. Szabó teszi (helyesírási hibával). 10. Egy elszakított erdélyi város. 13. Európai nemzet. 15. Nyugat-Indiai sziget. 16. Erdélyi Őri István monogramja. 17. ....zat (ékezet csere). 19. Szent tárgyak (egy betű hiányzik!). 21. Pata része. 23. E. A. M. E. 25. Fogoly. 26. Cigány név (vissza!) 28. Vonatkozó névmás (ékezettel!). 30. ...de Janerió (város). 32. Izraelita pap. 33. Isten.....n (vissza!). 35. Ó-val: háziállat (többes szám!). 38. Ólba.

Függőleges: 1. Magyarországi folyó volt (névelő!). 2. Vakáció előtti harmad nap. 3. Túsz (vissza!). 4. Kiváló. 5. Latin üdvözlés (vissza!). 6. Léc. 9. Sajóba ömlő folyó. 10. Az elemeknek is van (képzeletben!). 11. Wéber Károly zeneszerző egyik darabja. 12. Olaj 14. Erdély ura. 18. Csonkamagyarországi rézelőhely. 19. Wéber K. egy másik híres műve. 20. J. B. R. E. A. 22. »Hahó« magánhangzói. 24. Gazdasági eszköz. 26. Két háziállat együtt (ékezetesere!). 27. S. E. A. A. 29. Személyes névmás (vissza!). 31. Hangutánzó szó. 34. Nagy víz. 36. Vívóbanda. 37. A keresztrejtvény készítőjének nevéből két azonos betű.

Tavaszi dal

Tavasz lesz, tavasz lesz,
Nemsokára,
Zöld ágon dalol majd
A madárka.

S patakok mentében,
Bársony, gyepes rétén,
Nyilnak a virágok.
S én dalolva járok
A vidéken.

Amerre csak járok,
Örömet találok
A tavaszban...

PUSKÁS GIZELLA

Imre bácsi postája

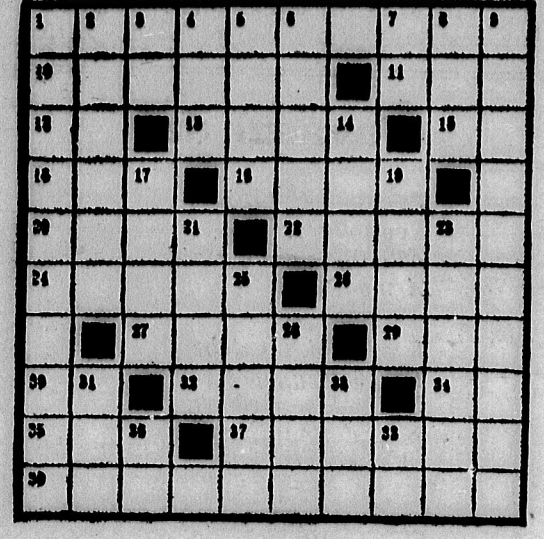
Mindenkinek üzenem. A számomra irt leveleket lehet személyesen átadni a fogadó délutánon, szerdán délután háromtól öt óráig, vagy pedig egyszerűen be kell dobni a kiadó hivatal postaládájába. Az összes üdvözleteket, köszöntéseket itt viszonzom, s várom a levelek, üzenetek, rejtvények, írások érkezését, no és az Aranykönyvbe való jelentkezést.

Puskás Gizella. Látod, látod, hogy miért gondolsz te affélét, hogy mi egyetlen levelet is válasz nélkül hagyunk. Tudod, hogy elsősorban a mi kis olvasóinkkal törődünk, de azt is tudnod kell ám, hogy igen sok a dolgunk, s akkor íruk, amikor ráérünk. Ez a versed már jobb, egy kevés igazítással közlöm is. Máskor is szívesen látom írásod, de még egyet kérek: külön írjad a leveled és külön a beküldött verset más-más papirra. Hát az Aranykönyvvel mi lesz, te nem pályázol?

Borsos József. Őszi elbeszélésed nem mondom, hogy nem jó, de mégse az, amit mi vártunk. Több szívet, több lelket kell ám az ilyen témába önteni, különösen a vége felé találtad volna meg a hangot, amikor már be is fejezted a mondanivalód. Máskor is szívesen olvasom az írásod, s bizonyára lesz ebben igen hamar olyan is, amelyet közölhetek.

71. SZÁMÚ KERESZTREJTVÉNY.

Vízszintes sorok: 1. Európai állam. 10. Kitűnő labdarugónk. 11. Svéd pénz. 12. Ó, németül. 13. Itália fővárosa. 15. Pokolban is az. 16. Űrmérték rövidítve. 18. Olasz tornász. 20. Szántógépek. 22. Francia miniszter. 24. Afganisztán fővárosa. 26. Angol fizikus (lámpája híres). 27. Sémita néptörzs. 29. A tizenegyedik hónap rövidítve. 30. Te, németül. 32. Orosz város. 34. Igekötő. 35. Község (Fejér várm.). 37. Örményországi hegy (Noé itt kötött ki). 39. Budapest főpolgármestere.

Függőleges sorok: 1. Tett. 2. Kis Sarolta. 3. R. 4. . . . thy Mkilós. 5. Nesztelenül suhan. 6. Amikor az egyik verssor a másikkal összecseng. 7. Vissza: Erdei vad. 8. Portéka. 9. Sportférfi. 14. Marosmenti város. 17. Ókori cár neve. 19. Orosz férfinév. 21. Gyógymód. 23 Mévelővel: E fölött fejtik az autóvezetők a keresztrejtvényt. 25. Édesvizi hal. 28. Ragadozó emlősállat. 31. Svájci őskanton. 33. Tejtermék. 36. Debrődy Piroska. 38. Rag.

A 70. számú Keresztrejtvény megfejtése.

Vízszintes sorok: A bolygó hollandi. 14. Haydn. (Ndyah.) 15. Aukét. (Tekna.) 17. KK. 19. UOK, UOM. 20. Ehs. 22. Int. (Tni.) 23. Un. 24. Lót. 26. Krems. 28. Itt. 29. Cape. (Epac.) 30. Gcinics. 31. Orán. (Náro.) 31. Nis. 34. Pozen. 36. Men. 37. Rn. 38. Tus. 40. Rol. (Lor.) 41. Rlg. 43. Ni. (In.) 44. Morál. 45. Bacon. 48. Fonténebloi-Palota. 49. Zenta. 50. Elzen. 51. Rm. 53. MNA. 54. Mrl. 56. Dán. 57. Bl. 58. Fem. (Mef.) 60. Dánia. 62. Ali. 63. Ares. 64. Parkett. 65. Agúa. 66. Cád. 68. Taube. 70. Amr. 71. In. 72. Ent. 74. Tre. 75. Die. (Eid.) 77. De. (Ed.) 78. Tromf. (Fmort.) 80. Devon. 82. Asszir-Babilonia.

Függőleges sorok: 2. Bn. 3. Odu. 4. Lyon. 5. Yak v. May. 6. OH. 7. Hohenzoller-Kuria. 8. Lt. 9. Lét. 10. Akna. 11. Inn. (Nni.) 12. Da. 13. Ellenreformáció. 16. Antonio Agliardi. 18. Kopin. 20. Loire. (Eriol.) 21. Reims (Smier.) 23. Vertu. (Utrev.) 25. Tas. 26. Krp. 27. Sem. 28. Mai. (Iam.) 33. Turénne. 35. Alcazár. 38. Totem. 39. Santa. 41. Rapid. 42. Golem. 44. Nmz 45. Lea. 46. BEE. 47. Non, Non. 52. Merán 54. Marat. 55. Liebe. 57. Blume. 59. Fed. 60. Dat. 61. Eta. (Ate.) 62. Aga. 67. Zóna. (Anóz.) 69. Nivó. 72. Ems. 73. Irt. (Fri.) 75. Lee. (Eel.) 76. Don. 78. Fs. 79. Rt. (Tr.) 80. Di. 81. Ni.

A 69. sz. Keresztrejtvény megfejtői közül jutalomban részesülnek:

Ifj. Szabó Imre, Debrecen, Károly Ferenc József-út 10. szám.

Bagi Katalin, Debrecen, Baross-utca 22. sz.

A jutalomkönyvek hétfőn, vagy kedden este 7—8 között vehetők át a szerkesztőségben.

Keresztrejtvény tervezők figyelmébe.

Több oldalról panasz hangzott el, hogy a keresztrejtvényünket nehéz megfejteni, mert a régebbi ábra kicsi kockákból állt. Ezen jogos kívánságnak eleget tettünk és megváltoztattuk keresztrejtvény mintánkat. Jól látható s kevesebb számból álló mintát készítettünk, hogy olvasóink könnyebben áttekinthetőbben lássák el feladatukat. E keresztrejtvény minta alapján kérünk új, ötletes keresztrejtvényeket. A tervezők is két szép jutalomkönyvet kapnak. Reméljük, pályázatunk sikeres lesz.

Csak egy mosolyt

AZ IDEÁLIS ASSZONY

— El sem hinnék az urak, hogy milyen áldottszívű feleségem van. Már az is mutatja, ahogy a három kutyánkkal bánik. Órákhosszat eljátszik velük, a legjobb falatokat főzi nekik és ha véletlenül valamelyik beteg lesz, ott ül mellette, borogatja, teát főz neki és nincs addig nyugta, amíg a beteg állat talpra nem áll.

— Gratulálunk! Ilyen asszony mellett boldogság lehet élni.

— Igen, de csak a kutyának.

KEDVES VENDÉGLÁTÁS

— Egész szép itt nálad a villában, csak a kert kopasz még és a fák egész kicsinyek.

— Reménlem, mire megint kijössz hozzám, a fák már jo nagyok lesznek.

LUDAS MATYI

Felelős szerkesztő és kiadó PÁLFY JÓZSEF.

Bugyi Sándor talyigás esetei

Amirűl most magyarázok, ammán rígen vót, de azír migis csak elmesílem. Hadd tuggya meg a világ esztet is. Kár vóna, ha a felejtís tengeribe merülne. Azon kezdem a dógot, hogy én két nagy vasuti eszterájkot írtem meg. Nem tom, megírem-i a harmadikat, de a való szent igaz, hogy mán kettőt kiszógáltam.

Az első eszterájkot még a Kovács Guszti darabont főispán megverise előtt erányozták a vasutasok, a másodikat meg az őszirózsás forradalom után.

Errűl a másodikrúl akarok megemlíkezni, hogy nem vót dolog. Nem dógozott senki, csak a munkanékül való napidíjjat szedegettük felfelé. Eccer csak a vasútas tesvírek is megmakacsolták magukat, oszt űk se dógoztak. Aszonták, hogy hadd mennyik magától a vonat, ha tud. — De nem tudott.

Erre én aszontam magamba, hogy mondok e kell nekem, nem a dolog. Akkire való nízve csak annyit tettem meg, hogy kiállottam az egy lúval meg a talyigával az állomás elibe, oszt, hogy mindenki megtudhassa, mír állok ott, hát a lőcsfű mellé szúrtam ekkis zászlót, akkire e vót írva nagy betükkel: *Gyorsvonat Szoboszló felé.*

Alig állottam ott öt percig, már is úgy pattogtak felfelé az utasok a talyigámra, mint a bolhák.

Hamarosan teli lett a talyigám. Oszt, hogy mán többen fel ne másszanak, másik kis szálót is húztam elő. Erre meg aszt írta még odahaza a kis onokám, akki a nígy pógári oskolát kivígezte, hogy: *Megtőtt!* Oszt esztet meg a kalapom mellé szúrtam, hogy mindenki okosoggyík tűle. De nem mindenki lett tűle okos, mert még Csutora Máté komám is furcsát mondott amikor meglátta.

Eszt monta: »Nem vóna aszta muszáj ki írni, hogy úgyis mindenki tuggya, meg látytya asztat, hogy Bugyi Sándor megtőtt. Csak a vak nem láttya, de ha megszagojja, az is mingyá megtuggya a pálinkaszagrúl.

— Erigy mán, hogy menny el Máté, — mondok — hogy beszilhecc mán ijjen zőcsígeket, hiszen a talyiga tőtt meg.

— De te is, — aszongya.

Erre oszt, mán egy szó nem sok, annyit se voksoltam, mer rígi igasság a, hogy az okosabb enged.

Na e megvót, mánoszt egyéb nem is vót hátra az indulásnál. Ez is megtörtínt, csakhogy az utasok nímely rísze megharapta a nyelvit, mer ojan hejen állottam meg, akki fejebb vót mint a lú lába, így oszt, ahogy elindult a talyiga, már a másik perebe bele is döccent az út gödribe. Hát ez elíg testnezálló vót, nem mondom, de azír csak a hátulsó utasom billent le, akki meg is ütötte a kabáttya alatt a nadrágja székdörzsölő fertáját, de azir alig vakarta meg kéccer, mán is visszamászott a talyigára. A nádudvari sakter vót az illető. Nahát én oszt szípen ellőtyögtettem az egísz utastársaságot Szoboszlóra. Sörnyen megköszöntík a szívessígemet, meg is fízettek becsülettel.

Hogy oszt az időt a visszafordulásig ne tőccsem hiába, elmentem Körösi Pál komámho, akkivel írvínyes leveleket szoktunk váltani. — Szörnyen megörült Pál komám. Kis tett magáir, mer Mihállyal, az öreg kocsisával ugyancsak hordatta felfelé a jó bort a pincébül. Ittunk szorgalmatosan. Ivás közben aszt is megkírdeztem az öreg Mihálytúl, hogy mikor lűtt utojára filokszerát. Mert asztat is jó tudni, hogy az öreg Mihály régebben szőllőcősz vót, oszt mikor Szoboszlón is befészkelte magát a filokszera a szőllőskertekbe, hát a minisztérijom leszalasztott oda ennyíhán fíregszakértőt, hogy ássák ki a szőllő tövit, oszt nízzik meg, van-i alatta filloksz ra. Na jól van, hát kimentek ezek a pesti urak a szoboszlai polgármesterrel, meg még másegyébb dagattfejüekkel a szőllőskertbe, oszt aszonták Mihály csősznek, hogy vegyen magához ásót, mer ki kell ásni ennyíhán szőllőtőkét, az ártalmas borszívófíreg erányába.

Mihály fogatta a szót, vitte az ásót, de eccer csak lelökte, oszt kocogott vissza a csőszház felé. Kérdik tűle az urak, hogy mír szalad vissza. Azír, azongya, mer avval míg keveset érünk, hogy kiássuk, puska is kell, azir megyek. Oszt, ha el tanál ugrani a kártévő féreg, a szőllő tövirül, hát lelövöm. Asztat gondúta Mihály, hogy a fillokszera ollyan nagy mint legalább is egy hörcsög.

Persze, jót nevettek az urak, oszt megmagyarászták neki, hogy nem lehet aszt meglűni, mer ollyan kicsi, hogy szabadszemmel alig-alig láccik, csak a górcső nagyitty meg.

— Na hát én is akkor górálok utána a csűvei, ha megnő, mondta Mihály, oszt ásott szorgalmasan.

Máskülönben azúta, hogy meglettík, úgy hiijják Szoboszlón a fillokszerát, hogy cirok-

ffreg. A perenoszpórát pedig fene rossz párának kereszteltik el, eltanálták a nevit, mer nénél már rosszabb pára mán nemigen akad. Vígan jöttünk oszt hazafelé. Hamarbuki Izsó szomszid mellém ült a lú vígihez, oszt nyiha, hogy mesztdültem, hogy nem tuttam megkülönböztetni, hogy mellik a lú, mék Izsó szomszid. Mindig így kék!

Én mondom, Bugyi Sándor, egylovas.

Filmsztárok lexikonja

Irja: KIVÁN.

GRETA GARBÓ
Jő, rakodva sex-apellel
fehéren, mint kréta
a mozi vásznán tündöklön
az isteni Gréta.

CHAPLIN
Kis botja a levegőbe
lágy köröket ir le
s némán készül tíz év alatt
el vagy három filmje.

NAGY KATÓ
Egy kis fintor a csöpp száján
S máris főzve vagy,
megjelent premier planban
a kis Käthe Nagy

HANS ALBERS
Arcán egy izom se rezdül
Ámbátor vért ontott
s közben vásznon megjavitott
két tucat rekordot.

Vadászkaland

Nagy a hiba, tekintetes
Szolgabiró úr,
Nem jól tetszett duplázni, mert
Elszaladt a nyúl!
Máskép kell azt elintézni:
Be kell a nyulat idézni!
Akkor szépen lelőheti
Szolgabiró úr.

Ha erre az idézésre
Nem jön be a nyúl,
Szigorúbban járjon el a
Szolgabiró úr:
Karhatalmat rendeljen ki:
Elő kell majd vezettetni
Azt a nyulat, tekintetes
Szolgabiró úr.

Ha otthon nem található
Az a huncut nyúl,
Világért se csüggedjen el
Szolgabiró úr!
Nem kell feladni a harcot:
Elfogatási parancsot
Adjon ki a tekintetes
Szolgabiró úr.

Ha még így sem kerülne meg
Az elveszett nyúl,
Erélyesen lépjen fel a
Szolgabiró úr,
A törvény útját kövesse:
Országosan köröztesse
Azt a nyulat, tekintetes
Szolgabiró úr.

Ha erre a körözésre
Sem lesz meg a nyúl,
Azt már többé sose látja
Szolgabiró úr!
Tessék arról lemondani:
Holttá kell nyilvánitani
Azt a nyulat, tekintetes
Szolgabiró úr.

MÁTHÉ JÁNOS.

Csak egy mosolyt

A RABBI ÉS A SZÉPSÉG

Egy asszony megjelenik a csodarabbinál és így szól:

— Böles rabbi! Elhagyott a férjem, intézkedj, hogy jöjjön vissza.

A rabbi behunyta a szemét, mély imába merült, majd siri hangon így szólt:

— Jó asszony, menj szépen haza, a te férjed sohasem fog visszatérni.

A KÉRŐ

— Halló, Lilike, maga van a telfonnál?

— Igen.

— Szeretnék valami nagyon fontosat kérdezni.

— Tessék!

— Monja, Lilike, akar a feleségem lenni?

— Boldogan!... Halló, kivel beszélek?

TÁRGYALÁSON

Elnök: Mit tud a vádlottról? Ittas volt e, vagy józan?

Tanu: Ittas.

Elnök: Miből állapította meg?

Tanu: Hogy erős vitába volt egy sofförrel.

Elnök: Attól még lehetett volna józan is.

Tanu: Igen ám, de a sofför egyáltalán nem volt jelen.

EGY KIS FOGALOMZAVAR

— Csodálatos! Hallotta, hogy az a milliomos felgyújtotta a saját villáját?

— Honnan hallotta, hiszen ez lehetetlen!

— Olvastam az újságban. Nyiltan megirták, hogy a tüzet *önggulladás* okozta.

FELDULT HÁZASSÁG

— Látja ott azt a fiatal fickót? Az dulta fel az én családi boldogságom!

— Hogy lehet az, hiszen egészen rossz kiállású ember!?

— Elvette feleségül a szakácsnőnket és azóta a feleségem maga főz.

ORSOS FERENC ORVOSZPROFESSZOR BUCSÚZTATÁSA AZ ANGOL KIRÁLYNŐBEN RENDEZETT VACSORÁN

VOLT 7 ÉS HUSZÁRTISZTEK ÖSSZEJÖVETELE AZ ANGOL KIRÁLYNŐBEN

A SZENT ERZSÉBET EGYESÜLET VACSORÁJÁN A RENDEZŐSÉG, TISZTIKAR ÉS A VÁLASZTMÁNY TAGJAI

TISZTVISELŐI TÁNCESTÉLY RÉSZTVEVŐI MARIASSY MAGDA TÁNCINTÉZETÉBEN

AKIK A HÉTEN ESKÜDTEK ÖRÖK HŰSÉGET
Fotó: Elemér, Tükés fest.

A HÁZTARTÁSI TANFOLYAM RÉSZTVEVŐI, AKIK SIKERESEN TETTÉK LE A VIZSGÁT ÉS AZ ELŐADÓI KAR

A HÁZTARTÁSI TANFOLYAM KIÁLLÍTÁSA

A HÁZTARTÁSI TANFOLYAM KIÁLLÍTÁSA

A SZENT ERZSÉBET EGYESÜLET VACSORÁJÁRÓL.

OLÁH GÁBOR KERTÉSZ FELESÉGE 14-IK GYERMEKÉVEL

A SZENT ERZSÉBET EGYESÜLET VACSORÁJÁRÓL.

DR. ELSEBE ISTVÁN NÉPRAJZI ADATOKAT GYŰJT AZ ŰJFÖLDÖN